

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

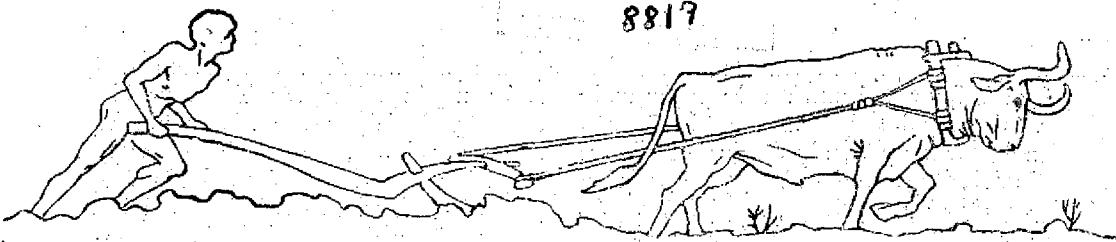
ΔΕΚΑΤΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ *ΑΘΗΝΑΙ* ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1912-
ΜΑΡΤΙΟΣ 1913 *ΤΟΜΟΣ ΚΕ'.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΙΜΩΝ ΜΙΧΑΛΙΔΗΣ

Η ΔΟΣΑ — Ν. ΓΥΓΗ

8817

ΠΑΝΔΩΗΝΑΙΔ

ΕΤΟΣ ΙΓ' 15-81
ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1912

Ο πόλεμος, που μᾶς ἐπήρε συνεργάτας, υπαλλήλους, ἔργατας τοῦ τυπογραφείου, μᾶς ἀναγκάζει νὰ ἔξαπολουθήσωμεν τὴν ἔκδοσιν τῶν «Παναθηναίων» κατὰ μῆνα, προσωρινῶς, ὅσον διαρκεῖ ἡ κατάστασις αὐτῆς. Θὰ εἶναι καὶ τὰ «Παναθηναῖα», μαζὶ μὲ δίους, ἡχώ τοῦ πολέμου μέσα στὸ πλαίσιον, ποὺ πρέπει νὰ ἔχῃ ἔνα περιοδικόν. Δὲν δικούεται τώρα ἄλλο τραγοῦδι ἔξω ἀπὸ τὸ τραγοῦδι τῶν μαχῶν καὶ ἔξω ἀπὸ αὐτὸ ποὺ ἐνόνει δλες τὶς ψυχὲς σὲ μιᾷ, μεγάλη καὶ πανίσχυρη.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΘΕΣΣΑΛΩΝΙΚΗ

Η ΠΟΛΙΣ

Η πόλις ἐκτείνεται ἐπὶ τῆς κατωφρείας λόφου καὶ φθάνει μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ, συνεχίζεται δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ὁμαλῆς παραλίας πρὸς δυσιμάς καὶ πόδας ἀνατολάς τοῦ λόφου.

Η παλαιὰ πόλις δὲν ἔχετείνετο πέραν τῆς κατωφρείας τοῦ λόφου. Περιεκλείετο δὲ πανταχόθεν ἀπὸ ἴσχυρὸν τείχος, ἀπὸ τὸ δποῖον πόλλακις ἀπεκρούσθησαν οἱ βάρβαροι κατὰ τὸν πολυταράχον μεσαιωνικὸν αἰώνας. Τείχος είχεν ἡ Θεσσαλονίκη καὶ πόδας τὴν θάλασσαν, διὰ νὰ προφυλάσσεται ἀπὸ τὰς ἀποβάσεις τῶν τολμηρῶν πειρατῶν. Τὸ ἀντικατέστησεν εἰς τὰς ἡμέρας μας, ἡ λαμπρὰ προσκυνιά, ὃπου γίνεται σήμερον διερίπατος. Ἐκρημνίσθη καὶ τὸ πόδας ἀνατολάς τείχος — δχι ὅμως ὀδόντηρον, διότι ἐγείρεται ἀκόμη ἀρκετὸν πλησίον τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου, — διὰ νὰ χάραχθῇ νέα ὅδος, ἡ ὁποία ἀπέβη μία ἀπὸ τὰς ὀραιοτέρας τῆς σημερινῆς Θεσσαλονίκης. Τὰ ἄλλα μέρη τοῦ τείχους, τὸ δυτικόν, τὸ βόρειον καὶ μέρος τοῦ ἀνατολικοῦ, ἵστανται ἀκόμη ἀκέραια. Εἶναι ἀρκετὰ παχέα καὶ ἀρκετὰ ὑψηλά. Καταμαυρισμένα δὲ ὅπως είναι ἀπὸ τὴν πολυκατιφάν, ἔξεγειρον τὸν σεβασμόν, τὸν δποῖον προκαλεῖ ἡ πολιὰ ἀρχαιότης. Υπεράνω τέλος τῶν τείχων καὶ ἐπὶ τῆς

κορυφῆς τοῦ λόφου ὑφοῦνται ὑπερήφανα τὰ ἀνάκτορα Βονιφατίου τοῦ μομφερρατικοῦ, τοῦ πρώτου βασιλέως τοῦ βασιλείου τῆς Θεσσαλονίκης, τὸ δποῖον παρήγαγεν ἡ φραγκοκατία, ἡ ἔξαπολουθήσατα τὴν τετάρτην σταυροφορίαν.

Ἡ πόλις, ἡ περίλαμβανούμενή ἐντὸς τῶν μεσαιωνικῶν τείχων, δὲν ἀπέβαλεν ἀκόμη τὴν παλαιάν της μορφήν. Δὲν θὰ τὴν ἀποβάλῃ δὲ καὶ μετὰ πάροδον ἵστως αἰώνων. Αἱ βυζαντιναὶ της ἐκκλησίαι, αἱ δποῖαι σήμερον είναι, αἱ περισσότεραι, μεταβεβλημέναι εἰς τειμένη μουσουλμανικά, θὰ ἵστανται, κατὰ πάσαν πιθανότητα, δπως ἵστανται ἀκέραιαι ἀπὸ τῶν πρώτων χρόνων τῆς τουρκικῆς κατακτήσεως, διότε μετεβλήθησαν εἰς τζαμία, διότι νὰ μάρτυρον τὴν ἀκμὴν καὶ τὴν ἐπισημότητα τῆς πόλεως κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς χρόνους. Τὰ ἀνάκτορα τοῦ Βονιφατίου, περίοπτα ὅπως ὑφοῦνται ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου, δὲν θὰ καταρημνίσῃ ἡ ἀσεβῆς πολλάκις σιαπάνη τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ, θὰ διαλαλοῦν δὲ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους τὴν ἀγέρωχον καὶ τυραννικὴν κυριαρχίαν τῶν Φράγκων. Αἱ τουρκικαὶ συνοικίαι, αἱ κάτω ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου ἔξαπλούμεναι, δυτικόλως θὰ γίνη δυνατὸν νὰ εὑρύγουν τὰς δόδοις των, τὰς οκολιάς, τὰς στεγάς, τὰς ἀδιαβά-

τους πολλάκις κατὰ τοὺς χειμερινούς μῆνας. Ἐξακολουθοῦν ἀκόμη νὰ είναι τοιαῦται ἐπάνω κάτω, δποῖαι ἥσαν καὶ κατὰ τοὺς βιζαντινοὺς χρόνους. Οἱ σεισμοὶ καὶ ἡ καταφορὰ τῶν χωμάτων καὶ τῶν πετρῶν, τὰς ὁποίας οἱ αἰῶνες ἔπιπτε ἐπεσθρεύσαν ἀπὸ τὰ ὑψηλότερα μέρη τοῦ λόφου εἰς τὰ χαμηλότερα, παρήγγλαξαν μὲν, εἶναι ἀληθές, τὴν ὅψιν τοῦ τιμήματος τούτου τῆς πόλεως, δὲν καταρθώσαν δῦμας ἐν τῷ συνόλῳ τροποποιήσουν τὸ μεσαιωνικὸν τοῦ διάγραμμα. Κατεκάλυψαν μόνον ἀπειροῦ τῶν χρόνων ἐκείνων μνημεῖα, τὰ ὁποῖα μόνον ἡ σκαπάνη τοῦ ἀρχαιολόγου θὰ φέρῃ καὶ πάλιν εἰς τὸ φῶς. Θὰ ἐπισύρῃ δὲ οὕτως ἡ ἄλλως γρήγορα ἡ ἀργά, ἡ Θεσσαλονίκη τὴν προσοχὴν τῶν ἀρχαιολογούντων, δπως τὴν ἐπέσυρε καὶ μέχρι σήμερον.

Εἶναι λοιπὸν ἀξιοσπουδαστος ἡ πόλις αὗτη ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην, εἶναι δῦμας καὶ ἀξιοθέατος καὶ ἀξιοπεριέργος καὶ ὑπὸ μίαν ἀλλήλην ἐποψιν.

Ἄλλαχοῦ δηλαδή, νὰ ἴδῃ κανεὶς ἀνθρώπους συζῶντας μὲν καὶ συναλλασσομένους, οἱ δποῖοι διητοὶ νὰ ἔχουν τόσας ἀναμεταξύ των διαφορῶν καὶ ἀντιθέσεις, νὰ είναι δὲ διαφόρων θρησκευμάτων, διαφάρων φυλῶν, διαφόρων ἔθνων καὶ πόλεων, διαφόρους ἀναπτύξεως καὶ μορφώσεως, διαφόρων φυσιογνωμιῶν, δὲν εἶναι, νομίζω, δυνατόν. Τὴν ποικιλίαν ταύτην, εἶναι ἀληθές, παρουσίει καὶ ἡ Κωνσταντινούπολις. Ἀλλὰ καὶ ἡ Θεσσαλονίκη — ἡ δευτέρα πρωτεύουσα τοῦ σημερινοῦ τουρκικοῦ συνταγματικοῦ κράτους — δὲν ὑπολέίπεται τῆς Κωνσταντινούπολεως. Καὶ τὴν ποικιλίαν ταύτην δὲν καταρθώσεν ἀκόμη νὰ ισοκεδῶσῃ δ σημερινὸς πολιτισμὸς καὶ δὲν θὰ κατορθώσῃ πολὺ γρήγορα μεθ' ὅλην τὴν γοργότηρα, μὲ τὴν δποῖαν διαδίθεται εἰς τὰς χώρας τῆς Ἀνατολῆς.

Τὴν ποικιλίαν ταύτην ἀντιλαμβάνεται κανεὶς κυρίως εἰς τὸν Φαρδύν δρόμον — εἶναι ἡ ρωμαϊκὴ Ἐγνατία ὁδὸς καὶ διασχίει τὴν πόλιν ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς εἰς τὸ μέσον αὐτῆς περίποτον — καὶ εἰς τὸ τσαροῦ. Ἔδω συνωθοῦνται ἀπὸ βαθείας πρωΐας μέχρι βαθείας νυκτὸς Τοῦρκοι, Ἀλβανοί, Ἐβραῖοι, Ἑλληνες, Βούλγαροι, Ἀθηγανοί, χωρικοὶ τῆς Χαλκιδικῆς μὲ τὰς γραφικὰς τῶν ἐνδυμασίας καὶ χωρικοὶ τῶν περιχώρων τῆς Θεσσαλονίκης, καβάσηδες φρουστανελλοφόροι, Τοῦρκοι στρατιῶται φεσοφόροι, βαδίζοντες μὲ ἀκαμψίαν καὶ μὲ βαρύτητα, καὶ Εὐρωπαῖοι κομψῶς ἐνδεδυμένοι, χανούμισσαι μὲ σκεπασμένον τὸ πρόσωπον καὶ εὐρωπαῖαι μὲ καπέλλα τοῦ νεωτάτου συρμοῦ, χοντζάδες καὶ δερβίσαι, λερεῖς ἴδιοι μας καὶ ἀγιορεῖται καλό-

γηραιοὶ καὶ καθολικοὶ λερεῖς καὶ καθολικαὶ καλογραῖαι καὶ παιδιὰ τοῦ σχολείου ἀναρίθμητα. Διότι καμία πόλις τῆς Τουρκίας δὲν ἔχει νὰ ἐπιδεῖξῃ, ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ της, τόσον πλῆθος σχολείων, ὃσον ἡ Θεσσαλονίκη. Αἱ προπαγάνδαι τῶν καθολικῶν καὶ τῶν διαμαρτυρομένων ἀφ' ἐνός, αἱ ἀντιζῆλαι καὶ οἱ πολιτικοὶ πόδοι τῶν φυλῶν τῆς Μακεδονίας ἀφ' ἐτέρου, ἔγειναν αἰτία, ὡστε νὰ ἴδρυμον εἰς τὴν Θεσσαλονίκην σχολεῖα ἀπειρα, σχολεῖα δημοτικά, ἐμπορικά, παρθεναγωγεῖα, σχολεῖα ἐπαγγελματικά, σχολεῖα τῶν κοινοτήτων καὶ σχολεῖα ἴδιωτικά. Καὶ οἱ Τοῦρκοι αὗτοὶ δὲν ὑπολέπονται σήμερον εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ὡς πρὸς τὴν ἐκπαλδεύσιν. Εἰς τὰ σχολεῖα δὲ ταῦτα προσέρχονται ὅχι μόνον τὰ τέκνα τῶν κατοίκων τῆς Θεσσαλονίκης, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἄλλα — ταῦτα δὲ ἵσως εἶναι ἐν τῷ συνόλῳ τὰ περισσότερα — ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Μακεδονίας καταγόμενα.

ΟΙ ΚΑΤΩΙΚΟΙ

Ο δικαὸς πληθυσμὸς τῆς Θεσσαλονίκης ὑπολογίζεται 160 ή 170 χιλιάδες. Εἶναι δὲ Ἑλληνες, Τοῦρκοι, Ἐβραῖοι, Βούλγαροι, δλίγοι Σέρβοι, δλίγοι Ἀρμένιοι καὶ δλίγοι Εύρωπαῖοι.

Τὴν Θεσσαλονίκην οἱ Τοῦρκοι ἀπὸ τὸν τότε κατόχους, τὸν Βενετούς, τὸ ἔτος 1430. Ἐκτὸτε ἐγκατεστάθησαν πολυάριθμοι ἐντὸς τῶν Ισχυρῶν τειχῶν της, ἐδέχθησαν δὲ καὶ πρόσφρυγας ἐν τῷ μεταξύ, Τοῦρκους ἐννοῶ, κατοικήσαντας εἰς χώρας τουρκικάς, ἐλεύθερως θείσας ἀπὸ τὸν τουρκικὸν ζυγόν. Ἀλλὰ δὲν εἶναι οἱ πολυάριθμοι εἴς δικαὶαν τῶν πατοίκων τῆς πόλεως. Τοὺς ὑπερβαίνουν κατὰ τὸν πληθυσμὸν οἱ Ἐβραῖοι, οἱ δποῖοι εἶναι ἵσως τριπλάσιοι αὐτῶν. Δὲν εἶναι δῦμας καὶ δλίγοι οἱ Τοῦρκοι. Υπολογίζονται εἰς τριάκοντα πέντε χιλιάδας, εἰς τὰς δποῖας συμπεριλαμβάνομεν καὶ τοὺς δλίγοντας Τουρκαλβανούς.

Οἱ Τοῦρκοι κατὰ τὸν πρώτον μετὰ τὴν κατάκτησην χρόνους, ἀπειλέσαν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, πυκνὸν συνοικισμὸν κάτω ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα τοῦ Βονιφατίου, κάτω δηλ. ἀπὸ τὸ Γερτὶ Κουλὲ (Ἐπταπτύργιον). Σήμερον δῦμας εἶναι ἐγκατεστημένοι καὶ εἰς ἄλλας συνοικίας τῆς πόλεως. Οἱ πλουσιώτεροι ἀνήγειραν πολυτελεῖς ἐπαύλεις εἰς τὸν Πύργον, συνοικίαν ἐξοχικήν, ὅπου τὸ κλίμα εἶναι ὑγιεινότερον καὶ ἡ διαμονὴ πλέον τερπνή.

Οἱ Τοῦρκοι ἴδρυσαν πολλὰ ἐκπαιδευτήρια εἰς τὴν Θεσσαλονίκην: στρατιωτικὴν προπαιδευτικὴν σχολὴν (πρὸ 35 ἑτῶν) σχολὴν χωροφυλακῆς καὶ σχολὴν ἀστυνομίας. Ἐπίσης πολὺ-

τεχνεῖον καὶ διδασκαλεῖον, τὸ Ἰδαδιέ, κατάλευκον καὶ μεγαλοπρεπές, μὲ εὐρεῖαν πύλην, ἐντὸς τῆς δποῖας κεῖται καὶ πολλὰ ἀρχαιότητες ἀνευρεθῆσαις ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατὰ τὴν σκαφὴν θεμέλιων πρὸς τὴν Ρουσιδὲ ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὰ ἴδια μας Ἑλληνικὰ σχολεῖα. Προσέπι δημοτικὰ σχολεῖα, νηπιαγωγεῖα, παρθεναγωγεῖα, ἴδιωτικὰ σχολεῖα καὶ ἄλλα πολλά, πάρα πολλὰ σχολεῖα, περισσότερα τοῦλαχιστον ἀπὸ δύο δισ. ὡς ὑπένθετε κανεῖς. Αἱ λεχθῆ ἀκόμη δι τὸ νεοτουρκικὸν πομπάτον ἐθεμελώσε τὸ παρελθόν θέρος ἐπὶ οἰκοπέδου, τὸ δποῖον διεκδικεῖ ἡ ἴδιη μας κοινότης, ἐμπορικὴν σχολὴν, σχεδὸν ἀπέναντι τοῦ Ἰδαδιέ.

Ἀπὸ ἴκανα ἔτη, ἐπὶ τῆς βασιλείας μάλιστα τοῦ Ἀβδούλ Χαμίτ, ἐστράφησαν πολὺ πρὸς τὰ γράμματα οἱ Τοῦρκοι τῆς Θεσσαλονίκης, βαλῆδες δὲ μιρφωμένοι, ὅπως ὁ φιλόμουσος Χασάν Φιεχμῆς, ἔδωκαν ὡμήσιν μεγάλην εἰς αὐτά.

Πρὸιν ἀκόμη ἀποβιβασθῆ ὁ ταξιδιώτης εἰς τὴν ἀποβάθραν τοῦ λιμένος τῆς Θεσσαλονίκης, ἀσχίζει νὰ κατανοῇ δι τὸν πόλιν ταύτην τὸ πλήθος τῶν Ἐβραίων εἶναι μέγα. Οἱ βαρκάρηδες, οἱ δποῖοι περικαλώδουν τὸ ἀτμόπλοιον, εἶναι Ἐβραῖοι. Τὸ καταλαμβάνει κανεὶς καὶ ἀπὸ τὰς φυσιογνωμίας των καὶ ἀπὸ τὴν ἴδιαζουσαν εἰς τὴν πρόφροδάν, μὲ τὴν δποῖαν χρωματίζουν καὶ τὰς ἔνεας γλώσσας, δταν τὰς δμιούδην. Μὲ τὴν ἴδιαν πρόφροδάν, τὴν συρμένην καὶ τὴν γαλικήν καὶ τὴν τουρκικήν. Η ἀνωτέρα μάλιστα τὰς πολὺ δλίγον ἐκμανδάνει τὸ Ισπανικὸν ἴδιωμα, τὸ δποῖον δμιούδην, διδάσκονται μὲ τὴν γαλικήν, τὴν δποῖαν πολὺ καὶ γνωρίζουν αἱ μητέρες καὶ μεταδίδουν ὡς μητρικὴν εἰς τὰ τέκνα των. Συχνάζουν δὲ οἱ Ἐβραῖοι, οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὴν ἀνοράν, δμιούδην, διότι ἐπικοινωνοῦν μὲ τοὺς Ἑλληνας τῆς πόλεως, τὰ δποῖα δὲν εἶναι πολλὰ σχολεῖα τῆς πόλεως, τὰ δποῖα τὰς δμιούδην, διότια περισσότερησης μὲ τὴν γαλικήν, τὴν δποῖαν πολὺ καὶ γνωρίζουν αἱ μητέρες καὶ μεταδίδουν ὡς μητρικὴν εἰς τὰ τέκνα των. Συχνάζουν δὲ οἱ Ἐβραῖοι, οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὴν ἀνοράν, δμιούδην, διότι ἐπικοινωνοῦν μὲ τοὺς Λαϊκούς συναλλαγάς.

Καὶ οἱ ὄχθιοφόροι καὶ οἱ ἀμαξηλάται καὶ οἱ παρθεναγωγεῖς καὶ οἱ λοῦστροι εἶναι ως ἐπὶ τὸ πλεῖστον Ἐβραῖοι. Ἐπίσης οἱ περισσότεροι ἀπὸ τὸν παταστηματάρχας καὶ ἀπὸ δύο δισ. συναντῆσαν εἰς τὸν δρόμον εἶναι Ἐβραῖοι. Η φυσιογνωμία των τὸ διαλαλεῖ. Αἱ φωναί των, τὰ ξανθά των γένεια, ἡ ἐνδυμασία των, δλα αὐτὰ καταδεικνύουν, δτι δλίγοι δὲν εἶναι οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἀβραὰμ εἰς τὴν πόλιν ταύτην.

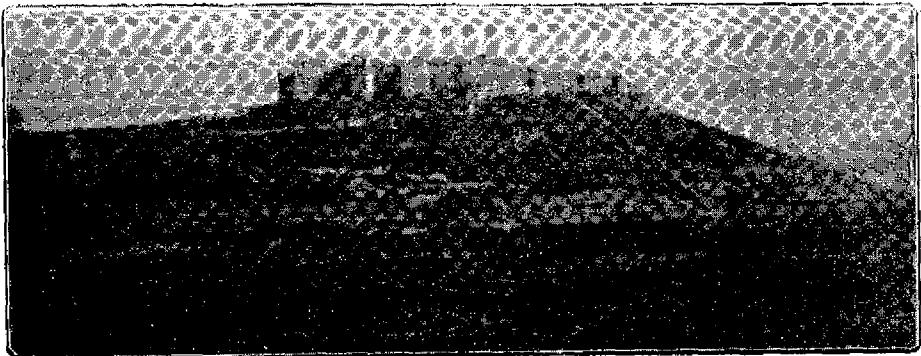
Οἱ ἴδιοι Ἐβραῖοι ἀναβιβάζουν τὸν δμοφύλακον των εἰς 100 ή 110 χιλιάδας. Βέβαιον δῦμας σχεδὸν εἶναι δι τὸν περισσότεροι ἀπὸ τὰς 90 χιλιάδας δὲν εἶναι. Ἀποτελοῦν λοιπὸν πλειονότητα, ἀρκετὰ δγκώδη καὶ εἰναι ἐγκατεστημένοι εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἀπὸ τεσσάρων περίπου αἰώνων. Ὅταν δὲπόστολος Παύλος ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην κατὰ τὰς ἀποστολικὰς περιοδείας

τούς, ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον κατὰ πρῶτον εἰς τὸν Ἐβραίους. Ἄλλοι οἱ σημερινοὶ Ἐβραῖοι της Θεσσαλονίκης εἶναι ἀπόγονοι τῶν ἐκδιχθέντων ἀπὸ τὴν Ισπανίαν ἐπὶ Φερδινάνδον καὶ Ἰσαβέλλας. Τότε οὗτοι, τρεύγοντες τοὺς διωγμοὺς τῶν Ισπανῶν, ἔπλευσαν εἰς τὰς χώρας τῆς Τουρκίας, ὅπου ἦλπιζον δι μέρης της θεμέλιας της Τουρκίας, τὰς δημοτικὰς σχολεῖα, της γηραιότερης Θεσσαλονίκης, βαλῆδες δὲ μιρφωμένοι, ἀπεβιβάσθησαν. Μὲ τὴν πάροδον τῶν αἰώνων προσετέθησαν καὶ ἄλλοι, ἀπὸ τὴν ἐλευθερωθείσαν Ἑλλάδα, ἀπὸ τὰς πόλεις τῆς προσαρτηθείσης Θεσσαλονίκης, ἀπὸ τὴν Ρωσίαν, ἀπὸ τὴν Ελλάδα, ἀπὸ τὰς πόλεις τῆς προσαρτηθείσης Θεσσαλονίκης συνοικισμόν.

Οἱ Ἐβραῖοι ἔχουν πλῆθος συναγωγῶν εἰς διαφορά τὰς συνοικίας τῆς πόλεως καὶ διατηροῦνται πολὺ πρὸς τὰς πόλεις τῆς Θεσσαλονίκης, βαλῆδες δὲ μιρφωμένοι, ἀπεβιβάσθησαν. Μὲ τὴν πάροδον τῶν αἰώνων γλωσσῶν, παρθεναγωγεῖα, σχολεῖα λερατικά, ἐπαγγελματικά, ἴδιωτικά, κοινωνικά, σχολεῖα τῆς Ισραήλιτης ἀλληλοβοήθειας — ἡ ἀλληλοβοήθημεια εἶναι μεγάλη Ἐβραϊκή ἔταιρεια, ἔχουσα τὴν ἔδραν της εἰς τὸν Παρισίους —. Εἰς τὰς σχολεῖα ταῦτα διδάσκονται μὲν οἱ Ἐβραῖοι προφρωμένοι, ὅπως δι τὴν γηρωσύνην, δι τὴν ἀνατολικήν, δι τὴν αὐτοκατέστησην μὲ τὴν γαλλικήν, τὴν δημοτικήν, τὴν λαϊκήν ἀποστολῆς (mission laïque) καὶ ἴταλικά — ἐκ τῶν ἔνων σχολείων τῆς Θεσσαλονίκης τὰ ἀρχαιότερά εἶναι τὰς συνοικίας της πόλεως καὶ γαλλικά πολλὰ τῶν γαλλικῶν προπαγανδῶν καὶ τὴς λαϊκῆς ἀποστολῆς σημερινού ἀπαραίτητοι εἰς τὸ ἐμπόριον.

Ἐπιδίδονται λοιπὸν οἱ Ἐβραῖοι τῆς Θεσσαλονίκης εἰς τὸ ἐμπόριον. Δὲν εἶναι δῦμας δλίγοι καὶ οἱ βιομήχανοι. Ἀπὸ τούτους ἀς γεννή μνεία ἐνταῦθα τῶν ἀδελφῶν Ἀλλατίνη. Εἶναι ἴδιοτέρηται μεγάλου ἀλευρομύλου, δπου ἐργάζονται καὶ τετρακόσιοι δμογενεῖς ἐργάται καὶ ἀνάτεροι ἀκόμη ὑπάλληλοι.

Ολίγοι δὲν εἶναι καὶ οἱ διακεκριμένοι ἐπιστήμονες, λατροὶ καὶ δικηγόροι, καὶ οἱ κτηματίαι καὶ οἱ τραπεζίται. Ἀλλ' ἀπὸ δλα τὰ τραπεζιτικά καταστήματα τῶν Ἐβραίων σπουδαιότατον

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ — ΤΟ ΕΠΤΑΠΥΡΓΙΟΝ

είναι ή τράπεζα της Θεσσαλονίκης. Ήδρυμη πρόσωποι δικτύων, προήχθη μὲ τὸν καιρὸν σημαντικώτατα, προήγαγε πολὺ τὰς μεταξὺ τῆς Εὐρώπης — εἶς Αὐστρίας κυρίων — καὶ τῆς Μακεδονίας συναλλαγάς καὶ ἔδωκεν ὅδησιν μεγάλην εἰς τὸ ἐβραϊκὸν ἐμπόριον τῆς Θεσσαλονίκης.

Εἰς πολλοὺς Ἑλληνας φαίνεται, δὲν ἀμφιβάλλω, περίεργον τὸ δτι ὑπάρχουν Βούλγαροι κατόικοι εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Η πόλις ἡτον ἀνέκαθεν ἐλληνικὴ μὲ Τούρκους χρονολογούμενους ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς τουρκικῆς της κατήσεως καὶ μὲ Ἐβραίους πολλούς, οἱ δποῖοι ἥλθον καὶ ἐγκατεστάθησαν εἰς τὴν πόλιν, εἴδαμεν ἐκ τίνος αἵτίας.

Όταν ἀνεκηρύχθη τὸ σχίσμα, χωρικοὶ Βούλγαροφωνοὶ ἀπὸ τὸ διαμέρισμα τῆς Δίβρης καὶ τοῦ Κλιμισίου, πατριαρχικοὶ καὶ ἐγκατεστήμενοι εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, προσεχώρησαν εἰς αὐτὸ καὶ ἀπετέλεσαν τὸν πρῶτον πυρήνα τῆς σημερινῆς βουλγαρικῆς κοινότητος. Μὲ τὸν καιρὸν δὲ ἐνισχύθησαν. Πολιτικοὶ λόγοι τῶν Βούλγαρων ἐπέβαλλον τὴν ἐνίσχυσιν τῆς βουλγαρικῆς κοινότητος τῆς Θεσσαλονίκης. Πολλοὶ Βούλγαροι χωρικοὶ — γαλακτοπλάκαι, κιτίσται, καρραγωγεῖς καὶ ἔργαται, — ἀλλὰ καὶ ἐμπόροι καὶ ἐπιστήμονες καὶ κεφαλαιοῦχοι, ἐγκατεστάθησαν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ἔχοντες πᾶσαν ὄποιτηριξιν καὶ συνδρομήν, ἐκ μέρους τῶν βουλγαρικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν βουλγαρικῶν προπαγανδῶν.

Οὕτω καὶ ἐσχηματίσθησαν τρεῖς βουλγαρικαὶ συνοικίαι, ἀρκούντως συμτυχωμέναι, μία εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως καὶ δύο εἰς τὰ δύο ἄκρα τῆς πόλεως, εἰς τὸ δυτικὸν δποῦ κεῖται ἡ μεγάλη καὶ σύμμικτος συνοικία τοῦ Βαρδαρίου, καὶ εἰς τὸ ἀνατολικόν, δποῦ εὑρίσκεται ἡ ἐλληνικὴ ἐνορία τῆς ἁγίας Τριάδος. Ἕγόρασαν σπίτια, ἔκτισαν σχολεῖα καὶ ἰδρυσαν ναούς,

διστέ ἐσχηματίσαν κοινότητα χωριστὴν μὲ ἀρχὰς Ἰδίας, μὲ δικαιώματα, τὰ ἴδια ἐπάνω κάτω μὲ τὰ ἴδια μάς, μὲ ἀντιπροσώπους εἰς τὰ κυβερνητικὰ διοικητικὰ καὶ δικαστικὰ σώματα.

Οἱ Βούλγαροι σῆμερον ἔχουν τρεῖς ἐκκλησίας εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, μίαν εἰς συνοικίαν τοῦ Βαρδαρίου, μίαν πλησίον μιᾶς ἐνορίας Ἰδίας μας, τῆς Παναγίου, μίαν δὲ ἀνεγείρουν ἀπὸ ἐτῶν εἰς τὴν ἐνορίαν τῆς ἁγίας Τριάδος, ἡ ὅποια φαίνεται διὰ ἑταῖρης προστέχετερα ἀπὸ τὰς τρεῖς. Διατηροῦν γυμνάσιον — πρακτικὸν δηλαδὴ λύκειον, διότι δῆλα τὰ βουλγαρικὰ σχολεῖα τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως εἰς τὴν Μακεδονίαν είναι πρακτικὰ λύκεια, — παρθεναγωγεῖον πρὸς μόρφωσιν διδασκαλισθῶν, ἐμπορικὴν σχολήν, δημοτικὰ σχολεῖα. Οἱ Βούλγαροι τῆς Θεσσαλονίκης ἀνέρχονται περίπου εἰς ἑξ χιλιάδας.

Εἰς τὴν Θεσσαλονίκην κατοικοῦν καὶ δίλγα σερβικαὶ οἰκογένειαι, περίπου τεσσαράκοντα. Οἱ Σέρβοι οὗτοι ἔξασκον, οἱ περισσότεροι, τὸ ἐμπόριον — γνωστὸν εἶναι διὰ μέρος τοῦ ἔργων τῆς Σερβίας διεξάγεται διὰ τῆς Θεσσαλονίκης —, ἐπιδίδονται δὲ καὶ εἰς ἄλλα βιοποριστικὰ ἔργα.

Οἱ Σέρβοι τῆς Θεσσαλονίκης διατηροῦν ἐκκλησίδιον, τὸ δποῖον ἐνρίσκεται εἰς τὸ μετόχιον τῆς διοικητικῆς μιονῆς τοῦ Χιλιανδαρίου, ἡ δποία εἶναι, δως γνωστόν, σερβική. Διατηροῦν καὶ μίαν ἀνωτέραν. Αστικὴ σχολὴ μὲ οἰκοιοφεῖον, ἐν παρθεναγωγεῖον καὶ ἐν δημοτικὰ σχολεῖα. Εἰς δὲ τὰ σχολεῖα ταῦτα φοιτοῦν καὶ πολλὰ παιδία ἐκ τῶν σερβιζόντων διαμερισμάτων τῆς βορείου κυρίως Μακεδονίας.

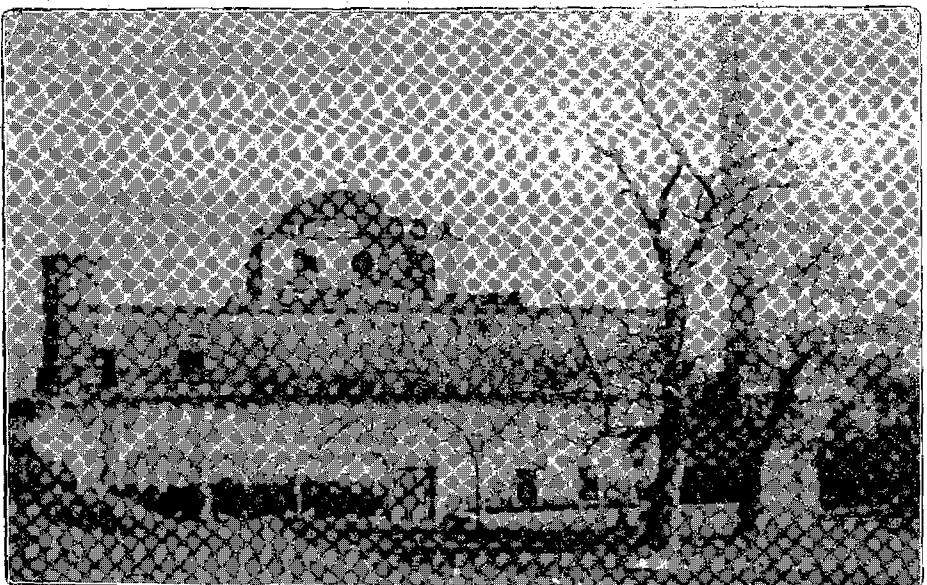
Καὶ ἔξήκοντα ἔταν κάτω ἀρμενικαὶ οἰκογένειαι κατοικοῦν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Κατέφυγον ἔδω καὶ τὸν ἀρμενικὸν διώγμοντος ἐπὶ Χαμίτ — ὑπῆρχον διμως καὶ προτίτερα μερι-

καὶ — καὶ ἔκτισαν πρὸ διλγῶν ἐτῶν κομψὸν ναΐδριον διὰ συνδρομῶν τῶν Ἀρμενίων τῆς διασπορᾶς. Πλησίον τοῦ ναοῦ λειτούργει καὶ σχολεῖον ἀπὸ δύο ἐτῶν.

Περὶ δὲ τῶν εὐρωπαϊκῶν παροικιῶν δὲν κάμινο ἔνταῦθα μιαρὸν λόγον. Οἱ Αὐστριακοὶ καὶ οἱ Γερμανοὶ ὑπάλληλοι τῶν σιδηροδρόμων, καθὼς καὶ δίλγοι ἔμποροι, ἀποτελοῦν ἴδιαν παροικίαν, συντηροῦν ἴδιαν ἀξιόλογον σχολήν, εἰς τὴν δροῖαν φοιτοῦν καὶ τέκνα ἴδιων μας, τὴν λεγόμενην Γερμανικὴν Σχολήν, συντηροῦν ἴδιον

μονίμως ἡ παρεπιδημοῦν προσωρινῶς, ἡ Θεσσαλονίκη, δὲν ἔχασε τὴν ἐλληνικὴν φυσιογνωμίαν της.

Ἄπὸ τοὺς σημερινοὺς τῆς Θεσσαλονίκης Ἑλληνας πολλοὶ εἶναι ἀπόγονοι πάλαιων αὐτῆς οἰκογένειῶν: "Ἄλλοι κατέγονται ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Μακεδονίας, εἶναι δὲ ἐγκατεστημένοι εἰς τὴν πόλιν ἀπὸ μιᾶς ἡ δύο ἡ τοῖων γενεῶν. "Άλλοι πάλιν κατέφυγαν, φεύγοντες τοὺς διώγμονες κατὰ τὰς τελευταῖς ταραγάδες, εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, δπὸν μιονίμως ἐγκατεστάθησαν. "Ολίγοι δὲν εἶναι

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ — ΑΓΙΑ ΣΩΦΙΑ

ἐκκλησίδιον τῶν διαμαρτυρομένων καὶ μίαν ἄλλην, ἴδιωτικὴν σχολὴν. Καὶ Γάλλοι ἐμπόροι εἶναι ἐγκατεστημένοι εἰς τὴν Θεσσαλονίκην καὶ Γάλλοι προσταγαγδισταί, δχι δίλγοι, καὶ Οὐγγροὶ δίλγοι καὶ Ἐλβετοὶ καὶ Αγγλοί καὶ Ιταλοί.

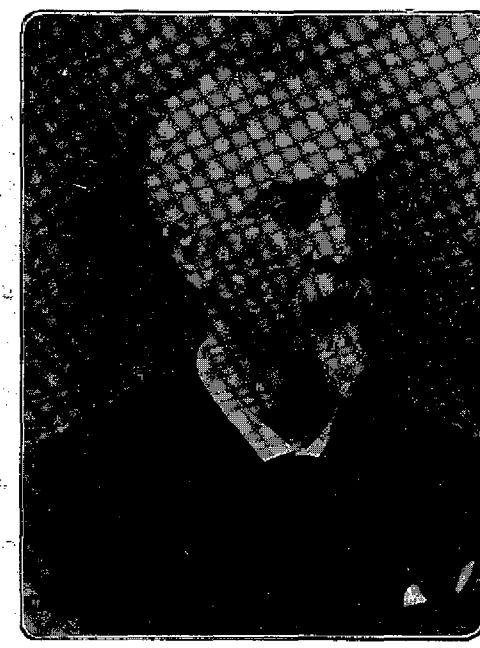
"Ἐρχομαι τώρα εἰς τὸν Ἑλληνας.

"Οσον ἀρχαία εἶναι η πόλις, τόσον ἀρχαῖοι εἶναι καὶ οἱ Ἑλληνες κάτοικοι της. Διότι ἀπὸ Ἑλληνας ἐκτίσθη, ἀπὸ Ἑλληνας κατῳκήθη καὶ ἐλληνικὴ ἀετοπετεῖ. Κατέστη μάλιστα καὶ κέντρον τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων κατὰ τὸν μεσογείου Μακεδονίας, ἀπὸ τὴν Χαλκιδικήν καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην ἐλληνικὴν Μακεδονίαν, ἐγκατεστημένοι ἀπὸ ἐτῶν, πολλῶν η διλγωτέρων, εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ ἀνέκαθεν Θεσσαλονίκεις συγκροτοῦν τὸν ἀκματον, τὸν φιλοπρόσδον, τὸν φιλογενῆ τῆς Θεσσαλονίκης ἐλληνικὸν πληθυσμόν.

Πρὸ ἐτῶν τεσσαράκοντα περίπου η πεντή-

κοντα τὸ ἐμπόριον τῆς πόλεως είχον εἰς τὰς χεῖρας των κατὰ τὸ πλείστον οἱ "Ἐλλήνες." Άλλ' οἱ Ἐβραῖοι, ἔχοντες πιστώσεις γενναίας ἀπὸ εὐρωπαϊκὰ κυρίως πιστωτικὰ καθιδρύματα, κατώθισαν νὰ παραγωνίσουν τοὺς Ἰδικούς μας. Οἱ μεγάλοι ἑλληνικοὶ ἐμπορικοὶ οἰκοι, οἱ μέχρι τῶν ἡτῶν ἔκεινων ἀκμᾶσσοις, δόλιγον κατ' ὅλην ἔξηφανίσθησαν καὶ οἱ Ἐβραϊκοὶ οἰκοι, ἀντικαταστήσαντες αὐτούς, ἐσχημάτισαν κεφάλαια σημαντικά. Άλλ' ἀπὸ εἴκοσι περίπου ἡτῶν εἰς τὰ πράγματα ἐπῆλθεν ὄντισθης μεταβολὴ. Οἱ ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸν κυρίως τῆς Μακεδονίας ἔγκατασταθέντες εἰς τὴν πόλιν Ἐλλήνες εὐδοκίμησαν καὶ ἀνεδείχθησαν ὡς ἔμποροι. Ἡ ἤδρυσις ὑποκαταστημάτων τῶν ἑλληνικῶν τοπεζῶν (τῆς Μυτιλήνης, τῆς Ἀνατολῆς, τῶν Ἀθηνῶν), ἡ ἔλληνικὴ ναυτιλία — σχεδὸν καθ' ἐκάστην προσεγγίζουν ἔλληνικὰ ἀτιμόπλοια εἰς τὸν λιμένα τῆς Θεσσαλονίκης — τὰ κεφάλαια, τὰ δοποῖα ἐκόμισαν οἱ ἔγκατασταθέντες ἔνταῦθα Ἐλλήνες τοῦ ἐσωτερικοῦ, ἡ ἐμπορικὴ μόρφωσις πολλῶν νέων, οἱ δοποῖοι ἐσπούδασαν εἰς ἐμπορικὰ σχολεῖα, εἴτε τῆς Εὐρώπης, εἴτε εὐρωπαϊκά, λειτουργοῦντα εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ἡ ἀνάπτυξις τῆς βιομηχανίας τῶν νημάτων εἰς τὴν Βέροιαν, εἰς τὴν Νάουσαν καὶ εἰς τὰ Βοδενά, ἡ σιδηροδρομικὴ τέλος συγκοινωνία, αὐτὰ διὰ συνετέλεσαν, ἀλλο πολὺ ἀλλο δλιγάτερον, νὰ ἐπιφυσήσουν νέαν ζωὴν εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἐμπόριον τῆς Θεσσαλονίκης. Ἐκτοτε δὲ δὲν παρέρχεται σχεδὸν ἔτος χωρὶς νὰ ἤδρυθῃ καὶ νέον ἐμπορικὸν κατάστημα παραπλεύρως τῶν ἔβραικῶν.

Πρόσθιος ἀδιαφιλονείκητος ἐπῆλθε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καὶ εἰς τὰ κοινοτικὰ καθόλου καθιδρύματα. Ὑπολείπονται βεβαίως ἀκόμη νὰ γείνουν πολλά. Ἄλλα καὶ τὰ μέχρι τοῦδε κατορθωθέντα οὔτε δλίγα εἶναι οὔτε ἀνάξια πρόσοχῆς. Ἡ ἀνέγερσις λαμπρῶν καταστημάτων εἰς αὐτὸν τὸ κέντρον τῆς ἀγορᾶς ἐπὶ οἰκοτέρων ἀνηκόντων εἰς τὸν ἐνοριακὸν ναὸν τοῦ ἀγίου Μηνᾶ, καὶ ἡ ἀνέγερσις δύο Ἀστικῶν σχολείων, ἐκ τῶν δοποίων τὸ ἔνα διφεύλεται εἰς τὴν γενναιόδωρίαν τοῦ Σιατιστέως Δημητρίου Ἰωαννίδον, εἶναι ἔργα τὰ δοποῖα τιμοῦν τὴν κοινότητα. Τὸ Πατάρειον ὁρφανοτροφεῖον, διφειλόμενον εἰς τὸν Θεσσαλονικέα Ἰωάννην Παπαφῆν, εἶναι οἰκοδόμημα μεγαλοπρεπέστατον. Θὰ ἀποβῇ, ἐλπίζομεν, φυτώριον ἔθνικὸν ἀδιαφίλονεικήτου σπουδαιότητος, θὰ ἐκπαιδεύῃ δὲ καὶ θὰ καταρτίζῃ

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ
Γενικὸς Τύποικτης τῆς Κείτης

διὰ τὴν βιωτικὴν πάλην δρφανὰ τῆς Μακεδονίας, τὰ δοποῖα ἀλλως θὰ περιέπιπτον εἰς δῆσην δυστυχίαν προξενεῖ ἡ σκληρὰ δρφανία. Λειτουργεῖ ἀπὸ δλιγάρων μόνον ἡτῶν, τρέφει δὲ καὶ μορφώνει, ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἐκατὸν δρφανούς. Τρεῖς τέχναι, ἡ λεπτουργικὴ — λειτουργεῖ εἰς τὸ δρφανοτροφεῖον καὶ ἑλουργεῖσιν ἀτμοκίνητον —, ἡ ὑποδηματοποΐα καὶ ἡ φαπτικὴ, καλλιεργοῦνται ἐπιτυχῶς ἀπὸ τοὺς δρφανούς, τὰ δὲ ἐπιπλα, τὰ δοποῖα κατασκευάζονται ἀπὸ αὐτούς, ἀμύλλωνται πρὸς τὰ ἀριστα, ζωσ δὲ εἶναι καὶ τὰ ἀριστα ἔξ δοσων τεχνουργοῦνται εἰς τὴν Θεσσαλονίκην.

Ἀνεφέραμεν ἔως τῶρα τρία ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα τῆς Θεσσαλονίκης. Ἐχομεν δομις καὶ ἄλλα. Είναι τοία ἀκόμη ἀστικὰ σχολεῖα, τὸ κεντρικὸν παρθεναγωγεῖον, ἐπὶ τὰ νηπιαγωγεῖα, τὸ γυμνάσιον δύο ὑποδιδικτακεῖται μὲν δύο πρότυπα σχολεῖα, δύο ἐμπορικὰ ἱδιωτικὰ σχολεῖα, εἰς τὰ δοποῖα διδάσκονται τετρακόσιοι περίπου νέοι, ἔνα ἱδιωτικὸν παρθεναγωγεῖον, δύο νυκτεριναὶ σχολαὶ, τὰς δοποῖας συντηρεῖ δὲ φιλεκπαιδευτικὸς σύλλογος, σωματεῖον ἀρχαῖον καὶ πολλῆς ἔθνικῆς ὀψευσίας πρόξενον.

(Ἐξ ἀνεκδότων περὶ Θεσσαλονίκης σημειώσεων)

Μάιος 1912

II. M. KONTOGIANNΗS

ΠΑΛΗΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΩΣΙΝ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - 1430-

ΟΙ χρονογράφοι τοῦ Βυζαντίου μᾶς περιγράφουν τὴν λαμπρότητα, τὴν ὁποίαν είχεν ἡ Θεσσαλονίκη κατὰ τοὺς καλοὺς πρὸ πάντων τοῦ Βυζαντίου χρόνους, τὴν ἀκμὴν τοῦ ἐμπορίου της, τὴν ἀγάπην ποὺ ἥσθινετο πρὸς τὴν καλλιέργειαν τῶν γραμμάτων, τὸ πλῆθος καὶ τὸ κάλλος τῶν οἰκοδομημάτων της, τῶν ναῶν της, τῶν μοναστηρίων της, τῶν τειχῶν της.

Μᾶς περιγράφουν διμοὶς ἀκόμη καὶ τὰ παθήματα καὶ τὰς δυστυχίας, εἰς τὰς δοποῖας περιέπεσε πολλάκις καὶ ἐπανειλημμένως. Διότι πολλάκις καὶ ἐπανειλημμένως προσεβλήθη ἀπὸ βαρβάρους τοῦ Βορρᾶ, κατὰ ξηράν, καὶ ἀπὸ κατακτητάς τῆς Δύσεως, κατὰ θάλασσαν. Καὶ αἱ πολλαὶ οὐδεὶς καὶ ἐπανειλημμένοι προσβολαὶ κατέστησαν πραγματικῶς τὸν μεσαιωνικὸν τῆς βίου τραγικόν.

Δὲν σκοπεύομεν δομαὶς ἔδω νὰ διηγηθῶμεν τὰ παθήματα τῆς ταῦτα, δλα. Θὰ ἔξιτοφήσωμεν μόνον — καὶ ταῦτα κεφαλαιαδῖς — ὃσσον ἡτερόφερεν ἡ πολυπαθῆς πόλις κατὰ τὴν ὄλωσιν τῆς τούς Τούρκους. Διότι ἀξίζει τὸν κόπον νὰ τὰ πληροφορηθῶμεν κατὰ τὰς ἡμέρας ταῦτας, κατὰ τὰς δοποῖς συνετρίβη πλέον καὶ τῆς πόλεως ταῦτης δὲ ζυγός ἀπὸ τὸν γενναιότατον ὅρχηγον του.

Τὴν Θεσσαλονίκην ἐκπρέπεισαν οἱ Τούρκοι τὸ ἔτος 1430. Θρημήσαν δὲ ἀπὸ τὰς Σέρρας, τὴν ὁποίαν είχαν προτηγούμενως καταλάβει. Ἀπὸ τὴν πόλιν ταῦτην δὲ τότε τῶν Τούρκων Σουλτάνος Μουράτ ὁ Β' (1421-1451) ἐξεκίνησε διὰ τὰς δομαὶς ἀπὸ τὴν Τετάρτην ημέραν της πόλεως ταῦτης διά την τετάρτην ημέραν πολλάκις μὲν στρατὸν πολυάριθμον καὶ καλῶς ἐξωπλισμένον. Ἐγκαίως ἦλθεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ἀγγελιαφόρος, δὲ ὅποιος ἔλεγεν διότι ἐπέρχεται ἐναντίον τῆς πόλεως δὲ Σουλτάνος. Ἄλλ' ἀπὸ τοὺς κατοίκους της, ἄλλοι μὲν ἐνθεωρησαν τὴν εἰδήσιν ταῦτην πιθανήν, ἄλλοι διμοὶς — μεταξὺ δὲ τούτων ήσαν καὶ οἱ Βενετοί, οἱ τότε κυρίαρχοι τῆς πόλεως — οὐδεμίαν δῦσαν πιστοὺς εἰς αὐτὴν. Ἄλλ' ἀφοῦ ἦλθε καὶ δεύτερος ὄγκος, ἐτείσθησαν διλοὶ διότι ἐπίκειται ἡ προσβολὴ τῆς πόλεως.

Προέβησαν λοιπὸν οἱ Βενετοί κατὰ πρῶτον εἰς τὴν ἐπισκευὴν τῶν τειχῶν. Κατόπιν ἡρίθμησαν τοὺς δυναμένους νὰ δηλοφοροῦν. Εὑρέθησαν δομαὶς διλοὶ καὶ ἀνεπαφεῖς εἰς τὴν πτερόσθιαν τῆς πόλεως.

Ἐπέρχονται δόλιγαι ἡμέραι καὶ τοῖς ἀγγελιαφόρος εἰπεν διότι ἔφθασεν δὲ Μουράτ εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Λαγκαδά, δὲ ὅποια δόλιγα μόνον ὥρας ἀπέχει ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην. Ή πεδιάς, προσέθετεν, κατεκαλύφθη ἀπὸ τὸν τουρκικὸν στρατὸν.

Ἡ εἰδῆσας ἡτον ἀληθεστάτη, Διότι τὴν ἐπομένην τῆς ἀρχέως τοῦ τρίτου τούτου ἀγγελιαφόρου, μόλις μάλιστα

ἀνέτειλεν δὲ ήλιος, παρετηρήθη μέρος τοῦ στρατεύματος, ἐπερχόμενον κατὰ τῆς πόλεως.

Ἄλλα δὲ τὴν προσέβαλεν ἀμέσως. Προτήτερα ἐδοκίμασε μὲν ἀπεσταλμένους νὰ τείση τὸν Ἐλλήνας καποίους πρὸ πάντων τοῦ Βυζαντίου χρόνους, τὴν ἀκμὴν τοῦ ἐμπορίου της, τὴν ἀγάπην ποὺ ἥσθινετο πρὸς τὴν καλλιέργειαν τῶν γραμμάτων, τὸ πλῆθος καὶ τὸ κάλλος τῶν οἰκοδομημάτων της, τῶν ναῶν της, τῶν μοναστηρίων της, τῶν τειχῶν της.

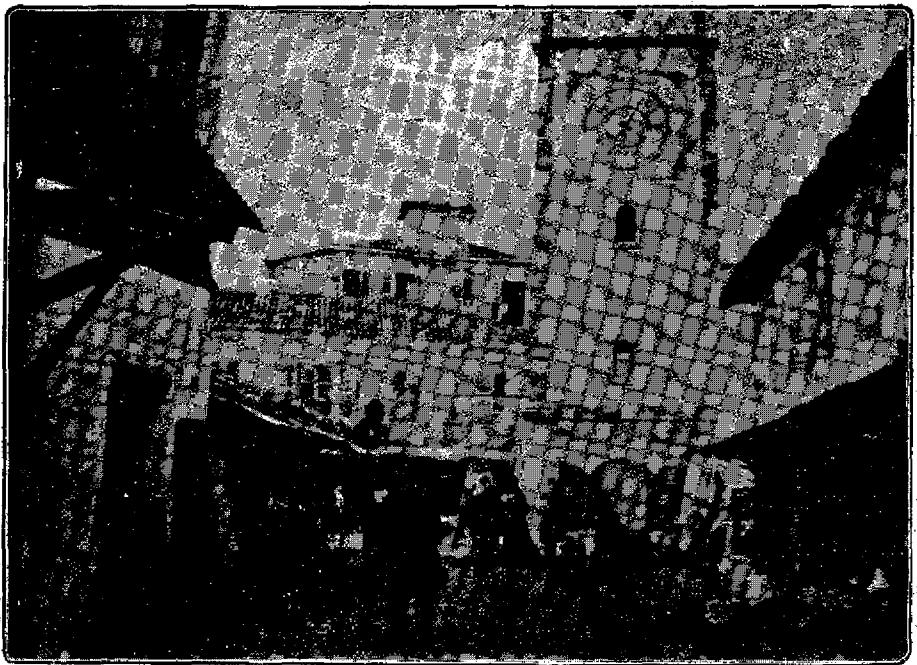
Μᾶς περιγράφουν διμοὶς ἀκόμη καὶ τὰ παθήματα καὶ τὰς δυστυχίας, εἰς τὰς δοποῖας περιέπεσε πολλάκις καὶ ἐπανειλημμένως. Διότι πολλάκις καὶ ἐπανειλημμένως προσεβλήθη ἀπὸ βαρβάρους τοῦ Βορρᾶ, κατὰ ξηράν, καὶ ἀπὸ κατακτητάς τῆς Δύσεως, κατὰ θάλασσαν. Καὶ αἱ πολλαὶ οὐδεὶς καὶ ἐπανειλημμένοι προσβολαὶ κατέστησαν πραγματικῶς τὸν μεσαιωνικὸν τῆς βίου τραγικόν.

Ἐνῷ δὲ ἐπεριμένενοί οὖσι διότι δὲ ἀρχιστοῖς σφοδρά, δὲ Μουράτ, δόλιον ἡσυχάσας, ἔστειλε καὶ πάλιν ἀνθρώπους εἰς τὴν πόλιν, ξετάνω τὴν παράδοσιν της. "Ἐστειλεν ἀκόμη καὶ μὲ τὰ βέλη γράμματα, πάρα πολλά, ἐντὸς τῆς πόλεως, καὶ προέτρεψε καὶ μὲ αὐτὰ τὸν Μουράτος τὸν πόλον της Βενετούς. Ἀπερίφημη δὲ ημέρας ήταν ημέρας τοῦ Βενετούς. Οἱ Μουράτ, ἐξοργισθεὶς τότε, διέταξε διάρρησην τῆς πόλεως.

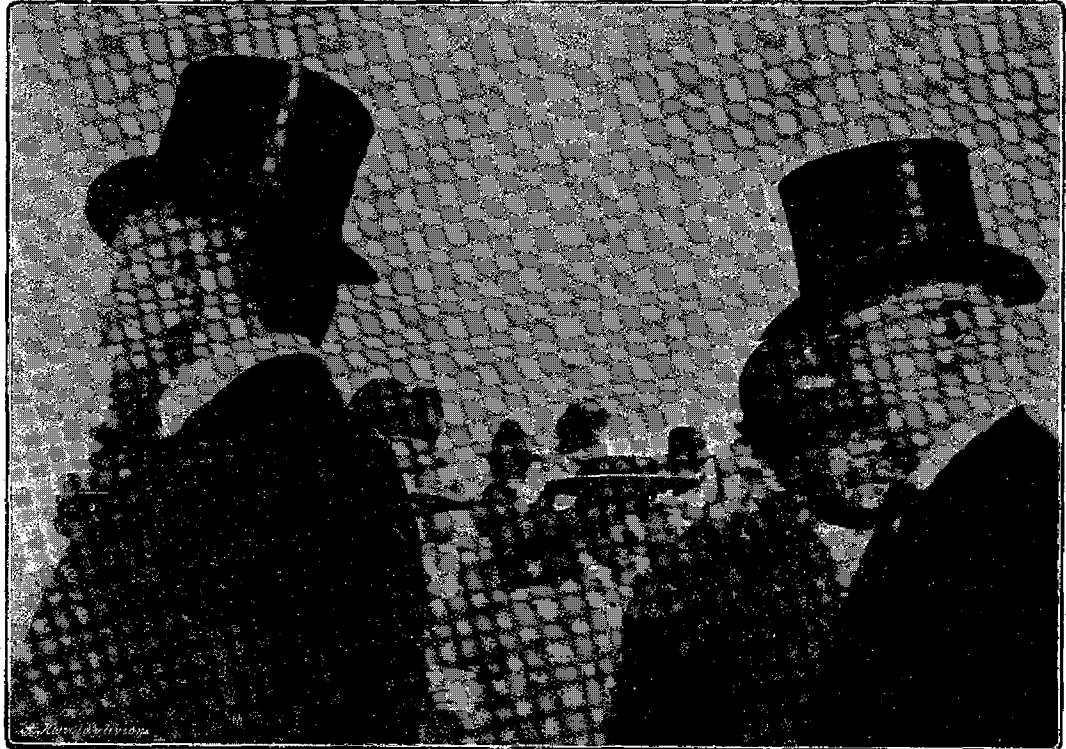

Π. ΔΑΓΚΑΛΗΣ

Αρχηγὸς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου

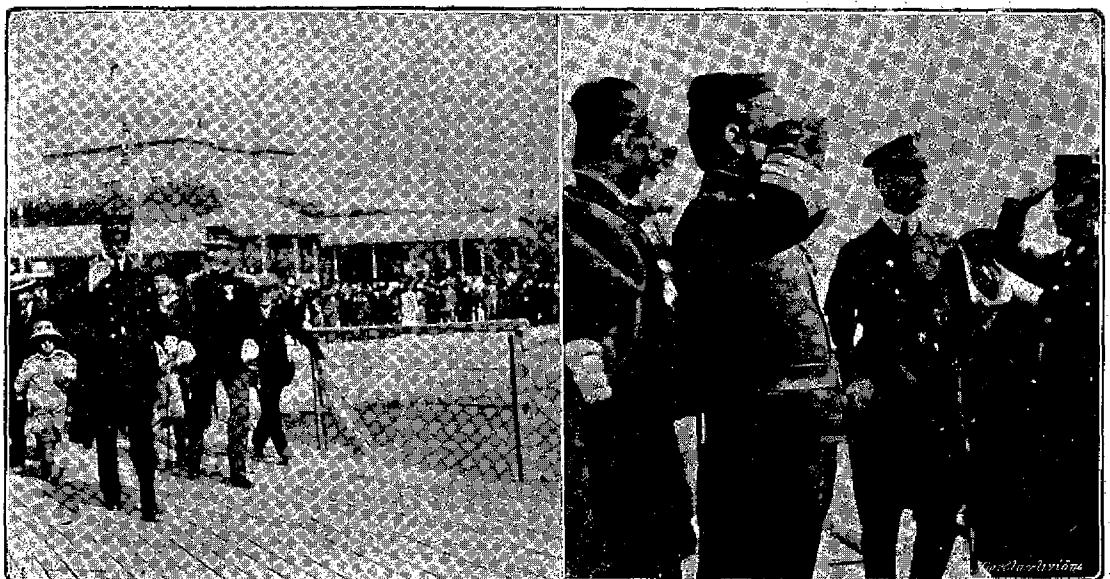
Πρέβεζα

Ο πρωθυπουργός κ. Βενιζέλος και ο υπουργός των Ναυτικών κ. Στράτος χαιρετώμενοι
άπό τους πληθυσμούς εἰς τὴν ἐξέδραν τοῦ Φαλήρου

Κοήτες έθελονταί εἰς τὸ Στρατολογικὸν Γραφεῖον

Ο Βασιλεὺς ἀνευφημεῖται εἰς τὴν ἐξέδραν τοῦ Ν. Φαλήρου διαν πηγαίνει νὰ επιθεωρήσῃ τὸν στόλον

προσβληθῆται καὶ ἀπὸ τὴν θάλασσαν ἡ πόλις. Αἱ εἰδήσεις αὗται κατετάραξαν τοὺς ἐντὸς τῆς πόλεως. Καὶ λοιπὸν ἀνεπέμφθησαν δέσησεις πρὸς τὸν Θεόν καὶ πρὸς τὸν πολιούχον ἄγιον Δημήτριον.

Οἱ δὲ Βενετοὶ συνεκεντρώθησαν χωρίως πρὸς τὰ θαλάσσια τείχη διὰ νὰ ὑπερασπίσουν καὶ τὰ τρία πλοῖα, τὰ πρὸς τῆς πόλεως σταθμεύοντα, ὅπεις νὰ μὴ κοισθῇ ἀπὸ τοὺς Τούρκους. 'Ἄλλ' ἡ συγκέντωσίς των αὐτῆς πρὸς τὴν θάλασσαν ἐνέβαλε δειλίαν εἰς τοὺς Ἑλληνας, οἱ δοποὶ πολὺ δρόσις ἡρμηνευσαν τὴν συγκέντρωσίν των τανύτων διτὶ ἔγειρε, διότι εὐκολώνει τὴν ἀναχωρησίν των. Διὰ τοῦτο καὶ πολλοὶ κατ' αὐτὴν ἀκόμη τὴν νύκτα, ἀφῆσαντες ἀφρούρητον τὸ τείχος, μετέβησαν εἰς τὰ σπίτια των.

Μόλις ἔξημέρωσεν, ἐπλησίασαν οἱ Τούρκοι πρὸς τὰ τείχη μὲ κλίμακας, μὲ πολιορκητικάς μηχανάς (ἐλεπόλεις), μὲ σανίδας, μὲ ἀστίδας. Καὶ ὁ ἕνας παρωτρύνει τὸν ἄλλον νὰ σφάξῃ τοὺς Χριστιανούς. Οἱ ἐντὸς τῆς πόλεως, δῆλοι, ἔδειξαν διτὶ εἰχαν ἀπόφασιν νὰ πολεμήσουν γενναίως. Αὗται μάλιστα αἱ γυναῖκες προσῆλθον, αὐθόρμητοι, εἰς βοήθειαν τῶν πολεμούντων καὶ μετέφερον λίθους, τοὺς δοποὺς οὗτοις ξέσφενδόνιζον ἀπὸ τὰς ἐπάλξεις τοῦ τείχους ἐναντίον τοῦ ἔχθρου.

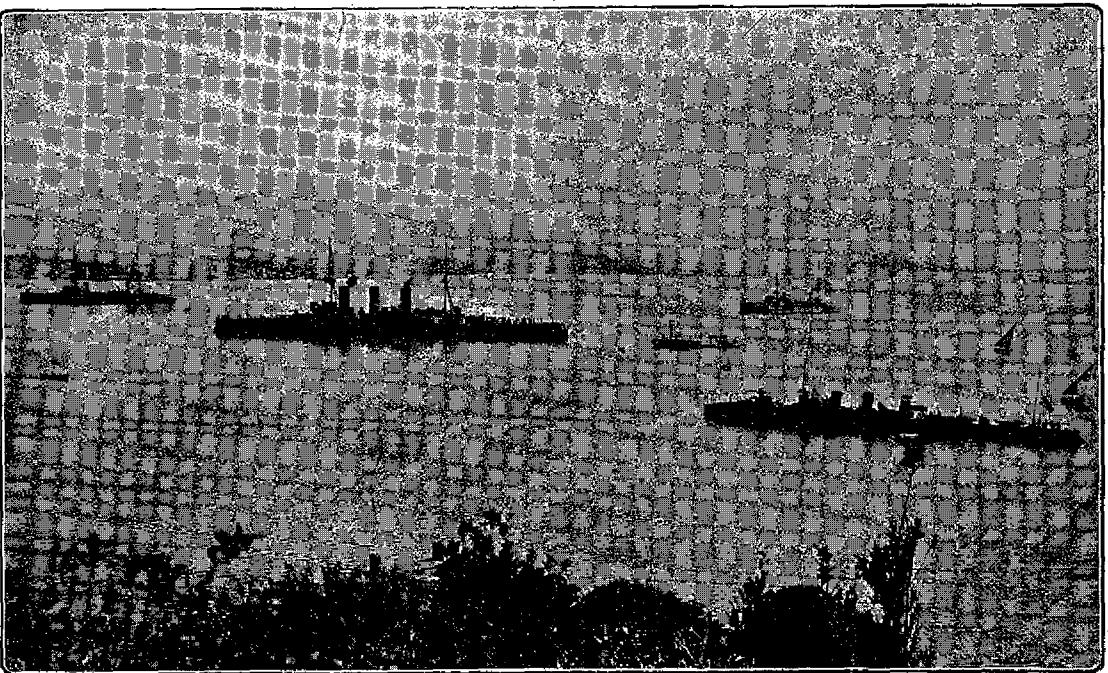
Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἡ ἔφοδος ἐπεξετάσθη καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν τοῦ τείχους. 'Ἐπειτὰ δύος διηρέθη ὁ δῆλος στρατὸς εἰς μοίρας, ὥστε ἄλλοτε ἄλλη μοίρα νὰ

ἐπιτίθεται, διὰ νὰ ἀναπαύνται εἰς τὸ μεταξὺ ἐκεῖνοι, τῶν δοποίων δὲν ἦτον ἡ σειρά νὰ ἐπιτεθοῦν. Προσβλήθη δὲ κυρίως τὸ ἀνατολικὸν τείχος, διότι ἐφαίνετο εὐδάλωτον καὶ σαθρόν.

Πρὸς δυστυχίαν τῶν πολιορκουμένων οἱ Τούρκοι ἤσαν ὅχι μόνον πολλοί, ἀλλὰ καὶ ἐπιτήδειοι σκοπευταί. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ὅστις ἀπὸ αὐτοὺς προέκυπτε μὲ θάρρος ἀπὸ τὸ τείχος, ἐτοξεύετο ἐπιτυχῶς. 'Ἄλλοι πάλιν Τούρκοι ἐπλησίασον μὲ τόλμην τὸ τείχος καὶ ἐπέθετον κλίμακας καὶ ἐσκρωχόντων κατ' αὐτοὺς τὰς πολιορκητικὰς μηχανάς. Συγχρόνως καὶ αὐτὸς ὁ κατὰ τοῦ δυτικοῦ τείχους πολεμῶν στρατηγὸς προστήχετο πρὸς τοὺς πολεμοῦντας κατὰ τὸ ἀνατολικὸν καὶ τοὺς προστρέπει καὶ τοὺς ἐνεθάρρυνε καὶ τοὺς ὑπερσχέσεις ὠρίζοντο εἰς ἐκεῖνον, δὲ δοποῖς πρῶτος ὅταν ἀνήρχετο εἰς τὰ τείχη.

Τοιουτορόποιοι οἱ Τούρκοι ὡς ἄγρια θηραίλα ἐπροχώρουν πρὸς τὸ τείχος τόσον, ὅπεις μὲ λίθους κατέρριψαν ὅχι ὀλίγα ἀπὸ τὰ ἔυλινα διαφράγματα, μὲ τὰ δοποῖα εἰχαν φράξει οἱ πολιορκούμενοι τὰ μεταξὺ τῶν ἐπάλξεων κενά, ἐνῷ ἄλλοι μὲ βίαιην ὑπερσκαπτον τὸ τείχος, δῆλον τὸ ἔβλεπον σαύρον, καὶ τὸ κατέρριψσαν.

Οἱ ἐντὸς τῆς πόλεως, ἐπειδὴ ἀδιακόπως ἐργάτες τοῦ βέλη, δὲν ἡμιτόροῦσαν οὐδὲ τὰς χειράς των νὰ ἐκβάλουν ἀπὸ τὰς ἐπάλξεις διὰ νὰ ὑψούν λίθους. 'Ἐφορίπτον μόνον, χωρὶς δμωαξινὰ τολμοῦν ήδη ἰδοῦν, λίθους

Τὰ θωρηκτὰ εἰς τὸ Φάλληρον στοιμα πρὸς απόπλουν — Εἰς τὸ μέσον ὁ «Ἀβέρωφ»

ἐναντίον ἐτείνων, οἱ δοποῖοι ἥρχοντο κάτω ἀπὸ τὸ τείχος, διὰ νὰ τοὺς ἐμποδίζουν νὰ πλησιάζουν τὰς κλίμακας.

'Ἄλλ' ἐντὸς τῆς πόλεως διὰ τὴν τοιαύτην διεξαγωγὴν τῆς πολιορκίας ἐπεκράτησε σύγχυσις. Πολλοὶ ἀπέθανον ἀπὸ τὰ βέλη. 'Ἄλλοι ἐπλέγνωσαν. 'Ἄλλοι ἀπὸ δειλίαν ἀφήκαν τὸ τείχος. Ἐπέρασε τέλος ἡ τοῦτη ὥρα τῆς ἡμέρας ταύτης ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς πολιορκίας) καὶ ἡ Θεσσαλονίκη ἐκυριεύθη.

Ἐκυριεύθη δὲ ὡς ἔξης:

Τούρκος πολεμοτής, δαγκάσας μὲ τοὺς ὄδόντας τοῦ τὸ ἔιρος τον καὶ προτιμήσας νὰ ἀπομάνῃ διὰ νὰ δοξοθῇ διότι πρῶτος ἀνέβη τὸ τείχος, ἀνῆλθεν εἰς ἕνα πύργον αὐτοῦ, ἀφοῦ ἐπέμεσε κλίμακα. 'Ο Τούρκος οὗτος εὑρέθη τὸν πύργον ἔρημον. 'Ἐνας μόνον Βενετός ὑπῆρχεν ἐκεῖ, πληγωμένος καὶ ἐπιδόμενότος. Τὴν κεφαλὴν τούτου ἀπέκοψε καὶ ἐδρόψεν εἰς τὸ μέσον τοῦ τουρκικοῦ στρατοπέδου διὰ νὰ δεῖξῃ διτὶ ἔνεινε κύριος τοὺς μέρους ἐκείνου καὶ διτὶ οἱ χριστιανοί ἀφήκαν τὸ τείχη καὶ ἔφυγαν.

Οἱ ἐπάνω εἰς τὸν πύργον εὐφορικόμενος Τούρκος ἐφώναξε πρὸς τοὺς κάτω νὰ ἀναβοῦν, καὶ ἐκεῖνοι, διεκόπησαν δὲ ὅτι δὲν δύναχον ἐκεῖ ἐρθοῦ. 'Υπὸ τὸν κρότον δὲ τῶν τυμπάνων δρμησαν τότε πολλοὶ μὲ βοήν. 'Ἄλλοι πάλιν εἰχαν ἐπιφέρει εἰς τὸ τείχος. Κρατοῦντες δὲ τὰ ἔιρη εἰς τὰς χειράς των ἐπροχώρουν πρὸς τὰ μέρη τῆς πόλεως, τὰ κατοικούμενα, καὶ πρὸ πάντων πρὸς τὴν θάλασσαν, δῆλον ἐνόμιζον εὐδόγως διτὶ κατέφευγον οἱ Βενετοί, διὰ νὰ ἐπιβιβασθοῦν εἰς τὰ πλοῖα των.

Τότε οἱ ἐντὸς τῆς πόλεως χριστιανοί ἄλλοι μὲν κατέφευγον εἰς τὰ σπίτια των, ἄλλοι εἰς τοὺς λεγούς

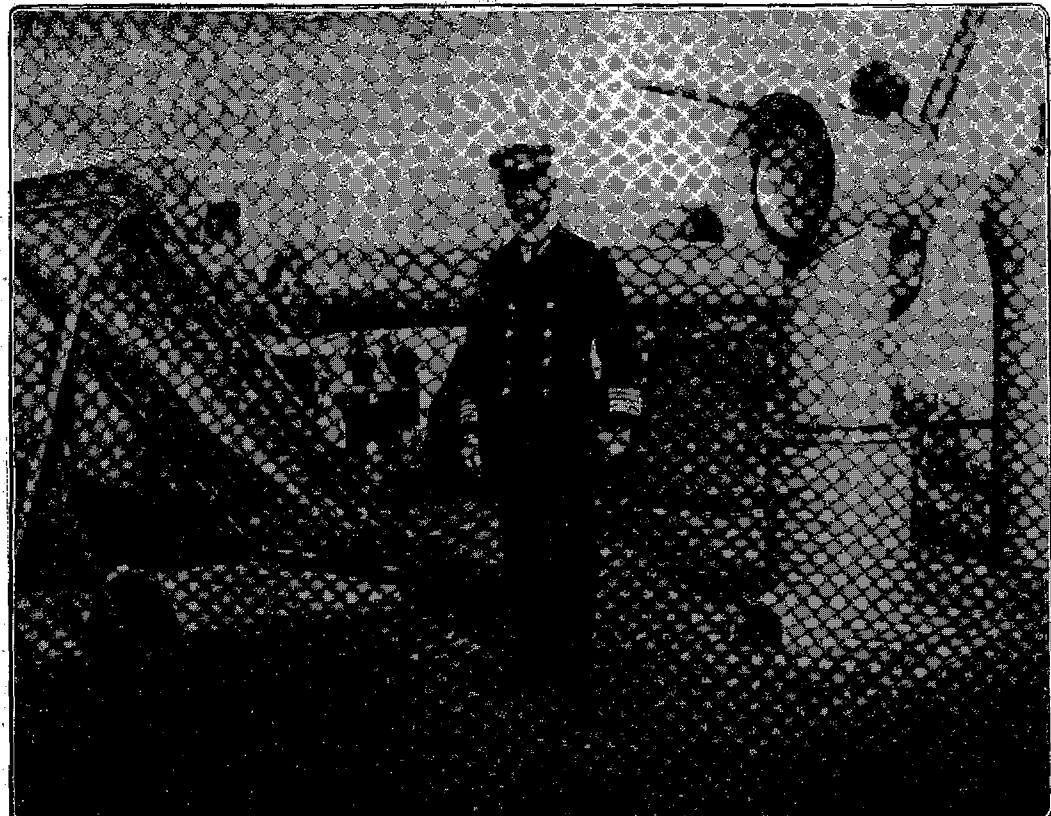
γαύς, ἄλλοι εἰς τὰς ὑπονόμους καὶ τὰ μηνήματα, ἄλλοι δὲ εἰς τὸν αἴγιαλόν με τὴν ματαίαν ἐλπίδα, διτὶ θάβιβασθοῦν εἰς τὰ πλοῖα καὶ θά φύγουν. Πολλοὶ κατέφευγον καὶ εἰς πύργον, καλούμενον Σαμαρείαν, διότι τὸν ἐνόμιζαν καλῶς ὀχυρωμένον. Τὸν πύργον ὡμῶς τοῦτον προκατέλαβον οἱ Βενετοί.

Οἱ εἰσελθόντες εἰς τὴν πόλιν Τούρκοι πρῶτοι, ἐφορίτουσαν νὰ ἀνοίξουν τὰς πύλας διὰ νὰ εἰσέλθῃ ὅλον τὸ στράτευμα τοῦ Μουράτ. 'Ως μέλισσαι δὲ κατὰ τὸ πλήθος καὶ ὡς θηρία ἄγρια ὀφύοντο δταν εἰσήρχοντο, καὶ οἱ ἔφιπτοι καὶ οἱ πελόι.

'Αφοῦ δὲ ἐγέμισεν ἡ πόλις ἀπὸ Τούρκους, καὶ οἱ ναοὶ καὶ αἱ μοναὶ καὶ οἱ δρόμοι καὶ τὰ σπίτια, τότε πλέον ἥρχισεν δὲν ὅρηνος καὶ δὲν δύναμός. Διότι ἥρχισαν δολοὶ νὰ ἀφτάσουν ἀφοῦ κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ Μουράτ καθένας ἐκεῖ, πληγωμένος καὶ ἐπιδόμενότος. Τὴν κεφαλὴν τούτου ἀπέκοψε καὶ ἐδρόψεν εἰς τὸ μέσον τοῦ τουρκικοῦ στρατοπέδου διὰ νὰ δεῖξῃ διτὶ ἔνεινε κύριος τοὺς μέρους ἐκείνου καὶ διτὶ οἱ χριστιανοί ἀφήκαν τὸ τείχη καὶ ἔφυγαν.

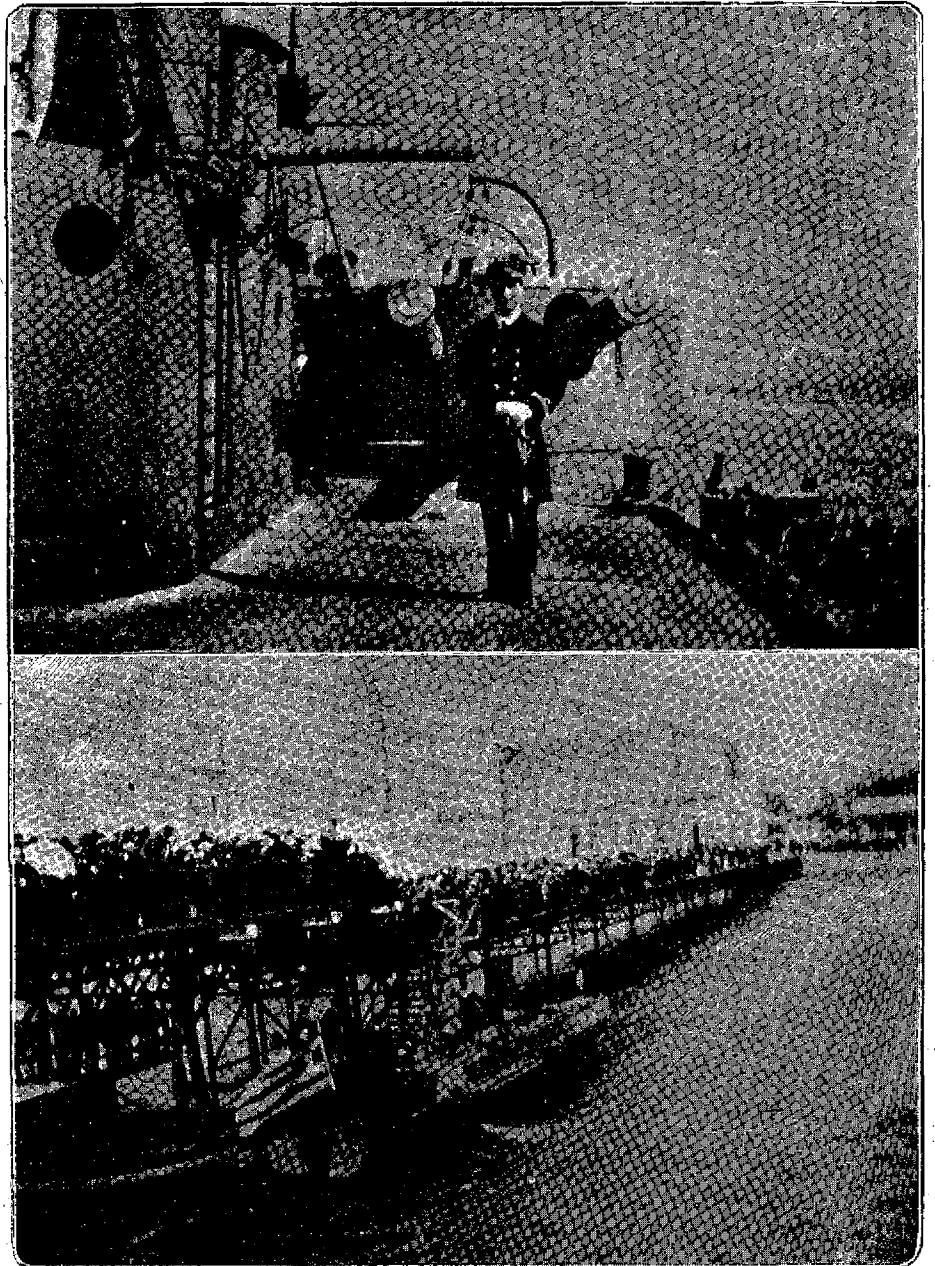
Καὶ ἀπὸ τοὺς ἄνδρες, ἄλλοι καὶ γυναῖκες δέ καὶ ἀπὸ τὰς γυναῖκας ἀπέσαρξαν τὸν γεροντοτέρους καὶ ἀσδενεστέρους, διὰ νὰ μην τοὺς ἐμποδίζουν εἰς τὴν ταχείαν μεταφρούν τῶν αἰχμαλωτῶν εἰς τὰ σκηνάς των.

'Απὸ δὲλα δὲ τὰ μέρη τῆς πόλεως ἥρκους κανεὶς θρήνους καὶ στεναγμούς καὶ σπαρακτικάς φωνάς. Διότι τὰ νήπια, κλαυστοῦ, ἔζητον τὰς μητέρας των. Αἱ μητέρες πάλιν, κοπτόμεναι καὶ τσουγγαρίζουσαι τὰς παρειάς των τὰ ἀνέκητουν. Οἱ ἄνδρες πάλιν δοσοὶ ἐβλεπον νὰ αἰχμαλωτίζωνται αἱ γυναῖκες των; ἔθογήνουν διὰ τὸν χωρισμὸν τούτων. Καὶ τὰ τέκνα δὲν ὑπέφερον τῶν γονεῶν των τὴν στέρησην. Οἱ δὲ γονεῖς, ἀναζη-

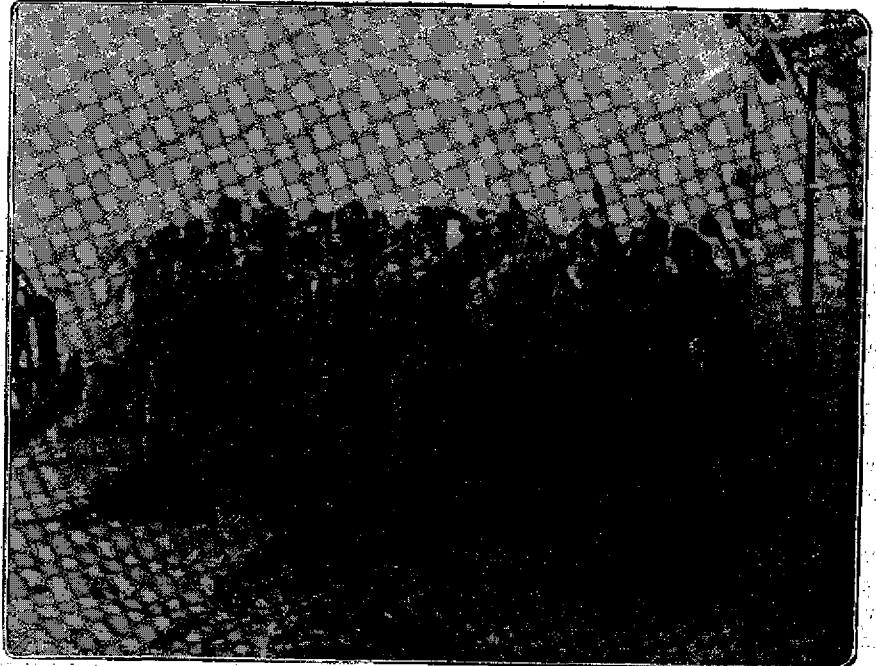
Οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ στόλου τοῦ Αλγαλού κ. Π. Κουντουριώτης εἰς τὸ κατάστρωμα τοῦ «Ἀβέρωφ» πρὸ τοῦ απόπλου κατὰ τὴν ἐπιθεώρησην τοῦ στόλου ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως

τοῦντες τὰ τέκνα των, ἐνέμιζαν ἀπὸ θρήνους τὸν ἀέρα. Κόραι δὲ πολλαί, αἱ δοῖσιν ἔως τότε δὲν εἶχον ἐξέλθει ἀπὸ τὰ σπίτια των καὶ δὲν τάς εἰχεν ίδη ὁ φραλμὸς ἄνδρός, διέμενον μαζὶ μὲν ἀστεγεῖς Τούρκους εἰς τὰς σκηνὰς τοῦ στρατοπέδου.

Τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ πρυμναίου καταστρόματος τοῦ «Αβέρωφ» — «Αποβίβασις τὸν Βασιλέως εἰς τὴν ἔξεδραν τοῦ N. Φαλήρου μετὰ τὴν ἐπινεύρησιν τοῦ στόλου

Ο στρατηγός, δὲ πολεμῶν πρὸς τὸ δυτικὸν τεῖχος, ἀφοῦ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, ἡρεύνησε τὰ πάντα. Καὶ τότε πλέον δὲν ἔμεινε λίθος ἐπὶ λίθῳ. Ἐκκλησία, μοναστήρια, οἰκίαι, ὅλα ἀνερράπτησαν. Διότι οἱ πλούσιοι, ἐπειδὴ προειδόν τὴν ἄλωσιν τῆς πόλεως, ἐγκατέ-

Τὸ πλήρωμά τοῦ «Αβέρωφ» ἐγτωκραυγάζει τὴν στιγμὴν ποὺ ἀναγγέλλεται δι τὸ «εκηρόχθι δ. πόλεμος» κατὰ τῆς Τουρκίας, ἢ πατεῖς καλεῖ ήμᾶς εἰς τὸ καθῆκον.

κρυψαν τὸν πλοῦτον των εἰς τάς ἐκκλησίας, εἰς τὰ μνήματα, δόπον ἡμποροῦνταν. Ἀλλ' οἱ Τούρκοι κατώθωνταν νὰ ἀνενρίσκουν τὰ κρυμμένα. Μὲ λόγους μάλιστα καὶ ὑποσχέσεις διπλατηλάς, κατώρθωνταν νὰ πειθουν τὰς αἰχμαλωτισμένας γυναικας νὰ τοὺς φανερώγουν ποὺ εἶναι κρυμμένοι οἱ θησαυροί. «Οσαὶ δὲν ἥθελαν νὰ διολογήσουν ἄτιμωφοῦντο, τοιουτορόπως δὲ ἥναγκάζοντο νὰ διολογήσουν.

Ἐπειδὴ δὲ μερικοὶ ἔκρυψαν τὰ χρήματά των κάτιο ἀπὸ τάς ἀγίας τραπέζας τῶν ἐκκλησιῶν, ἐμαυλητεύθη δὲ τοῦτο εἰς τοὺς Τούρκους, ἀντεράπησαν αἱ ἀγίαι τραπέζαι τῷν περισσοτέρῳν ἐκκλησιῶν. Καὶ τός ἀγίας εἰσόντας ἡ κατέκαυσαν μὲτεχειρισθησαν, οἱ ἀνόσιοι, εἰς τὴν ἀγοράν, δια νὰ θέσουν ἐπ' αὐτῶν πρόμακα πολούμενα. Ἀλλοὶ δὲ διεπήησαν πρός κεφδοσκοπίαν, θωματουργοὺς πρὸ πάντων εἰκόνας. Διότι τάς ἐπώλησαν ἀργότερα πολὺ ἀκριβά.

Περιεσύλησαν δὲ καὶ τὴν τιμίαν λάρνακα τοῦ ὄγίου Δημητρίου, τοῦ τροπαιούχου καὶ μάρτυρος. Ἐρριψαν κατὸ γῆς καὶ κατεκομμάτισαν καὶ τὸ ιερώτατον λειχνόνον τῆς δοσίας καὶ μυροβλήτηδος Θεοδωρᾶς.

Τέλος λαμβάνει οἰκτον τῆς πόλεως δ. Μουράτ. Καὶ πρῶτον μὲν ἔκδιώκει ἀπὸ τὴν πόλιν τοὺς στρατιώτας τοῦ στρατηγοῦ τῆς δύσεως. Ἐπειτα, σκεφθεῖς δι τοιαύτῃ πόλις, παραλία καὶ εῦθετος, πρέπει νὰ είναι κατοικημένη, διέταξε νὰ μὴ ὑποδούλωθῶσιν οἱ πλού-

σιοι, δσοι είναι αἰχμάλωτοι, δllλὰ νὰ ἀφεθοῦν ἔλευθεροι. Ο ἴδιος μάλιστα δδώκει τὰ λύτρα πρὸς ἀπελευθερωσίν των. Διέταξεν ἐπειτά νὰ ἀνοικοδομηθοῦν τὰ κατεκρημνισθέντα μέρη. Ἀκέστελε καὶ κήρυκας παντοῦν, διὰ νὰ προτρέψουν νὰ ἐπιστρέψουν ἐκεῖνοι, οἱ δτοῖοι πρὸ πολιορκίης ἡ πόλις, εἰχαν ἀναχωρήσει.

Μετ' ὅλην δμως αὐτὴν τὴν γενναιοφροσύνην, δ. Μουράτ ἐκάπτεις διὰ τὸν ἕσπιτον του καὶ διὰ τοὺς ἐπισηματέοντος Τούρκους τὸ καλύτερα σπίτια καὶ διὰ σχεδὸν τὰ μοναστήρια μὲ τὰς περιουσίας των. Ἀλλ' αἱ ἐκκλησίαι τῶν μονῶν, ὡς καὶ αἱ δόλια τῆς πόλεως, αἱ περισσότεραι, μὲν δχι δλαι, η κατεκρημνισθησαν, ὡστε ἀδύνατον ἡτο νὰ ἀναγνωρίσῃ κανεὶς καὶ τὸ μέρος δοὺν ἔκεινο, η διέσωσαν μόνον ἔχητ, ἀμυδρά, τῆς παλαιᾶς των λαμπρότητος. Καὶ περὶ αὐτῆς δηγοῦντο μετὰ τὰ ταῦτα μὲ περιτάθειαν εὐτόπτονοι γεροντότεροι. Καὶ αἱ μοναὶ ἐδίδυναν ἀφορμὴν νὰ πενθήσουν δσοι τὰς ἔβλεπον. Διότι, δχι μόνον ἔμειναν ἐφημοι μοναχῶν, αλλὰ καὶ ἐδειρήθησαν ὅλην τὴν λαμπρότητά των.

Ο Ιωάννης Ἀγαγνώστης είναι δ. χρονογράφος, δ. δτοῖος μᾶς δηγεῖται τὰ παθήματα ταῦτα τῆς Θεοσάλονικης. Τὰ εἰδεν δ. ἴδιος. Καὶ τὴν συγκίνησιν του καὶ τὴν λύτρην του ἐξέφρασεν εἰς λόγους παθητικῶτάτους. Αντάς τάς ἡμέρας η ψυχή του θὰ σκιρτήσῃ ἀπὸ χαράν.

Π. Μ. Κ.

ΖΕΙ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΕΥΕΙ*

Ζεῖ δ Βασιλαῖς δ Ἀλέξαντρος!
Τὸ θέλει δ Νόμος τῆς Ζωῆς καὶ τὸ γυρεύει,
δοῦ καὶ δ Κόσμος νῦν ἀθάνατος,
ζεῖ καὶ βασιλεύει!

Μάνα ἡ Φυλή στὴν ἄγια μήτρα τῆς
τὸν ἔγοιωσε καιροὺς ν' ἀργοσαλεύη,
νὰ βῆται στὸ Φῶς ὁσάν ἡ Δόξα τῆς,
ζεῖ καὶ βασιλεύει!

Κι ἀπ' τῆς λαυψυχῆς τὰ Ἐφτάβαθμα
ῶσαν ἀπὸ Ἀβυσσον ἀνέβη,
σ' Ἐκείνον σαρκωμένος ὁ Ἰδιος ὁ Λαός,
ζεῖ καὶ βασιλεύει!

Κι δ Ράψωδος δ αἰώνιος στὰ τραγούδια του,
προφήτης τῆς Φυλῆς, τὸν προφητεύει
μὲ κάποιον Ἀχιλλέα θεαινογέννητον,
ζεῖ καὶ βασιλεύει!

Σὰν ἀγωγιάτης τῶν αἰώνων ποὺ περνάει
χωρὶς ποτὲ νὰ ξεπεξεύῃ,
τὸ Ἐθνος γέρνει σὰν Ἀτλαντας,
ζεῖ καὶ βασιλεύει!

Ἀκριτες Διγενῆδες μὲς τὸ διάβα του
ῶσαν τὰ γιγαντόδεντρα φυτεύει,
νὰ ίσκιώσουν τὶς Ἑλλάδες μὲ τοὺς ίσκιους τους,
ζεῖ καὶ βασιλεύει!

Καρτέρα τὸν χήρα Βασιλισσα
μὶ δπου καὶ νῦν κοντεύει,
ἀπ' τοὺς πολέμους νὰ προβῇ σὰ Γυρισμός,
ζεῖ καὶ βασιλεύει!

Κτι-δπως κυματιστὸς δ λόγος μού
ἔφτα βολές ἀνέβη καὶ κατέβη,
οἱ ἀντίλλαι τόσες φορές τὸν ἐμετάφεραν,
ζεῖ καὶ βασιλεύει!

ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΚΠΗΣ

* «Ζεῖ καὶ βασιλεύει» διαλαλεῖ δ ποιητῆς («Ο Απέθαντος» 1909) διὰ τὸν μεγάλον βασιλέα ποὺ σήμερα δ Ἑλληνικὸς στρατὸς ἐλευθέρωσε τὴν πατρίδα του. Μὲ τὸν τίτλον αὐτὸν, ἐπωδὸν στὶς δυνατότηνες στροφὲς τῆς Β' φανωδίας τοῦ βιβλίου, δημοσιεύμεν τὸ ἀπόσπασμα τοῦ κ. Σκήτη.

ΒΑΣΙΛΩΠΟΥΛΕΣ

Λευκάνθεμα, δσα ἐβλαστήσατε ἀπὸ κνανδαί-
μες βασιλικὲς γενεές, σύντροφισσες ἐπιλεκτὲς
τῶν παιδιῶν τοῦ βασιλῆα τῆς Ἑλλάδος, ποὺ
ἐμεγάλωσαν μὲ μυθικὲς παραδόσεις καὶ μὲ παρα-
μύθια ἡρωϊκά.

Κι δπως Αὔτα, τέτοιες καὶ οἱ συντρόφισσες τους. Ἀκούραστες κι ἀστερέυετες, Ἰδιοι πολυέ-
λαιοι τῆς εὐσπλαχνίας μὲ ἀπέραντες ἀκτῖνες γιὰ
νὰ φθάνουν διὰ τοὺς πειδ μεγάλους πόνους.
Ταπεινές, Ἰδιες γυναῖκες μωροφόρες τοῦ λαοῦ,
σκύβουν κι ἀκοῦν στὴν διαταγὴ τοῦ στενάγμου
ποὺ βγαίνει ἀπ' τὸ στόμα τοῦ λαβωμένου, τὸ
πανιασμένο ἀπ' τὴν ταλαιπωρία τοῦ πολέμου.
Μὲ τὸ λευκᾶ, τὰ δάκτυλα ποὺ δὲν τὰ εἰδε δ
ἡλιος, τώρα σταματοῦν τὸ εἶμα τῶν πληγῶν.
Τὸ στέμμα τους ἐκρύφθηκε, συγγέφιασε, — στὰ
διαμάντια ἔσταξε θαμπάδα μαργαριταριοῦ, γιὰ
νὰ μὴ ντρέπεται μιροστά του δ κάθε ταπεινός.
Γδυθήκαν τὴν μεγαλοπρέπεια κι ἐφόρεσαν
ἀπλὴ στολή. Ἀδελφὲς πονδυχῆς, ποὺ φτερού-

γισαν κατὰ τὴν πόλι τῶν ἀγώνων ἀπὸ τοὺς
κρυφοὺς παραδείσους τῶν παλατιῶν.

Ἡ πρώτη θυγατέρα τοῦ λαμπροῦ χοροῦ, ἡ
πριγκήπισσα Σοφία. Καὶ μιὰ μέρα, δχι μαχαιριή,
θάνετο δχι τὸ σκαλὶ τῆς βασιλείας. Λεπτοκαμωμένη
κι ἀντηρή, μ' ἔνα ίσκιο στὸ μέτωπο, ποὺ πλέ-
κεται παραξενα μὲ τὶς ἀκτῖνες τῶν μαλλιῶν
Τῆς. «Ἔχει κύταγμα ἐπιτακτικὸ κι δχι ἔξωτερι-
κές διάχυσεις. Ἀληθινά βασιλικὴ στὸ ὑφος καὶ
στὸν τρόπο καὶ στὴν κίνησι. Αἰσθάνεται βαθειά
καὶ ὑποφέρει, μιλεῖ λίγο καὶ πάντα δείχνει τὸ
ἴδιο τὸ βαρόν τὸ μέτωπο. Μὰ δη καταδίκῃ τῆς
βασιλισσας εἶνε νὰ κρύβεται ἀπ' δλονς κι ἀπὸ
τὸν ἴδιο τὸν ἔανο Τῆς. Κι ἔτσι, συναίσθημα
ἐπιμονο, ποὺ δλο κανεὶς τὸ καταπίνει, καταντῷ
νὰ γίνεται ὑφαδί τῆς ψυχῆς. Ἔχει τὸν ἀνδρα
Τῆς καὶ τὸν γυιό Τῆς στὸν πόλεμο. Τώρα κατέ-
βηκε κι ἀντὴ στὸ μεγάλο όλιβερδὸ ἀλῶνι ποῦναι

Ἡ πριγκήπισσα Σοφία

Ἡ πριγκήπισσα Ἐλένη

Ἡ πριγκήπισσα Μαρία

Ἡ πριγκήπισσα Ἀλίκη

N. Βότσης, δικηγόρος του τορπιλοβόλου άριθ. 11 που είσηλθε εἰς τὸν λιμένα τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἐποπλώσθη τὸ τουρκικὸν θωρηκτὸν «Φετῖχ Μπουλέντ» — Φωτογρ. Γαζιάδη

γεμάτο ἀπὸ θερισμένους, — τρίτη δουλεύτρα τῆς πατρίδος ἀπὸ τὸ δικό Τῆς τιμημένο σπίτι. Ή πριγκήπισσα, κερδόχλωμη στὸ ἄγναντεμα τῶν ματιῶν ποὺ βασιλεύουν ἀπάνω Τῆς, περπατεῖ ἀνάμεσα στοὺς λαβωμένους γλυκαίνοντας τὶς στιγμὲς τῆς ἀγωνίας.

Μέρες τώρα καὶ μέρες δὲν κοιμήθηκε. Τὰ δυό ἀστραὶ διόρδην τὴν χαιρετοῦν στὸ γῆρο τους, καὶ αὐτὴ φεγγερὴ καὶ διάφανη ἀπὸ τὸν πόνο — πόνο γυναικας, μάνας καὶ βασιλισσας — ἀπαντάει μὲν ἔνα χαμόγελο ίλαρδ. "Ἄξια καὶ πάλι ἄξια, γιὰ νὰ φορέσῃ τὸ στέμμα τῆς σημερινῆς Ἑλλάδος.

Μεγαλόσχημη, καὶ καλόγραμμη ἀμάξόνα ποὺ κατέβηκε ἀπὸ τὰ βιθοεινὰ φυλώματα τῆς Ρωσίας. "Ολόθερη ἐβγῆκεν ἢ βασιλοπούλη Ἐλένη ἀπὸ τὰ χιόνια τῆς πατρίδος Τῆς. Τὰ μάτια Τῆς ἔχουν τὸ χρῶμα ἑλληνικοῦ κρασιοῦ σὰν νᾶθελεν ἢ μοῖρα νά. Τῆς φανερώσῃ ἀπ' τὸ χρυσό της λίκνο, πῶς μὰ μέρα θὰ κατέβαινε στὸ ήρωανό καὶ ἔρδ, βασιλείο «τῆς δάφνης, τῆς ἐλράς καὶ τῆς Λάμπελου».

Εἶνε τὸ ἀεικίητο πουλὶ ποὺ ἀλαφροπετῆ γύρω στὰ βυθισμένα καὶ δροσωστα κεφάλια τῶν παλληκαριῶν ἀπὸ τῆς μάχης τὴν ἀντάρα, δίνοντας τὴν παρηγοριὰ τῆς ζωῆς. "Ετοι μαρτυροῦν τὰ παιδιὰ ποὺ κατέβαινουν ἀπὸ ἐκεῖ ἀπάνω: στάζουν τὰ λόγια Τῆς στὶς ψυχὲς σὰν χυμὸς ἀπὸ τὰ πέταλα μεστώμένου ἀνθοῦ.

Τὰ κούνα τὰ θεσσαλικὰ κυλᾶν καὶ οισύρουν ἀψυχα στὰ πόδια Τῆς. Γιατὶ εἴνε μεγάλη ἢ δύσταμις τῆς βασιλοπούλας σὰν ἀποφασίσῃ νὰ ξεχασῃ τὸν ἁντού Τῆς γιὰ τὸν λαό. "Όλα τὰ μπορεῖ — καὶ εἰδὲ θαύματα ὃ ἀνθρώπος νὰ γίνωνται ἀπὸ βασιλίσσες ποὺ είχαν τὸ μυστήριο νὰ ξεύρουν νὰ γλυκομιλοῦνται στοὺς ἀνθρώπους Τους.

Στὶς δρες τὶς εἰρηνικὲς ἐργατικῆς, καὶ ἐργατικῶτερη στὶς δρες τοῦ πολέμου. Οἱ δυὸ ἐποχὲς τῆς ἐνεργείας Τῆς, συνεχίζονται ἢ μιὰ τὴν ἄλλη, δίνουν δὲ τὸ πλάτος τοῦ ἀγάθου προφορισμοῦ Τῆς.

Εἶνε τὸ διάφανο καὶ λεπτοσκαλισμένο καλλιτέχνημα τῆς Βοναπαρτικῆς γενεᾶς. Σ' Αὐτὴν ἀπάνω ἀπόμειναν οἱ σταγόνες μιᾶς ἀριστοκρατίας τοῦ αἰματος, τοῦ νοῦ καὶ τῆς ψυχῆς. Μπροστὰ στὴν ὅψι Τῆς στέκονται εὐλαβικά τὰ μάτια τοῦ ἀνθρώπου. Μαρία η Βοναπαρτού, εἴνε τὸ λαμπρὸ πλάσμα τῆς πειδὸς ἀπιαστῆς αἰγάλης: Ἰδιο τοιαντάφυλλο ποὺ ἀνοίξε σὲ μιὰ βραδυὰ τῶν οὐρανῶν.... Ἀπὸ τὸν λεπτὸν ἀέρα τοῦ γαλλικοῦ πολιτισμοῦ ἔφθασε γοργόρα στὴν Ἑλλάδα σὰν ἔνοιωσε τὴν πρώτη πολεμικὴ ἀνησυχία Τῆς. Καὶ τώρα σχίζει τὴν φουρτούννιασμένη θάλασσα τοῦ Αιγαίου μὲ τὸ καράβι Τῆς γιὰ νὰ πάρῃ τὰ πρῶτα λαβωμένα ἐλληνόπουλα.

Στὰ χέρια Τῆς κανένα δὲν θὰ πεθάνῃ ἀπ' τὰ παιδιά μας.

"Ηταν παιδάκι ἡ πριγκήπισσα Ἀλίκη ὅταν ἥλθε στὴν Ἑλλάδα. Εἶχε χρυσάχτινα μαλλιά καὶ στὴν ψυχὴ χρὰ καὶ ξεγνοιασία καὶ λάμψη σὰν νὰ τὴν καλημέρισε στὴν γέννησί Τῆς ὃ ήλιος ὃ ἐλληνικός.

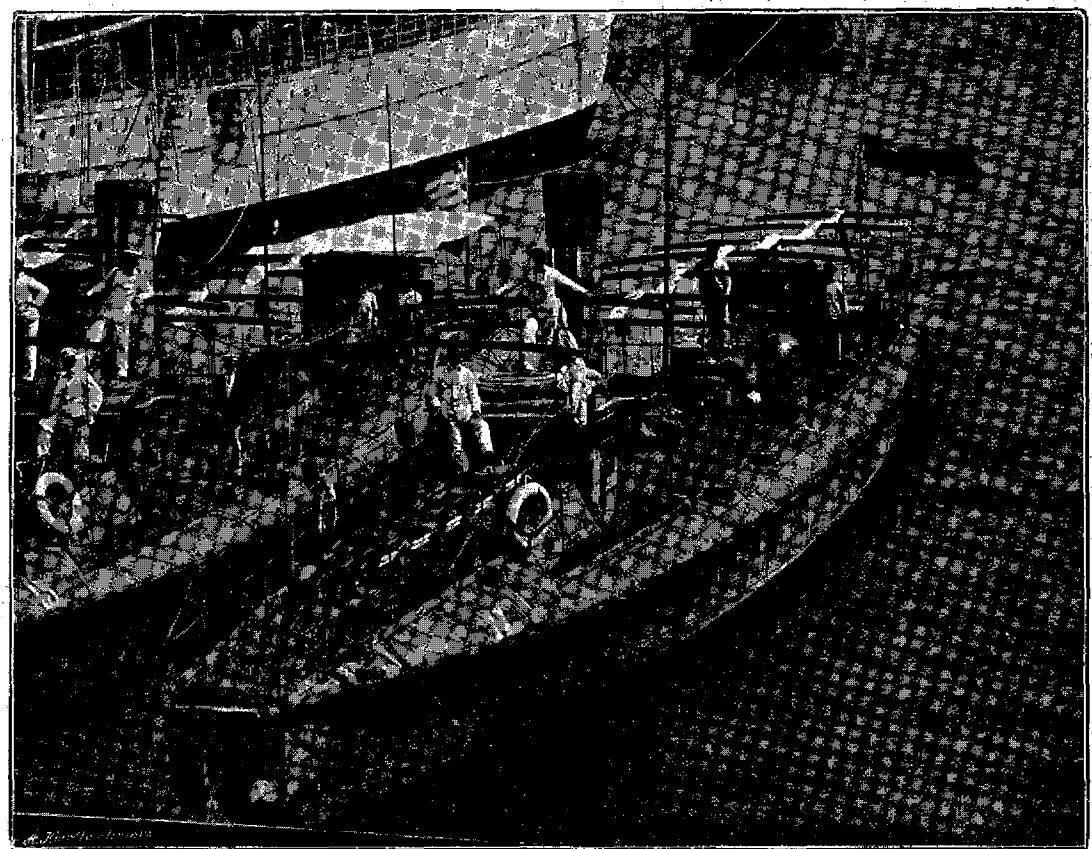
Μόλις ἐμπήκε στὸ παλάτι, τὸ σκιερὸ ἀπ' τὶς πολλὲς εὐθύνες, τοῦ ἀλλαξὲ τὴν ὅψι, λές καὶ ἡταν ἡ πριγκήπισσα ἡ μαγική. Κι' ἔτοι, ἔγινε τὸ χαϊ-

δεμένο παιδί δλου τοῦ Οἴκου καὶ πειδὸς πολὺ τοῦ βασιλῆ μας. Οἱ τίτλοι Τῆς ἐλαφρὰ ἐκάθισε στὸ μετωπὸ Τῆς, δικαὶος τὸ πρωΐνὸν ἡλιακὸ στεφάνι στὶς βουνοκορφές. Παιδί ἀπλὸ καὶ πάντα παιδί θὰ είνε, γιὰ νὰ παιζῇ μὲ τὶς πεταλούδες καὶ μὲ τὶς δροσίσες. Καὶ δὲν ὑπάρχει θελητικώτερο, ὅταν μιὰ πριγκήπισσα μένη στὴν ἀνθρώπινη ἀπλότητα Τῆς, παίρνοντας τὴν ζωή, ἔτοι σάν κάποιο πολύπλοκο διάστημα ποὺ πρέπει νανεῖς νὰ τὸ

τρέξῃ, ὀδιάφορος μπροστά στὰ ἐκπληκτικὰ πυροτεχνήματα του.

Τώρα τὸ βασιλικὸ παιδί ἀπλωσε τὸ φεγγοβόλο γέλιο Τοῦ μακρύτερα ἀπ' τὸ Παλάτι. Πρὸς τὶς ἄγριες χάραδρες ποὺ στὰ ἀγκάθια τους δεχθῆκαν τὰ πληγωμένα παιδιά τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς. Καὶ τὰ παιδιά βλέποντας μπροστά τους τὸ λευκὸ ἀκτινοβόλημα, ξαναγυρνῶνται διπλὰ ἀνδρειωμένα στὴν ζωή....

ΕΙΡΗΝΗ ΠΟΛ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΔΟΥ

Τὸ τορπιλοβόλον ώπ' ἀριθ. 11 μὲ κυβερνήτην τὸν π. Βότσην — Φωτογρ. Γαζιάδη

Ε Ε Ν Η Φ Ι Λ Ο Λ Ο Γ Ι Α

Η ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ Δημοτικὸν Σερβίας

Τριάντα Ζετινγιάτες ἔπιναν στοῦ Ζέτινγια τὴ δροσερὴ καὶ ἡσυχὴ ὅχθη. Μιὰ κοτέλα ὀλους τοὺς κερῶν. Κάθε ποὺ φέρει γύρα τὸ κρασί, κωνεῖς τὸ χέρι στὸ ποτήρι δὲν ἀπλόνει· μόνο, μεθυσμένοι ἀπὸ ἄγαπη, νὰ τὴν φιλήσουν. Κι' ἡ νέα Ζετινγιάτισσα ἔτοι τοὺς μαλεῖ: θέλουν.

Στὸ θεό σας, ἀκοῦστε, ἔσεις; τριάντα Ζετινγιάτες. Χρέος μου, ὀλήθεια, ὀλους σας νὰ σᾶς κερνῶ· μὲ κανενὸς δὲν εἰμαι ἡ καλὴ ἑγώ· δικῇ του δὲ νὰ γείνω τοῦ παλληκαριοῦ ποὺ θὰ περάσῃ τὸ Ζέτινγια κολυμπῶντας, ντυμένος τὴν ἀρματωσιά καὶ φροδῶντας τὸ μανδύα του. Ὁποιος ἀπὸ σᾶς ἔτοι διαβῆ τὸ Ζέτινγια καὶ φτάσῃ στὴν ὅχθη τὴν ἀντικρυνή, ἔκεινον δὲ νὰ γενῶ πιστὴ γυναῖκα...

Κυτάγηκαν τὰ παλληνάρια· καὶ δλοι στὴ γῆς χαμήλωσαν τὰ μάτια· δλοι, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν νειδ τὸν Ραντόζα. Μὲ πόδι ἐλαφρὸ πετάχτηκε ὁ νειός. Ζόστηκε τὸ δπλο τον ποὺ λάμπει, φρει τὴν ἀρματωσιά καὶ τὸν πλατὺ μανδύα καὶ φίγεται στὸ Ζέτινγια.

Σχίζει τὸ ρέμα τὸ νέο παλληνάρι καὶ κολυμπῶντας φτάνει τὴν ὅχθη τὴν ἀντικρυνή· μὰ τῇ στιγμῇ ποὺ ἔτοιμος εἶναι νὰ γυρίσῃ, βυθίζεται λίγο στὸ νερό· δχι πάς εἶχε ἀποκάμει· βυθίζεται τὴν καλὴ του γιὰ νὰ δοκιμάσῃ, ἀληθινὰ ἀν τὸν ἄγαπη.

Τὸν εἶδε ἡ ἔμορφη Ζετινγιάτισσα καὶ τρέχει στὸ ποτάμι, στὸ ρέμα γιὰ νὰ πέσῃ.

Τότε ὁ νειός ὁ Ραντόζα πετάχτηκε δέω στὴ στεργία. Βγήκε γερὸς ἀπὸ τὸ ποτάμι καὶ πήρε στὴν ἀγκαλιά του τὴ γενναία κόρη. Κρατῶντας τὴν ἀπὸ τὸ ἀσπρὸ τῆς χέρι τὴν φέρνει στὸ ἀρχοντικό του.

Μετάφρ. Μ.

ΚΟΥΖΑ - ΧΙΜΠΑΡΙ

Τὸ κλουβὶ του εἶναι ψηλὸ δύο δακτύλους ιαπωνέζικους καὶ πλατὺ ἐνά· μισου: ἀπὸ τὴν ἔνθλινη θυρίτσα, ποὺ ἀνοιγούλεινε γύρω σ' ἔναν δξονα, μόλις χωρεῖ νὰ περάσῃ τὸ μικρὸ μου δοχτυλάκι. Καὶ ὅμως ἔχει ἀρκετὴν ἀνεσι νὰ περιπλατῇ, νὰ πηδᾷ, νὰ πετᾷ, γιατὶ εἶναι τόσο μικρὸ ποὺ πρέπει νὰ κιτάξῃς πολὺ προσεχτικὰ ἀνάμεσα ἀπὸ τὴ θαμπῆ γάζα γιὰ νὰ τὸ ἰδῃς. Γυρίζω καὶ ἔναγγυρίζω στὸ φῶς τὸ κλουβὶ γιὰ

νὰ τὸ διακρίνω καὶ πάντα τὸ βρίσκω ψηλὰ σὲ μιὰ γωνιά, σκαρφαλωμένο, μὲ τὸ κεφάλι πάτω, στὸν οὐρανὸ τοῦ πλουβιοῦ:

Φαντάσου ἔνα τριζόνι, μεγάλο δσο ἔνα συνηθισμένο κουνουπί, δικλισμένο μὲ δύο κερατάκια πολὺ μεγαλύτερα ἀπὸ τὸ σῶμα του καὶ τόσο λεπτά ποὺ δὲν ἥμπορεις νὰ τὰ ξεχωρίσῃς παρὰ ἀντίκρι ἀπὸ τὸ φῶς. Ταπωνέζικα τὸ λένε Κουζαχιμπάρι, δηλαδὴ κορυδαλὸς τῆς χλόης. Στὴν ἀγορὰ πουλέται δώδεκα σέντς, πολὺ ἀκριβώτερα παρὰ ἀν τὸν ἔχασε πολὺ κολαΐδοντας τὸ ταῖοι — ποὺ ποτὲ δὲν θάρθη.

Τὴν ἔμερα τὸ τριζόνι μου κοιμᾶται εἴτε εἶναι βυθισμένο, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ὄρα ποὺ ρίχνεται σὲ μιὰ δροσερὴ φετούλα ἀπὸ μελτζάνα ἡ κολοκάνθι ποὺ τοῦ βάνουν κάθε πρωῆ στὸ κλουβὶ του. Χρειάζεται κάποια φροντίδα γιὰ νὰ τὸ ταΐζῃς καὶ νὰ τὸ διατηρῆς καθαρὸ καὶ σὲ καλὴ κατάστασι. "Αν τὸ βλέπετε, θὰ λέγατε πῶς εἶναι ἀνοησία νὰ σκοτίζεται κωνεῖς γιὰ μιὰ ζωοῦλα, τόσο μικρὴ ποὺ νὰ σὲ πιάνουν τὰ γέλια.

Κάθε ἔμερα, τὴν ὄρα ποὺ βασιλεύει ὁ ἥλιος, ξυπνᾶ ἡ ψυχρούλα αὐτὴ ἡ μικροσκοπικὴ τότε ἡ κάμαρα γεμίζει ἀπὸ ἐλαφρὰ μουσικὴ, μιὰ μουσικὴ ἔξωτική, ἀπερίγραπτα γλυκειά. "Ενας ἥχος, μιὰ μετάλλινη δόνησι καὶ σταθερὴ σὰν ἀπὸ μικρούτσικο ἥλεκτρικό κουδουνάκι. Καὶ ὅσο σκοτεινίάζει, ὁ ἥχος γίνεται γλυκύτερος, καὶ κάποτε δυναμόνει τόσο, ποὺ νομίζεις πῶς δλο τὸ σπίτι δονεῖται ἀπὸ τὴ στοιχειωμένην ἥχω· ἔλλες φορές ὁ ἥχος γίνεται ἀπαλός, ὅσο ποὺ νὰ μοιάζῃ μὲ τὴ λεπτότερη φωνητικὴ χρόδη, ποὺ μπορεῖ κανεῖς νὰ φαντασθῇ. Μὰ εἴτε δυνατὸς εἴτε μαλακὸς ὁ ἥχος, πάντα ἔχει κάτι ποὺ συγκινεῖ τόσο παράδοξα... Ὁλονυχτὸς τὸ ἔντομον αὐτὸς ἔτοι τραγουδεῖ: δὲν σταματᾷ ποτὲ ἡ καμπάνα τῆς ἔκαλησιᾶς οημάνη τὸν δρόμο.

Τὸ μικρὸ αὐτὸ τραγουδὶ εἶναι τραγουδὶ ἔρωτικό, στὴν ἀγνωστη, ποὺ δὲν τὴν εἶδαμε ποτὲ.

Εἶναι μάλιστα τέλεια ἀδύνατον νὰ εἶδε ποτὲ ἡ νὰ γνωρίσει τὴν ἀγάπη, στὴν παροῦσα ζωῆ. Καὶ αὐτοὶ οἱ πρόγονοι τοῦ, πολλὲς γενεὲς πρὸν, δὲν γνώρισαν καθόλου τὴ νυχτερινὴ ζωὴ τοῦ κάμπου καὶ τὴ μάγισσα δύναμι τοῦ τραγουδιοῦ τον. Γεννήθηκαν στὸ μαγαζὶ κάποιου ἐπιτόρου ἐντόμων, ἡ σπόρων ποὺ ἀπὸ μέσα τους ξεπετάχτηκε ἡ ζωή, φυλαγμένη μέσα σ' ἔνα χωματένιο δοχεῖο. Πάντα ἔτοι φυλακισμένα ἔζησαν. "Ομως τραγουδεῖ τὸ τραγουδὶ τῆς φυλῆς του διπλῶς τραγουδήθηκε χιλιάδες χρόνια καὶ μὲ τέχνη ποὺ λέσ καὶ ἔνοιωθε τὴν ἀξία ποὺ ἔχει

κάθε νότα. Τὸ τραγούδι αὐτὸ δὲν τοῦ τὸ ἔμαθαν βέβαια. Βούστεται μέσα στὸ μνημονικό του τὸ δργανικό, τὸ βαθὺ καὶ ἀδριστὸ μνημονικό ἀπὸ ἑπατομύρια ζωὲς ποὺ ζησαν πρὸν, δταν ὁ μικρούτσικος ἥσκιος του σκορποῦσε τρίλιες ψηλὰ ἀπὸ τὰ βουναλάκια ἀνάμεσα στὴ χλόη τὴ δροσισμένη. Τότε τὸ τραγούδι τοῦ ἔναντι φερεντε τὴν ἀγάπη — καὶ τὸν θάνατο. Γιὰ τὸν θάνατο, τὰ ἔχασε δλα: θυμᾶται δμως τὴν ἀγάπη καὶ πάντα κελαΐδης, καλῶντας τὸ ταῖοι — ποὺ ποτὲ δὲν θάρθη.

"Ετσι ὁ πόθος του ὁ ἀσύνειδος, εἶναι ἀναδρομικός μιλεῖ στὴν τέφρα χρόνων περασμένων — ἀποτίνεται στὴ σιωπὴ καὶ στὸντος θεούς, καὶ εὔχεται τὸν γνωρισμὸ τῶν περασμένων... Οἱ ἀνθρώποι οἱ ἔρωτειμένοι κάνουν κάτι πολὺ παρόμοιο χωρὶς νὰ τὸ ζέρουν. Δίνουν στὰ δύνειρά τους τὸ δύνομα: Ἰδανικόν. Καὶ τὸ Ἰδανικόν αὐτὸ δενται τίποτε ἀλλο παρὰ τὸ ἀντιφέγγισμα τῆς ζωῆς δλόκηρης φυλῆς, φάντασμα ποὺ γεννιέται στὴ μνήμη τὴν δργανική. Ἀπὸ τὸ σήμερα μικρὰ πράγματα παίρνει... "Ισως τὸ ἔντομον αὐτὸ νὰ ἔχῃ ἔπισης, ἔνα Ἰδανικόν εἴτε κάποιο σπόρον Ἰδανικόν. "Οπως κι' ἀν εἶναι, μάταια ὁ μικρούτσικος πόθος του σκορπᾷ τὸ παρόπανο.

Τὸ λάθος δὲν εἶναι τέλεια δικό μου. Μοῦ είχαν εἰπῆ πώς, ἀν τὸν ενδιοκα ἔνα ταῖοι, θὰ σταματῶσε τὸ τραγούδι του καὶ γλήγορα θὰ πέθαινε. "Ομως μέρα μὲ τὴν ἔμερα τὸ τραγούδι αὐτὸ τὸ μελαγχολικὸ καὶ γλυκὺ — καὶ χωρὶς ἥχω — μπῆκε στὴν ψυχὴ μου, τὸ πόνεσα, καὶ βάρυνε τὴν καρδιά μου. Θέλησα τότε νὰ βρῶ ἔνα κούζα - χιμπάρι θηλυκό· μὰ ἔταν περασμένη ἡ ἐποχὴ, δὲν ὑπῆρχε οὔτε ἀσενικὸ οὔτε θηλυκό. "Ο ἔμπορος μοῦ εἴπε γελῶντας: ἔπερετε νὰ εἶναι πεθαμένο τὸν ἔνατο μῆνα, στὶς εἰκόσι. (Τώρα ἔταν δέκατος μῆνας, τέλειωνε τὸ πρῶτο δεκαήμερο). "Ο ἔμπορος δὲν ἔξερε πῶς ἔχω πάντα φωτιά στὸ γραφεῖο μου κ' ἔτοι περατουσα τὴν ἴδια ζεστασιά, 75 βαθμοὺς Φαγενάτ. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο τὸ τριζόνι κελαΐδης ὀλόκληρο τὸν ἔνατο μῆνα. "Ελπίζω νὰ μπορέσῃ ἡ ζωοῦλα αὐτὴ νὰ βαστάξῃ καὶ στὸ μεγαλύτερο κρύο. Φαίνεται πῶς δλα τὰ ἀλλα τριζόνια είχαν πεθάνει καὶ σὲ καμιὰ τιμὴ δὲν μποροῦσα νὰ τοῦ βρῶ ἔνα ταῖοι. Καὶ ἀν τὸ ἀφίνα μηδὲ τοῦ ζωὴς καὶ τὴ δίψα, τὴν ὄδα ποὺ ἔτοιδα τὸν ἔπλαθε γι' αὐτὸ δνειδα!

Μὲ τὶ καρδιά δμως κελαΐδοῦσε ἔως τὸ τέλος του· ἔνα τέλος... σκληρὸ τόσο, ποὺ είχε φάει τὰ ποδαράκια του. Οἱ θεοὶ δὲς μᾶς συχρέσουν... τὴ Χάνα τὴν καμαριέρα προπάντων.

Νὰ βρεθῇ στὴ στιγμὴ νὰ φέρῃ τὰ ποδαράκια του... "Ισως, ποιὸς ἔξερε, νὰ μὴν εἶναι ἡ χειρότερη τύχη αὐτῆ, γιὰ κείνον ποὺ ἔλαβε τὸ θεῖκό δῶρο. Εἶναι τριζόνια ἀνθρώπινα δπού, γιὰ νὰ μή σταματήσουν τὸ τραγούδι τους, θρέφονται μὲ τὴν ἴδια τους τὴν καρδιά.

[Μετάφρ. Κ. Μ.]

ΔΕΥΚΑΔΙΟΣ ΧΕΡΝ

ΤΟ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΟΓΟΙ

Τοῦ πολέμου.

ΓΕΡΟ τὸ βῆμα τοῦ στρατιώτου, συγκρατημένος δὲ ἐνθυσιασμῷ. Ποιὸς τοῦ χαράζει τὴ δύναμι, — αὐτὴν που θὰ λοποδάσω τὸν δρόμον του γιὰ νὰ βαδίσῃ μπροστά; Ὁλόρθια κρατεῖ τὰ κορδιά καὶ στηλόνει τις ψυχές. Είναι ή συγκίνησης τοῦ καθηκόντος καὶ ή πετοί-θησις στὸ χέρι ποὺ κυβερνᾷ τὴν Ἑλλάδα.

Ἐφθασε ἀπὸ τὸ Νησί, τὸ θρεμμένο μὲν αἷμα. Καὶ ἐσῆ-
μανε τὴν ἀνάστασι στὰ ὄπόλεμα στήνθη καὶ στὸν ἀπο-
καρδιωμένοντος ἔργατας τοῦ καλοῦ. Ἐκράτησε σεμνὴ
τὴ σημαία. Καὶ μὲν σοφία, καὶ μὲν θέλησι ποὺ δὲν λυγί-
ζει, δόδηγησεν δὲ Κυβερνήτης τὸν λαὸν ἐκεῖ ποὺ ἔζησεν
ἡ φαντασία μας καὶ μεγάλωσε τὸ δραμα τῆς περιόδου.
Παραμερίσετε στὸν Μεγάλον μπροστά. Χρονύστε φεύγοντες
ἀς προσφέρωμε στὸ τιμημένο μέτωπο. Μάνα ἐσύ, κα-
λομοῖρα, περήφανη ἀπὸ Ψηλά καιώμετα Τον. Τὸ ἔθνος
στὰ πόδια σου λιβανωτὸ σοῦ φέρνει. Σὲ προσκυνᾷ ἡ
Ελλάς.

Ποιός οραψωδός θὰ τραγουδήσῃ τὴν ἐποκοιτά τοῦ 912; Τὸ ἥρῶν τῶν πεθαμένων νικητῶν ποιὸς τεχνίτης θὰ τὸ στήσῃ; Ἡλιε, στοργικὲ πατέρα τῆς ἀγαπημένης σου χώρας, ἐσύ ποὺ θερμαίνεις μὲ τὸ φῶς σου τὰ κορμιά που πειδόν δὲν λαχταροῦν, πάρος μιὰν ἀλτῖνα τῆς δικῆς μας ζωῆς καὶ φέρε την στάδερφια μας; νὰ ίδουν πώς μονάχα μιὰ στιγμὴ τὰ χωρίζει από μᾶς, ὅσο φράνει γιὰ νὰ προφέρουν τὰ χεῖλη μας τὸ ὄνομά τους τὸ δοξασμόν.

Μέ τον σπαθιού Σου τήν κόφι δουλεμένη ή κορώνα πον θά φορέσης. Ἀσπίδα σου παντοτεινή ή ενγυωμοσύνη τοῦ λαοῦ. Τὰ σκαλοπάτια τοῦ θρόνου ποὺ θ' ἀνέβης, δοσλέυτα ή ἀνδρεία. Σου τὰ θεμέλιωσε. Ἐσκυψε διάνατος, φοβισμένος στὸ δρόμο σου, νὰ προσπεράσῃ τὸ Βασιλόποντο λό διψασμένο ἀπὸ δόξα: αὐτῆν, που γεμίζει τὴ ζωὴ καὶ ἀτέλειωτα τὴν μακραινεῖ. Καὶ τὰ βιοντὰ χαρμήλωσαν σὰν γνώρισαν τὸν Αὐδένην, ποὺ χρόνια καὶ χρόνια τὸν καρτεροῦσαν. Τώρα, ψηλὰ πάλι στέκονται, νὰ θρέψουν μέσο στὸ βαθήσκυια σπλέχνα τὸν τὸ καινούριο πανούσι.

“Ολη ἡ πόλις στρατόπεδον. Σὲ κάθε βῆμα σὲ στα-
ματᾶ ἡ βαρεία καὶ γραφική κάτα τοῦ ἀντέροτον, ἡ
γερή καὶ ἐπίσημη Κρητικὴ στολὴ, παρέκει τὰ πρόσ-
χαρα ἀποδημητικά πουλιά τῆς Ἀμερικῆς εἴτε ἡ χτυ-
πητὴ κόκκινη μπλούζα τοῦ Γαριβαλδιοῦ. Κάθε τοσοῦ
ἔνας λόχος, μιὰ διμοιρία περνᾷ. Ξαναβλέπεις γνώρι-
μους καὶ φίλους, ποὺ τώρα, μὲ τὸ τουφέκι στὸν δρόμο,
φαίνονται διπλοῦ, λές καὶ ξαναγεννήθηκαν ἀπὸ κάποια
υπήρξις μπτέρω.

Ο Βότσης. Νεώτερος. "Έκαμπα τή γνωριμιά του ένα βράδυ στον 'Αβέρωφ', λίγες ήμέρες έπειτα από τὸ κατόρθωμα τοῦ Καραπετούνονύ·

— Ό κ. Βότσης, μου λέγει δ' φύλος μου δεξιωματικός κ. Σακαλλής, κάνοντας τη σύστασι.

— Ο νέος Κανάρης; φωτίσα ἀφελέστατα, ἥξω τοῦ λαοῦ, γιατί τὸ «κύριος» δὲν μ' ἄφησε νὰ καταλάβω ἀμέσως πῶς βλέπει τὸν γενναῖο ναυτή. Χαμογέλασε ἐκείνος, «Δὲν πίστευα πῶς κάπι ἔκανα. Στη Χαλκίδα, σάν βρήκαμε, εἰδά τὸν ἐνθουσιασμό τοῦ κόσμου». Τοῦ παραπάνω εἶδος νοῦ διατηρεῖται.

Τὸν παρακάλεσον νὰ μοῦ δημητρῦ.
— Ο Θεὸς μᾶς βοηθοῦσε. Ἔβγαινε τὸ φέγγαρι σὰν ἔπεσε νὰ μᾶς δεῖξῃ τὸν δρόμο καὶ κρυβότανε πάλι γοήγοφο στὰ σύννεφα, νὰ μᾶς φυλάξῃ ἀπὸ τὰ κανόνια τοῦ φρουρίου. Ἐπερπετε νὰ ίδητε τὸ πλήρωμά, τί καρδιώμενο! «Νὰ τοὺς φέξωμε μιὰ κανονιά, νὰ τοὺς κατρουφήσουμε» επίπαιμε όσοι ὅταν ξαναπεράσαμε κάτω ἀπὸ τὴν μύτη τους χωρίς νὰ μᾶς νοιώσουν. Ἡθελα νὰ τηλεγοφήσω τὴν λέξη, ἀλλὰ Καμπόδον, μὰ τὴν φύλαξα γιὰ τὶς ίδιαιτερες ἀφηγητίσεις.

"Ενα τηλεγράφημα άπό τὸν Βᾶλο, τὶς προθτες ἡμέραις; ἔφερε τὴν εἰδῆσι πώς οἱ Τούρκοι ἐψυλάκισαν στὴ Θεσσαλονίκη τὸν Ἀριστοτέλη Ζάχο. "Ολοι οἱ φίλοι σιδ πόδι γιὰ τὸν καλλιέχνητον ἀρχιτεκτόνον. Η πριγκιπισσα Σοφία — τοῦ ἕξες νὰ ἐνδιαφερθῇ μιὰ πριγκιπισσα — ἐνήργησε μέσον τῆς γερμανικῆς προεσβείας. "Η εἰδῆσις ἤταν φεντικη. Μὰ δὲ θρυψίος αὐτὸς ἐκίνησε τὴν ύποψία τῶν Τούρκων καὶ τὸν ἔπιασαν στ' ἀληθινά. Μὲ συνοδεία διδεκάτη πάνω τὸν ἐστειλαν στὴν Κοζάνη.

Τότε δὲ Ζάχος δυνήθηκε τὸν πολύμηνο βασιλέα τῆς Ιδάκης. Τοὺς ἔλεγε: "Οὐτ' ἔστεις οὐτ' ἔμεις δὲν ἔξορμε τί κάνομε. Μᾶς ἀφίνουν γὰ πολεμοῦντις γιὰ νὰ μᾶς εὔρουν ἀδύνατους ἔπειτα ὅλοι, νὰ μᾶς φύουμε· οὖν. "Ομως δὲν είχε καὶ πολλὴν πεποιθησιν στὰ συκιά αὐτά. Προσπαθοῦσε πάντα νὰ μένῃ πίσω, μὲ τοὺς τελευταίους ἵπτεις, μὴ τυχὸν κ' ἔθη σὲ κανέναν δὲρεξις νὰ τὸν φιλέψῃ μὲ κανένα βόλι.

Στὴν Κοζάνη ἔφθασαν μαζὶ μὲ τὴν ἀγγελία πώς ἐργεται διαδοχός νικητής. Οἱ Τούρκοι τὰ ἔχασαν καὶ διέβασαν τὸν Ζάχος τοὺς ἔφυρε. Ἡτον ἀπὸ τοὺς πρώτους ποὺ δέχθηκαν τὸν στρατὸν στὴν Ἑλληνικότατη Κοζάνη.

Πόσες μικροζωγραφίες, ἔξιες νά τις θυμηθῇ κανείς. Ενας νέος δικηγόρος τοῦ Καΐφου, ὁ Νίκος Λαχωβάρης, ἐθελοντής, πού τὸ στήθος του ἔκαψε γιὰ νὰ πολεμησῃ, φοβήθηκε μὴ τυχόν καὶ τὸν ὀποστάσουν σὲ τανένα γραφεῖο. Καὶ, δταν ἔγεινε ὀνάγκη νὰ γράψῃ τὸ ονομά του, ἀπῆντησε: Δέν ξέρω γράμματα.

Ο αρχικούς της «Ἐφημερίδος» της «Ἀλεξανδρείας, Στάθης Καραβίας, νειόπανδρος δυὸς μηνῶν, θέρε μὲ τὴ γυναικα τοῦ, νά ὑπορεῖσσον τὴν πατερίδα. ὑπὸ τῆς ἐθελοντῆς στρατιώτης, ἐκείνη ἐθελοντῆς νοσούμορος.

Είδα καὶ τὸν Καλλίμαχον, τὸν γραμματέα τοῦ Πα-
ωιαρχείου Ἀλεξανδρείας εἰς τὸ Κάιρον: Χαμηλὸ-
αλυμανῆχι, τὸ τουφέκι στὸν ὄμο — λοχαγὸς εὗτός —
πὸ τοὺς πρώτους ἐθελοντὰς στὰ σύνορα.

KIMON MIXAHAIΔΗΣ

EATPON

Χυβέλης : «Μονάχοιβη !», Comédie ἐκ τοῦ Ἰταλοῦ εἰς 3 πράξεις, ὑπὸ Ροβέρτου Στράνη.

ΕΙΣ τὸν κόσμον αὐτὸν ὅχι μόνον ἡ πενία τέχνας κατεργάζεται. Πολυμηχανώτερος, φαίνεται, δυνα-
ὸν γ' ἀποβῆ αἰγήνης ὁ δραματικὸς συγγραφεὺς, παρ' ὃ
ν φόβον τοῦ ἀνακοινούθου αἴρει δὲ ἐζήλος τῶν ἔργων
ου, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔκεινος ὁ διποτίος ἐκ-
πειτέ πέρωσιν ἐπὶ μακρὸν καὶ τόσῳ ἀπεριστόρφως τὴν
μητριότητα τῆς ἥθιστοιοῦ, δὲν ὀνκηστείη
έπειτα πρὸς αὐτὴν ὑπὸ διτλοῦν φευδόντων τὸ μὲν ἄνω
ργον τοι ὡς δῆθεν μετάφρασιν ἔργουν εἰπαίκουν, ν' ἀνα-
πτύξασθι δὲ τοιωτοτρόπους ἐμμέσους μὲν τῆς «Μονακο-
ηῆν», ἡ δούλια ὑδὲ ἥδυνατο νά ἐνσαρκάσῃ τὴν νέαν καὶ
εαρωτάτην ἡρωΐδα τού, ἔκεινην ἡ δούλια διεκηρύσσετο
πεποικότερον ἀετὸν ὃς καὶ μούνη αἰτία τῆς ἀποτυχίας τοῦ «Χερο-
κείου». Ἐπειόθη ἡ ν. Κυβέλη Θεοδωρίδης περὶ τῆς ἔνης
ροδοειλένσεως, τοῦ ἔργου; Οἱ τιμάντες παῖδες την
υναίκα δοσῆς καὶ τὴν ἐλεκτήν καλλιτέχνιδα θέλομεν
ἀπιστεύωμεν ὅτι ναι. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε δι τὸ νέον
ργον τοῦ κ. Γρ. Ξενοπόντου δοθὲν ὑπὸ τοῦ θιάσου
ἡς Κυβέλης μὲ πρωταγωνίστριαν αὐτὴν τὴν ίδιαν
τυχεῖ θεομήτρης ὑποδοχῆς παρὰ τῷ κοινῷ τὸ διποτίον ἐκε-
ιοκρότητος ζωηρόδε.

Πρόκειται έν τῷ ἔργῳ τούτῳ περὶ τῶν ἀτόπων τὰ πολὰ προκύπτουν διὰ τὰ τέκνα ἐκ τοῦ χωρισμοῦ τῶν ονέων καὶ ἐκ τῆς συνάψης παρὰ τούτων δευτέρων ἀμών, — ἴδιως δῆμος πρόκειται περὶ τοῦ χαρακτῆρος ἣς „Μονάχιβης“, τῇς γεαρωτάτῃς Ἐμμαῖς, ἣ ὅποια ἀπότελε διότι ἔβλεπε καμίαν μέλσουσαν νὰ πνίεται καὶ τόσα, πεταλούδοσυνλάλετρια σφροντις, διαρυπῆ καὶ καρφώνει ἀλύπητα κάθε πεταλούδαν. Ἡ Ἐμμα Γάσπαρη αὕτη, κόρη μονογενῆς τῆς κυρίας καὶ οὐκ η Γάσπαρη ἐκ δένετον γαμού τοῦ τελευταίου οἴκου, καίπει τὴν ἰδιοτέραν εὐτυχίαν κάθε μονάχητος ἐν τοῖς οἰκῳ, εὐνυχίον τὴν ὅποιαν συμπλάθεια πρὸς τὸν παιδικὸν τῆς φύλου, εὐελπίν Ιοντεόνε. Ἀλλ' δ. π. Γάσπαρης ἔχει ἐκ τοῦ πρώτου ἀμού καὶ ἄλλην κόρην, τὴν Τερεζαν, τὴν ὅποιαν αἰνιδίοις ἀναγκάζεται να παραλήψῃ πλησίου τού. Τόρα αἱ μόνον μνήματα τὴν ὑπαξεῖν ταύτης ἡ Ἐμμα, ἣ ποτὲ τοιούτορόπως δὲν θὰ είνε πλέον ἐν τῷ πατρικῷ ἔπειρῳ η Μονάχιβη. Κυμαίνεται αὕτη μεταξύ ἔξεγέρεως κατά τῆς παρεισάκτουν καὶ ὑποταγῆς εἰς τὴν ἐπιαγῆν τοῦ μοιραίαν καὶ εἰς τὰς ὑπαγορεύεσι τῶν γεών καὶ τῆς καλῆς ἀνατορφῆς, καὶ μετὰ κλαυσιγέλωσης ἀναγγέλλει εἰς τὸν πλέον ἡ φύλου Μονάκεόνε τὴν προσδόκητον ἀνακάλυψιν. Ὁ δρῖζων τῆς ζωῆς καθίσταται πλέον ἡ σκοτεινός καὶ ἀπειλητικὸς δι' αὐτήν ἡ ἕρεξα ἡ ζῶσα τέως μακράν τοῦ πατρός ἀλλὰ καὶ ακράν τῆς μητρός ἡ ὅποια καὶ αὐτή προήλθεν εἰς δεύτερον γάμον, ἡ ἐστερημένη τέως τοιούτορόπως παντός οἶτρου, ἡ ἀλλώς τε πρόγματι ὁζιαγάντητος ψυχικῶς αἱ σωματικῶς δὲν είνε δυνατόν ἡ νὰ κινῇ ἰδιοτέτως τὴν συμπλάθειαν, ἴδιως τοῦ πατρός της ἄφ' ἐτέσσον τὸ εὐελπίς Μονάκεόνε, καίτερο ἀναγνωρίζων ὡς φριαστέραν τὴν Ἐμμαν, φαίνεται καταπτώμενος ἀπὸ τὴν ψυχικὴν ἀπεινούβολιαν τῆς Τερεζας, δὲν συνομίλει λέοντος ἡ μὲ αὐτήν, φέρεται πρὸς τὴν Ἐμμαν μᾶλλον ὃ πρὸς παιδίον ὄχληρον καὶ ὅταν αὐτή, ἀνακαλύψασα ἀποιαν πεταλούδαν τέως ἀγνωστον εἰς τοὺς ἐντοκούργους, συμβουλεύεται αὐτὸν περὶ τοῦ πῶς θὰ τὴν δονάσῃ, ὅποιος προτείνει τὸ ὄνομα Τερεζά. Ἡ Ἐμμα ἡ ποια μετά ἀγώνων κατὰ τὸν ἑαυτὸν τῆς φαίνεται στέροντα τὸ τοιούτον, ὁζιαγάντηται αἰφνιδίως δηλοῦσα δῖτι

προτιμᾶς νὰ μείνη ἡ πεταλούδα διάπτιστος· ἐν τῷ μεταξὺ χαρακτηρίζει ἑαυτὴν ὡς πεταλοῦδαν ἡ δύοια ἀγωνιῆς καιροφωμένη, ίδιως ἀφοῦ καθίσταται ἐνήμερος τοῦ ὑπὸ τοῦ πατιόδου της μελετωμένου συνοικείουν μεταξὺ τοῦ εὐέλιτοδος καὶ τῆς Τερέζας. Ἀλλὰ· ἀλλὰ ἡ μῆτηρ Γάσπαρη καίει ἀναγνωρίζουσα τὸ δικαιού τῆς διαμονῆς ἐν τῷ οἴκῳ τῆς Τερέζας, ἐμμέσως καὶ οἰνοῖς ἀκούσιων καθιστᾶ τὴν διαμονὴν αὐτῆν μᾶλλον μαρτυρικὴν δι' αὐτῆν ἀλλὰ διὰ πατήρα Γάσπαρης, ἀντιλαμβανόμενος τὴν κρυφὴν δικονιών μεταξῦ τῆς Τερέζας καὶ τῆς μητριών της, συντάσσεται ἐν τέλει μὲ τὴν τελευταίαν, ἰταμώτατα διὰ τὴν Τερέζαν, ίδιως ἀφοῦ τῷ ἔγενετο τόσῳ δύδυνηρῶς οἰσθητὸν ὅτι καρία κοινότης αἰσθημάτων δὲν είνει δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ μεταξῦ αὐτοῦ καὶ τῆς Τερέζας, ἡ δύοις δὲν συμπαθεῖ ἡ τὴν ἀπούσων μητέρα της, ἀντιπαθεῖ δὲ τὸν πατέρα, τὸν ἀπούσον ἐν τέλει καὶ ἐμίσσησεν ὡς ἐκ τῆς τελικῆς Ιταμάτητός τον ἀλλὰ ἐπίσης ὄρκοψην δὲλγία λέξεις ἐπιβλητικαὶ τῆς Τερέζας, διὰ τὸν ἄπλαστον καὶ ὄσυστατον χαρακτῆρα διποῖος είνει διὸ τοῦ εὐέλιπτος Μοντελόνε, διὰ νὰ πεισθῇ οὗτος ὅτι ἡ Ἐμμα είνει ἡ γυνὴ τὴν ὥποιαν πρόγαματι ὑπάγαμῃ· ὀλλὰ τέλος ἡ Τερέζα καταλείπει τὸν οἴκον Γάσπαρη παραλαμβανομένη ἀπὸ τὴν μητέρα της καὶ δῆχτος πρόστερον νὰ ἐνώσῃ διὰ μηνιστείας τὴν Ἐμμαν καὶ τὸν Μοντελόνε.

Τὸ νέον ἔργον τοῦ π. Γρ. Εενοπούλου ἔχει γραφῆ μὲ ἑξαιρετικὴν δόλως ἐπιμέλειαν καὶ χάριν δισορδῆ τὴν διαγραφὴν τῶν χαρακτῆρων καὶ τὸν διαλογὸν, τὴν κίνησιν καὶ τὴν ὅλην διασκεψὴν, πράγματι ἀπὸ τὰ κατερέατα του καὶ ἀπὸ τὸ κακὰ ἔργα εἰς τὰς λεπτομερεῖας. «Οσον ἀφορᾶ τὸ σύνολον, ἐκ τῶν δύο συστατικῶν ἐκ τῶν δύοιων ἀποτελεῖται τὸ θεατρικὸν εἶδος τὸ δόποιον ἀποτιμήσεν, ἵστως τὸ παθητικὸν νὰ μὴ ἴσο- φραγῆται ἐν τῷ ἔργῳ του τὸ κωμικὸν κάποια τόνωσις του δὲν θὰ ἥτοι οὕτως ἀπολύτως περιττό. Ἐκείνη ἡ δόποια αὐθοκαλεῖται καρφωμένη πεταλούδα, σχεδὸν δὲν προφθάνει νὰ καρφωθῇ· δύον δὲ ἀφορᾶ τὴν Τερέζαν, ἄλλην ἡ τελεία διάστασις πρὸς τὸν πατέρα σχεδὸν συμπίπτει μὲ τὴν μητρικὴν ποσθεινὴν ἀναγνώρισιν, ἡ δὲ ἐπὶ ταύτης καρδιὰ καλύπτει πλήρως τὴν τυχόν λύτην διὰ τὸν χωρισμὸν ἀπὸ τὸν Μονάδεν τὸν δύον φαίνεται, ἀλλὰ τὸσφ ἀμάραδην, διὸ συνεπάθησε καὶ αὐτῇ! · Ἐπὶ πλέον ἡ μᾶλλον ἐπὶ ἔλαττον, ἡ Μονάκριβη, δοσδήποτε παιᾶν ἀπέχει ἡθικῶς ἀπὸ τοῦ ἀντιπαθητικοῦ «Χερούβειμ», καὶ δοσδήποτε καὶ ἀπὸ προσεγγίζει πρὸς τὴν συμπαθητικὴν Φωτεινὴν Σάντρη· – τῆς δύοις κατὰ τεριερῶν σύμπατων ἔφερε καὶ τὸ ἔνδυμα – καὶ πρὸς τὴν τρισχαριτωμένην γατινὴν ἡ φευδοτάλαις, διατηρεῖ πάντοτε κάποιαν, κανὸν μακρυνωτάτην συγγένειαν πρὸς ἑκείνον· εἶνε δέ τοι λέγω διτὶ διλιγώτερον συγκινεῖ ἡ τέρτοια, διτὶ τέρτοιει μᾶλλον ἡ συγκινεῖ... Οὗτος ἡ ἄλλως ἡ Μονάκριβη ἀποτελεῖ μίαν ἐπιτυχίαν, τὴν δύοις βεβαίως δὲν ισχύουν νὰ ἔλαττωσον μικραὶ τινες ἀπιθανότητες, ὡς ἡ οκεψίς τοῦ πατρὸς Γάσπαρον νὰ νυμφεύσῃ τὴν Τερέζαν μετά τοῦ εὐέλπιδος Μονάδεν «δό δόποιος μετά δύο ἔτη θὰ εἶνε ἀξιωματικός», ἔν χρόνῳ μαθήτη δὲν οἱ ἐν τῷ οἴκῳ ἀγνεγκλήσεις καὶ διαστάσεις φαίνονται ἐπιβάλλουσαι εἰς αὐτὸν ἀμεσον τὴν ἀποκατέστασιν τῆς Τερέζας.

Η Κυβέλη ἐπεδύθη τὴν Μονάχιβην μὲ τὴν κατα-
πληκτικὴν ἐπιτυχίαν μὲ τὴν διοίαν παῖςει τὰ «κορι-
τσάκια», ίδιως ὅταν ἔχουν καὶ ὀλέγην κακίαν, ἀδιά-
φορον ἢν ἔνσυνειδήτον ἡ ἀσυνειδήτον, μέσα τῶν ἡ
μητρία Καλόγερίου ἦρε μίαν πρώτης ταξεως ἐπιτυ-
χίαν ὧς Τερέζα· καὶ ὁ πλ. Βονασέρος ὑπῆρχε χαρακτηρι-
στικώταος· καὶ ὁ μᾶλλον καλοθερευμένος κ. Γαβριη-
λίδης, συμπαθέστατος εἰνεπτάκι.

Κυβέλης: «Φιοφέλλα», δρᾶμα εἰς πρᾶξιν ὑπὸ Παντελῆ Χόργ.

ψιν, ποὺ δρείλεται εἰς τ' ὄνόμα τῆς ήρωαῖδος, προκατά-
ληψιν διεὶς περὶ κάπιοιου ἀνθηροῦ εἰδυλλίου τῆς Ἰταλί-
ης; Ἀναγεννήσεως διατενεομένου ἀπὸ τὸν τρυφερώτε-
ρον λυρισμὸν καὶ τοῦ ὅποιου τὸ πάθος θὰ καθίσταιο
ἄκομη πυκνότερον καὶ ἐντονώτερον διεὶς ἐκ τῆς τυχὸν
κλασικῆς ἐνθυμοτοιχεώσεως τού; Ἰωας, ἀλλ' ὅμως καὶ
χωρὶς τὴν ἀντίθεσιν αὐτῆν, πάντως θὰ ἡτο μεγάλη ἡ
αἰλοθήσις ὁμότητος καὶ σκαιότητος καὶ χυδαιότητος,
ἐκουσίας βεβαίως ἐκ μέρους τοῦ συγγραφέως, τὴν
δποίαν παρέχει διαλόγοις τού, η αἰλοθήσις ἀκολάστου
καὶ ἀκατεργάστου ἀτημελήσιας, ἀκονσίας Ἰωας, τὴν
δποίαν προσδίδει τὸ λεπτικὸν τού, εἰς τὸ δρόμα αὐτὸ-
τὸ κοινωνικόν, τὸ σημειωνόν, τὸ καθημερινόν, — τὸ
διλιγάτερον η καθημερινόν, ἀφοῦ εἰς τα καθημερινά
δράματα δρᾷ ἐπὶ τοσούντον δ. Ἐρως καὶ ἀφοῦ εἰς
αὐτὸ εἶνε προβληματικόν, η ὑπαρξίες τοῦ ἔρωτος τοῦ
σινέγυν καὶ ἀσφαλεστάτη η ἀνυπαρξία τοῦ ἔρωτος
τῶν ἔρωτῶν. Ἰωας αὐτὸ ἀκριβῶς ἐπεδίωκεν δ συ-
γγραφεύς ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς δὲν ἐνεθονούσασε
τὸ κοινόν.

Μαρτίνας Κοτοπούλη : «Τὸ Ὀλισθῆμα», δρᾶμα εἰς περάσεις 4, ὑπὸ Μιλτ. Ιωσήφ.

ΤΟ νέον ἔργον τοῦ συγγραφέως τῆς Ἰοδλάλη είναι ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ προτιθένται τὴν εὐρυσκούν τῆς ἀπὸ τοῦ ὁμιλώνυμου μυθιστορήματος τοῦ Ἀλφόνσου Διοδέ καλούμενης «Μικρᾶς Ἐνορίας», τῆς ὅποιας ως γνωστὸν οἱ ἐνορίει τούς σύζυγοι ἔχουν ὡς κοινὸν γνωρισματίην μακροθυμίαν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν συγγνόνυμην πόδες τὴν ἀπιστήσασαν σύμνυον. Ο κ. Μ. Ιωσήφ προσποθέτει κάποιαν ἐνοχήν, ἡ ὅποια κατ’ αὐτὸν δὲν είνει ἐνοχή, καὶ κάποιον σφᾶλμα, τὸ δοποῖον ἐπίσης κατ’ αὐτὸν δὲν είνει σφᾶλμα, — ἐν διλοισθῆμα οὕτω, καθὼς λέγει ο τίτλος, — μίαν πτῶσιν γυναικὸς ἡ ὅποια παρασύνεται αἰσθητά ἀπὸ τὰς αἰσθήσεις καὶ ἀπὸ τὸ αἰσθητό της εἰς στιγμὴν καθ’ ἥν ἡ πρόθεσίς της ἐναντιοῦται εἰς τὴν πτῶσιν αὐτήν, παραμένουσα ἀγνή, φαινεταὶ δὲ φρονῶν τοιουτοράστως διὰ περιορίζει πολὺ τὰς περιπτώσεις τῆς ἐφαρμογῆς τῆς μακροθυμίας καὶ τῆς συγγνώμης, ἐνῷ είνει ἀρκετά γνωστόν ὅτι ἐλάχισται είνει αἱ πτῶσισαι γυναῖκες αἱ ὅποιαι πρὸ τῆς πτῶσεως καὶ πολλάκις καὶ κατὰ τὴν πτῶσιν δὲν ἐπάλλασσαν ἐπιμονιώτατα διὰ νὰ παραμεινούν πισταὶ εἰς τὸν σύζυγον. Βεβαίως ἡ Κλεά του ἐπάλλιος — τόρα δὲ ἀποτελευταῖς — καὶ ιστὰ τὸν πτῶσαν

Κοίμα ὅτι εἰς τὸ δραμμάτιον τοῦ κ. Παντελῆ Χόδων τὸ γραμμένον εἰς τὸν τόνον τῆς πλέον ἔξεγη μεμένης Ἑρώτης, μόλις καὶ μετὰ βίᾳς μαντεύεται ἡ ἀγάπη τοῦ συζύγου πρὸς τὴν ἀπιστήσασαν σύζυγον ὃν ἦτο κάταδηλοντα, πόσῳ καταπληκτικὴν ἐνταῖς θά προσελάμβανεν ἡ σκηνὴ αὐτῇ. Πλήττην δύμας ὑπάρχει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτῆς; Ὁ πενθερός εἰς τὴν σκηνὴν αὐτῆν ἀποδεικνύεται ὅτι ἐγνώριεν ἀνέκαθεν τὰς ἀπιστίας τῆς ιδιῆς του συζύγου· εἶχε συγχωρέσει καὶ εἶχε σιωπήσει χάριν τῆς νεαρωτάτης τότε Φιορέλλας. Καὶ ὁ σύζυγος ἔχει τόδια μετ' αὐτῆς νεαρωτάτην κόρην. «Τισος σκέπτεται οὐδός ἀντιθέτως πρὸς τὸν πενθερόν, θά ἦτο δι' αὐτὴν ἀργότερα σωτήριον παραδειγματα ἡ τοινὶ ἀποκομπή τῆς ἐνόχου μητρός ἀλλ' ὁ πενθερός τῷ ἀντιτάσσει: «Ἴσα μὲ τότε!... ἀλλάζουν τὰ πράγματα... μπορεῖ καὶ νὰ ἔχῃ καταφρηνῆδ γάμοις!...» Συγχωρεῖ τοιούτοτρόπως καὶ αὐτός, — τοῦ ἔραστον προσολαμβανομένου εἰς τὴν ἄντερσίαν τοῦ πενθεροῦ εἰς θέσιν περισσότερον προσοδόφρόδον ὑπὸ τὸν δρον γάρ σύβιη ἀπὸ τὴν μνήμην του τὴν τέως ἐρωτικήν του νίκην.

Πταιει ἐν μέρει ἡ ἀντίθεσις ἡ ἀπὸ τὴν προκατάλη-

της, — τοῦ συζύγου θεωροῦντος αὐτὴν ἔως τέλους ἀποστον μόνον ψυχικῶς. Ἀλλὰ παρ' ὅλην τὴν τόσῳ ἡ-
σοῦταιν ἐπιχειρηματολογίαν τὴν δούινα ἀνατύπωσε
οἰκιακὸς φύλος Μάλτας διὸ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν
ἀποστάτησιν, τὸ φειδός αὐτὸν παραμενεῖ ὅχι διλύγον
ἀποτροπιαστιών. Καὶ ἐπὶ τέλους θέλετε ἀκριβῶς τὴν
ἰδεαν μου; Τὸ δράμα κανὸν διατελούμενον εἰς τέσσαρας
πράξεις; δὲν λήγει τοσοῦ ἐντὸς αὐτῶν. Τὸ δύναντα κα-
νεις τοσοῦ νὰ διδῷ μίαν περπάτην πρᾶξιν μὲ ἀναθαλ-
λουσιν τὴν διάτην τὴν πρός τὸν ἔραστην καὶ μὲ τὴν
Κλεψὴν δούινα θὰ ἐπρόδιδε τόφον ὅχι μόνον τὸν σύζυ-
γον της ἀλλὰ καὶ τὴν ἔξαδελφην της Ντόλλαν, τὴν
κατ' ἀπαίτησιν τῆς σύζυγον τοῦ ἔραστοῦ της...
πτ.

Η δράματοποίησις του σχετικού μύθου έχει γίνει μετα πολλής έπιμελείας, έτοιμης δέ επετεύχθησαν μεγάλια δραματικά έξαρσεις και έντονοι συγκρήσεις, αι διοπίαι αλλώς τε πιμανόν και να μη έπειτη ηθησαν, — ἀφ' επέδοι δέ απεοβήθησαν και αὐτὴν την φορδίν οι μαίανδροι τῆς ἔξεζητημένης διαλεκτικῆς ή ὅποια είνει τὸ κυριωτερον χαρακτηριστικὸν τοῦ κ. Μ. Ιωσήφ ὡς δραματικοῦ συγγραφέως. Ή διαγραφή τῶν χαρακτηρῶν γίνεται ὅχι δόδικμος. Ἀλλὰ πόσον ἀποχής χαρακτηρὸς αὐτὸς τῆς Νιόλλας! Ήτο διαφοράίτην τὰ ὑπαρξηὶ ή χρεῖα αὐτὴ καταδότις διὰ νὰ μᾶθῃ ὁ σύζυγος τὴν ἀπιστίαν τῆς συζύγου; «Οσον ἄφορο τοῦτον εἶνε ἀξιοπετῆς και συμπαθῆς, ἀλλ' είνε και πρωθυπόργος καὶ εἰς τὰς δέσμους τοῦ πολιτικοῦ του προγράμματος «περὶ εἰσαγωγῆς κάπιοις κοσμιοπολετίης κινησιῶν τῶν ἥδων» εἰς τὴν πρωτεύουσαν είνε και ὅχι ὀλίγον ψυχαγωγικός. Τὸ ἔργον ἔχειροκροτήθη και ὁ συγγραφεὺς ἀνευηρίζηθη και ὡς ἡμοποιός, δοκίμως ὑποδύθεις τὸ πρόσωπον του συζύγου και πρωθυπόρου Φέρον, — τὸ πρόσωπον τῆς Κλεοπάτρας Δούτης Μαρίας Κοιοτούλη λόγια πάντοτε δοκιμώτατα.

ХР. ΘΕΜ. ΔΑΡΑΔΕΕΗΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

Ανασκαφή ἐν Πύλῳ τῇ Μεσσηνιακῇ

ΠΑΡΑ κὸν χωρίον Τραγάνα ^η, τῆς ὥρας πρὸς Β.
τῆς χρονιάς Ηὔλου ^η τοῦ μεσαιωνικοῦ Ναυαρίνου
ἀνεκαμφή διατάνη τοῦ ὑπονυγείων τῶν Ἐκκλησιαστι-
κῶν ὑπὸ τοῦ ἐφόδου ἀρχαιοτήτων Κ. Κουρδονιώτου
σπουδαιότατος θολωτός μηκνανθάνδες τάφος.

Ο τάφος ούνος διαιρείται σε δύο μέρη, το πάνω μέρος αποτελείται από τον τάφο και το κάτω μέρος από την αρχαία αγορά της Αθήνας.

Ο τάφος ούνος δύοις πρός τους περιφήμους θαλαιπούς τάφους τῶν Μυκηνῶν, τοὺς γνωστοὺς ὡς τάφους τοῦ Ἀτρέως, τῆς Κλυταμνήστρας κλ., είναι κτισμένος ἐντὸς μικροῦ λόφου, μόνον δὲ ἡ κορυφὴ αὐτοῦ ἔξελεγκεν ἀνωθεν τούτου. Ἐκτίσθη διὰ μικρῶν λιθών ἀκανθίστοντος σχήματος πλήν τῆς εἰσόδου, ἣντις ἐκτίσθη διὰ μεγαλύτερων καλῶς τετραγωμένων λιθών ἀποτελούντων δοιεῖστοντίους δόμους.

Ἡ βάσις αὐτοῦ ἔχει διάμετρον 9 μέτρων, ἡ κορυφὴ τῆς θόλου είναι κατεστραμμένη, ἀλλ' αἱ πλευραὶ αὐτῆς σφίζονται μερχόμενης ὑψούς 3 περιόδων μετάων, σώζεται δὲ καὶ δηλαὶ ἡ εἰσόδος μετά τοῦ ὑπερθύρου ἀπότελουμένην ἐκ πλειόνων λίθων ἔχοντων μῆκος 3.00, πλάτος 1.50 καὶ πάχος 0.50 περίσσου. Δυστυχῶς, ὡς συνήθως συμβαίνει εἰς τοὺς τάφους αὐτοῦ τοῦ ἐδίους, καὶ ὁ τάφος οὗτος ἡτοι συλλημένος, ἀλλ' ἡ ἀνασκαφὴ αὐτοῦ δὲν ἦτο τελείως ἀκαρπος εἰς εὐρήματα, ἢτοι δὲ πλούσιωτάτη εἰς ἀρχαιολογικὰ διδάγματα.

Εἰς ὑψος 90 περίπου ἐκατοστῶν ἀπὸ τῆς βάσεως τοῦ τάφου ἔπιαυσαν πλέον να εὐδίκωσαν οἱ ἐκ τῆς καταπύργεως τοῦ θόλου λίθοι, ἔκει δὲ οὐ πῆχοιν πολλοὶ ἀδιατάραχτοι νεγροὶ τεθμαμένοι μὲ συνεσταλμένοι τὰ μάχους καὶ ἔφεραν τὰ πρῶτα κατὰ ἀποτελέσματα, τὰ δοπιαὶ συνειτήκωσαν τὴν γνησίαν ὅρμην πρὸς τὰ ἐμπρός, ὡς διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν Ἰστορίαν τῶν Τούρκων νά παραδίδεται ἀμάχητις δύναμις δεκάδων

χιλιάδων όδωμανικού στρατού, υπερασπίζοντος μεγάλην και πλούσιαν πόλιν ώς ή Θεσσαλονίκη. Είναι ειδόνητον γά δεχθῆ τις διτή το ἀποτέλεσμα τῆς θριαμβευτικῆς νίκης ἔφερεν δή θύμιδος παράγων, ἀφού οὐτος ἔχει και ἐπί τῶν οἰκονομικῶν φαινομένων τὴν ἐπίδρασίν του. "Αλλώς τε ἡ τουρκική δύναμις ἐν Μακεδονίᾳ δήτο σημαντική και ἵστανη νὰ ἀντιμετωπίσῃ τοὺς συμμάχους.

"Άλλη δημορατική στιγμὴ δέσμηνε διὰ τὸν ισχυρὸν και δητο πεπρωμένον οἱ λαοὶ οἱ τυραννηθέντες ὑπὸ τὸν τουρκικὸν ζυγὸν νὰ εξόδοισθωσον τὸν τύραννον. Δικαίως τοῦτο ἔθεωρθη δή τῆτα Κύρωταὶ Λατιλωματίας, ἡ ὅποια ἔπι σειρὰν ἐτῶν ἔφαντε διατηροῦσα τὴν ίσορροπίαν και τὴν εἰρήνην, ἐνῷ τοῦτο ἐγίνετο πόλον εἰς βάρος τοῦ θύμιδον νόρου, χωρὶς γενικὴν πινα κατεύθυνσιν, κατὰ τὰς περιστάσεις τῆς στιγμῆς δημογουμένη και μὲ τὸν στενάτερον ὑπολογισμὸν τὸν ίδιον συμφέροντος. Ή σημασία και ἡ βαρούστης τοῦ Ἀριόν Πάθον τῶν Μεγάλων Δυναστῶν ἐκλογήσθη. Εἰς μέγας παράγων ἐλεῖται και νέοι παραγόντες, περιφρονηθέντες και πιεσθέντες μέχρις Ἑγκλήματος, ἀνακατέων ίσχυροι και ἐπιβάλλονται διὰ τῆς ἑνάσεως και τῆς γενναιότητος τῶν. Εἳναν ἡ ἔνωσις τῶν Βαλκανικῶν Κρατῶν διατηροῦσα ἰσχυρὸν και ὡς πιστεύεται, τότε και ἡ ἄρχοντα σειρά διτιλωματία διὰ συμπληρωθῆ διήθησαν τοὺς στοιχεῖον και ἡ εἰρήνη ἐν Εύρωπῃ διὰ εἰσέλθη εἰς περιοδὸν σταθερότητος και διαφορεῖς, δρόψις ἄλλως διὰ ἐκλείητη ἢ ἐν Εύρωπῃ τουρκικῆς κυριαρχίας, ἡ ὅποια ἀπετέλεσε τὴν πέτραν τοῦ σκανδάλου.

Διὸ τὴν διεπιτήγην διευθέτησιν τῆς εἰρήνης εἰς τὸ Βαλκανικά, ὑπολείπεται ἡδη διάσπασις τῆς γ' ὁμιλίας της γραμμῆς τῶν Τουρκῶν ἐν Τσατάλτισα ὑπὸ τῶν Βουλγάρων, ἕκας ἔαν πρότερον ἀναγνωρίζουσα τὰ γενέμενα ἡπτήσην νὰ συντηκολογήσῃ τὸ Τουρκία. Γενικῶς θεωρεῖται διτή δίκαια τῆς Τσατάλτισας δὲν διὰ εἰναι μεγάλης γρονικῆς διαρκείας.

"Άφ' ἑτέρου τὸν αὔθιτον διτιλωματικὸν δοϊζοντα ἀπεσκίασε διαφοροῦ μεταξὺ Σερβίας και Ανδριανού. Αφοροῦσαν διόδους τῶν αὐτοῖς τῆς Αὐντορίας δύος ἀνακηρυχθῆ ἡ Ἀλβανία αὐτόνομος και ἀπολεισθῆ ἡ Σερβία τῆς ἔξοδου εἰς τὸ Ἀδριατικόν. Εἰναι πρόδηλον διὸ οἰκονομικῶν συμφέροντὸς τῆς Αὐντορίας δύος διατηροῦσα τὴν Σερβίαν Interland τῶν ἐν Ἀδριατικῇ λιμένων τῆς και ἐπιβάλλεται εἰς τὴν συνομολόγησιν τῶν μετ' αὐτῆς ἐπιορίδων συμβάσεων, ἀλλ' ἔτ' εἰς τοῦτο ἐφέρετο διὸ ηδη διεντή ἔκμεταλλευσίς τῆς γεωγραφικῶς ἀτυχοῦς θέσεως τῆς Σερβίας ἡτο γάδητο εἶπε περισσότερον πιεστική κατόπιν τῶν νικῶν και τῆς ἐκδηλωθείσης ζωτικότητος τοῦ σερβικοῦ λαοῦ. Τὸ ἐπεισόδιον δύμως δὲν ἐνέπνευσε σοβαρὸς ἀνησυχίας ὡς δυνάμενον νὰ προκαλέσῃ ἐδραπακῆσιν· ἔριξε τὴν ὄποιαν τρέμει δι κόσμους. Εἴναι γνωστὸν διτή τῆς ἑνάσεως τοῦ πρόλεμον ἡ Αὐντορία εὐδίοκετο εἰς πλήρη διμορφωνίαν μὲ τὰς ἄλλας Δυνάμεις. Αἱστάσασι δὲ ἡδη τῆς διμορφωνίας διτή παρίστασαι λιμένον αὐτὸ τὸ ἀκανθωδεῖς ἀνατολικὸν ἡγετιμα τοῦ θάτο τοῦ τυχοδικιῶν στρατιωτικῶν ἀνάδεις διὰ τὴν περινούνταν τῆς αὐντοριακῆς διτιλωματίας. "Αλλώς τε ἡ μὲν τριτῆ συνεννόησις δὲν ἐπιδοκιμάζει τὰς αὐντοριακὰς ἀξιώσεις, τὰ δὲ δύο σύμμαχα τῆς Αὐντορίας κράτη εἰς τὴν τριτῆν συμμαχίαν δὲν φανονται επιθυμοῦσα τὴν διόρθωσιν τῆς εἰρήνης. Άφ' ἑτέρου ἔτ' αὐτῆς τῇ Αὐντορίᾳ, διὸ μόνον τῶν σοσιαλιστῶν και τῶν Σλαβῶν βουλευτῶν, ἀλλά και ἐκ μέρους τοῦ διμορφωνού κόσμου ἐγείνενται σοβαρὸς διαβήματα πλησίον τῆς Κυριερήσεως περὶ διατηρήσεως τῆς εἰρήνης. Υπὸ τοιαύτας συνήκας οὖτε ἡ Ρωμανία ἐν μέρους τῶν ἀσκούντων

ἐπ' αὐτῆς ἐπίδρασιν θὰ ἀφεθῇ νὰ δημιουργησῃ ζητήματα ἡ μέχρι τοῦδε στάσις τῆς μαρτυρεῖ διτή θὰ ἀγνωρίσῃ τὰ γινόμενα και οὕτω ἡ δισυνθέτησις τοῦ διλού ζητημάτος διὰ τοῦ διαμελοῦσα τῆς Εύρωπας τῆς Τουρκίας μεταξὺ τῶν τυνικῆς τῶν συμμάχων στρατῶν, φαινεταὶ διτή λαμβάνει καλὸν δρόμον. Εἰναι βέβαιον διτή τὰ σύμμαχα κράτη δι' διμορφωνίας ἀσαλεύοντα και περινοῖς διτιλωματίης, δρόμοις πρὸς τὴν πολεμικὴν δεξιότητα τῶν, θὰ ἐπωφεληθοῦν τῶν εὐνούκῶν τούτων συνθηκῶν, τὰς ὅποιας αὐτὰ ταῦτα ἀδημούσιαν ἔσχημον δργησαν.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ

Η ΜΟΔΑ

ΑΠΟ δημόραν εἰς δημόραν τείνονταν εἰς τὴν ἀπλὴν ἐμφάνισιν τῆς γυναικός. Ως ποὺ κατέντησαν νὰ ζητοῦν πενήν μονον αἰλουρέαν. Μόνον γραμμῆς. Ἐνδυφριά δηλαδὴ στὴν συνολικὴν ἔκφρασιν. Καὶ καταπλήκτικα καλαισθησία στὸ σχέδιον. Οἱ δοντέλλες και οἱ κορδελλὲς ὀλούντα κρέβονται βαθεῖα, πρὸς τὸν κορόφους, στὰ δισπόρρους και στὶς ἑσθῆτες τὶς ἕσωτερωες. Απ' ἑσα, η ἀπλούτης, η ἀρμονία, τὸ λεπτὸν και ἀληθυνόν στολισμα.

Τὸ φρόδεμα σύμμερα εἶναι ἔργα τέχνης μὰ και κόπου μεγάλουν. Γιατί, κάθε μικρὸν στολισματάκι ποὺ θὰ ἔχουν, πρέπει νὰ είναι ἀληθινόν, δυτὸς είναι. Άληθινή δανείλλεται, — βρυξελλῶν, βενίζ, Ιρλανδή, —, ἀληθινὰ κεντηστά, μὲ μετάξια, είτε μὲ λινές κλωστές, ἀλλ' οὐ μὲ τὸ χέρι, και τόσα ἄλλα.

Ἐσιον, δριτικόν νομίζοι πώς εἰσερχόμενα στὴν ἀντίληφν τὸν πῶς πρέπει νὰ γίνηται. Οι αἰλὸν αὐτὸς ποὺ εἶναι δι μετεικότερος έσωστος εἰσαὶ σειρὰς εἰδοντές δὲν μπορεῖ παρά νὰ φορέσῃ τὸ καλινάρι τῆς λογικῆς και στὶς ιδιοτροπίες τῆς μόδας.

Χρώματα ποὺν ὕποτενά. Μαύρο, βιολέ, μολυβί, και ἔνα ἀλλο αἰκάμα, ποὺν τώρα μόλις ἐφάνησε στὸ Παρίσιο: τὸ λαχανί. Ούτε πράσινο, οὔτε λαδί, οὔτε φρούται. Σκιά τῆς ανοιξικής χλόης. Λαμπτύσιμα πειόδινα ἄνθισταν καιτέσια, ούμως ὅχι σε βελοῦνδο, ἀλλὰ σὲ μεταξόδιο και ἀκόμα σὲ λεπτὴ τσόχα.

Τὰ ταγιέδες ἔξακολονθοῦν μὲ μάτσους και χωρὶς σάραν στοὺς ὅμους οἱ λαχανέτες. Στενή ζώνη ἀπὸ δέρμα μαύρο ποὺ νὰ πέφτῃ πλατειά γύρω ἀπὸ τὴν μέση και νὰ χαμηλώῃ ἐμπερός.

Σὲ ἀπογευματινές τουαλέτες βασιλεύει τὸ μαύρο χρώμα. Μαύρο βελοῦνδο και πειό ποὺν μάυρο χονδρὸ μεταξότῳ μὲ καταλευκες ἀληθινές δαντέλλες, η κεντηστά σὲ μεταχωτή η λινή μοναστίνα, πάλι λευκά. Μεγάλες τραχηλιές και μεγάλοι πλισέδες σὲ μανικία ποὺν τὸ πέφτουν ἀπάνω σὲ δάκτυλα. "Ολα αὐτά ἔργα μεγάλης ὑπομονῆς και καλαισθησίας. Κολάροι ἀκόμα Ναπολέοντος, και τραχηλοὶ διτάλες και τοριδηλες, η μιὰ ἀπάνω στὴν ἀλλη ἀπὸ χρωματιστὸ λεπτότατο τούλι, — σχετικὸ στὴν σκιά μὲ τὸ χρόμα τοῦ φορέματος.

Οἱ σεμιζέτες μέσα ἀπὸ τὰ ταγιέδες βασιλεύει τὸ ιερόν πλατινούστερο, μούσανταν, η ἀπὸ χονδρὸ μεταξόποτο ποὺ νὰ γινεῖται, ὥμως ποὺλοὶ ἀπάλα τοῦ μάτη. Οἱ φούστες ἀρκετά πλατειές, μὲ περίσση γα κουμβώματα και μὲ ζῶνες στὴν μέσην. Εἶναι ποὺλον εῦμορφοι εὐγενικοῦ τὸν διόγενος τέρεμοια: κρέμει φούστα και μαύρη βελοῦνδεια λακέτας.

Δια περιπάτων και ἐκδρομὰς συνεύθεται ποὺλον τὸν διόγενος μούσου, στὸ κλασικὸν σχῆμα τῆς ζακέτας, χωρὶς τὸ παραμικρόδη στόλισμα.

Η ΑΘΗΝΑΙΑ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΠΑ περιλαβώμενεν εἰς τὴν στήλην αντήγη τὰς ἐπιστήμονες μόνον εἰδήσεις, αἱ δοποὶ δινεκοινώθησαν διὰ τοῦ Γραφείου τοῦ Τύπου:

Σάββατον 6 Οκτωβρίου. — "Αργά δηδὲ τὴν νύκτα ἐπισημος ἀγακοίνοισι περὶ τῆς προελάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἀνέφερεν, διτή η προπομπή μεροφύλακα εἰλές προχωρήσεις μέχρι τριῶν χιλιομέτρων βροείων τῆς Τσαρτίσιας, η δευτέρα μέχρι Σκούμπας, η τετάρτη μέχρι Ρεβενίου — Τοπογράφημα τοῦ Καραϊστόρου.

Τοῦ 7 Οκτωβρίου — Τοπογράφημα τοῦ Τσαρτίσιου δινεκοινώθησεν τὴν Ἅπειρον εἰδήσεις περὶ τῆς προπομπῆς τοῦ στρατοῦ.

Τοῦ 8 Οκτωβρίου — Τοπογράφημα τοῦ Καραϊστόρου δινεκοινώθησεν τὴν περιφέρειαν τοῦ Τσαρτίσιου πότασης τοῦ πρωινοῦ προπομπῆς.

Τοῦ 9 Οκτωβρίου — Τοπογράφημα τοῦ Τσαρτίσιου δινεκοινώθησεν τὸν πρωινό προπομπῆς τοῦ στρατοῦ. Τοῦ 10 Οκτωβρίου — Τοπογράφημα τοῦ Τσαρτίσιου δινεκοινώθησεν τὴν πρωινό προπομπῆς τοῦ στρατοῦ.

Τοῦ 11 Οκτωβρίου — Τοπογράφημα τοῦ Τσαρτίσιου δινεκοινώθησεν τὸν πρωινό προπομπῆς τοῦ στρατοῦ.

Τοῦ 12 Οκτωβρίου — Τοπογράφημα τοῦ Τσαρτίσιου δινεκοινώθησεν τὸν πρωινό προπομπῆς τοῦ στρατοῦ.

Τοῦ 13 Οκτωβρίου — Τοπογράφημα τοῦ Τσαρτίσιου δινεκοινώθησεν τὸν πρωινό προπομπῆς τοῦ στρατοῦ.

Τοῦ 14 Οκτωβρίου — Τοπογράφημα τοῦ Τσαρτίσιου δινεκοινώθησεν τὸν πρωινό προπομπῆς τοῦ στρατοῦ.

Τοῦ 15 Οκτωβρίου — Τοπογράφημα τοῦ Τσαρτίσιου δινεκοινώθησεν τὸν πρωινό προπομπῆς τοῦ στρατοῦ.

Τοῦ 16 Οκτωβρίου — Τοπογράφημα τοῦ Τσαρτίσιου δινεκοινώθησεν τὸν πρωινό προπομπῆς τοῦ στρατοῦ.

Τοῦ 17 Οκτωβρίου — Τοπογράφημα τοῦ Τσαρτίσιου δινεκοινώθησεν τὸν πρωινό προπομπῆς τοῦ στρατοῦ.

Τοῦ 18 Οκτωβρίου — Τοπογράφημα τοῦ Τσαρτίσιου δινεκοινώθησεν τὸν πρωινό προπομπῆς τοῦ στρατοῦ.

Τοῦ 19 Οκτωβρίου — Τοπογράφημα τοῦ Τσαρτίσιου δινεκοινώθησεν τὸν πρωινό προπομπῆς τοῦ στρατοῦ.

Τοῦ 20 Οκτωβρίου — Τοπογράφημα τοῦ Τσαρτίσιου δινεκοινώθησεν τὸν πρωινό προπομπῆς τοῦ στρατοῦ.

Τοῦ 21 Οκτωβρίου — Τοπογράφημα τοῦ Τσαρτίσιου δινεκοινώθησεν τὸν πρωινό προπομπῆς τοῦ στρατοῦ.

Τοῦ 22 Οκτωβρίου — Τοπογράφημα τοῦ Τσαρτίσιου δινεκοινώθησεν τὸν πρωινό προπομπῆς τοῦ στρατοῦ.

Μπούκης και Μαυροδῆμος, και 15 ὀπλῖται, ἐπιληγώθησαν δὲ 65. Κατὰ τὴν πρὸς κατάληψιν τῆς Δεσποτᾶς συμπλοκὴν τῶν εὐζωνικῶν τογμάτων υπὸ τὸν συνταγματάρχη Γεννάδην, ἐφοριεύθησαν δὲ περὶ τοὺς 10 ὀπλῖται. Κατὰ τὰς συμπλοκὰς τῆς ταξιαρχίας ἦπικον εὐρηκέσθησαν 4 διλίται και ἐπιληγώθησαν 2.

Αἴκηγος τοῦ Επιτελείου Δαρκῆς

Τετράτελος, Δευτέρα 8 Οκτωβρίου. — Τὸ θρώματα τὰ ὑπερεκείμενα τοῦ Γραμμέτρου πρὸς τὰ στενὰ τῶν Κουμπούνων τοῦ πρωτότοπου πέρα της περιφέρειας τοῦ ταξιαρχίας Κατεύθυντος τῶν Λέυκων πρὸς τὴν Ερμούπολην τοῦ Λάρηαν.

Αἴκηγος τοῦ Επιτελείου Δαρκῆς

Τετράτελος, Σάββατο 9 Οκτωβρίου 3 μ. μ. — Ο στρατὸς προελάσας προσέβαλε τὰ στενὰ τοῦ Σαραγατάπορου. Η μάχη δρεπανέτη τὴν πρωινὴν οὐαῖαν μεταξὺ τοῦ θαλάσσης η μάχην την ξεσκάσει τὴν πρωινήν την θέσην τοῦ πρωτότοπου Γραμμέτρου.

Αἴκηγος τοῦ Επιτελείου Δαρκῆς

Τετράτελος, Σάββατο 10 Οκτωβρίου 8.15^{της} π. μ. — Ο στρατὸς προσέβαλε τὸν πρωινὸν τοῦ Σαραγατάπορου πρὸς τὴν Καμπούνων πρὸς τὴν Σέρβιαν και τὴν πολιάδα τοῦ Αλιάκμονον τὸν Τουρκικὸν στρατόν. Ο Τουρκικὸς στρατὸς ἀποσύνετένθη.

Αἴκηγος τοῦ Επιτελείου Δαρκῆς

Πρός τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα

Χθὲς τὴν ἑσπέραν ὑπεγράφη ἐν Θεσσαλονίκῃ σύμβασις παραδόσεως τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ, τῆς πόλεως, καὶ τοῦ Καραμπουνδοῦ.

Ο Τουρκικὸς στρατὸς, δινάμεως 25,000 ἄνδρων, παταρέστη τὰ δύλα, διπολαθιστάμενος αἰχμάλωτος.

Οἱ ἀξιωματικοὶ ὅταν τηρήσουσι τὰ δύλα τῶν, παραμένοντες ἐλεύθεροι, ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς τιμῆς αὐτῶν ὅπερ ὅταν θὰ λάβωσι μέρος εἰς τὸν παρόντα πόλεμον.

Κανονιστὴν διάδοχος

"Ἄρτα, Κυνουρὴ 8 Ὀκτωβρίου δῶρα 87 μ. μ.— Αἱ ἀπὸ τῆς 23ης τοέκ. καθ' ἔκστην διεξαγόμεναι ἐπιθέσεις τῶν Τουρκῶν καθ' ἡμετέρου στρατοῦ ἀπέληξαν εἰς ὑπόχωρον τοῦ ἔχθρον τὴν παρελθοῦσαν νύκτα ἐκ τῶν περὶ τὰ Πέντε Ηπαγάντια θέσεων τοῦ. Οἱ ἡμέτερος στρατὸς προελάσας κατέλαβε τὰ δύλα. Κατὰ τὰς ἐπιθέσεις ταῦτας ὁ ἔχθρος ἔπεστη σημαντικάς ἀπολείας, τὴν δὲ κατάστασιν τῶν ἡμετέρων ἀπολειῶν ὑπέβαλον ἡδη, θέλω δὲ συμπληρώσει πληροφορίας περὶ αὐτῶν.

"Ἄρχηγὸς τῆς Ἡπείρου
Σαποντζάκης

Δευτέρᾳ 29 Ὀκτωβρίου δῶρα 8 μ. μ.— "Οἱ καὶ χθὲς ἐτηλεγράφησαν ἡμέτερος στρατὸς κατέλαβε τὰ Πέντε Πηγάδια, τὸ φρούριον καὶ τὰς πέριξ θέσεις. Οἱ ἔχθροι καταδιωχθεῖσι ἀνῆλθεν εἰς τὰ ὑψώματα τῶν Πέντε Πηγαδίων, τὰ δεσπόζοντα τῆς ὁδοῦ Χάνι Καρβασαρᾶ— Πέντε Πηγαδίων. Οἱ Τουρκοὶ διὰ τοῦ πυροβολικοῦ τῶν ἔβαλλον σίμερον καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ὀφειλῶν τῶν ἀπὸ τὰ εἰρημένα ὑψώματα πυροβολεῖσαν τῶν ἀλλ' ἀνευ ἀποτελέσματος.

"Ἄρχηγὸς τῆς Ἡπείρου
Σαποντζάκης

Δευτέρᾳ 29 Ὀκτωβρίου.— "Υποβάλλω ὀνομαστικὸν κατάλογον τραυματῶν κατὰ τὰς περὶ τὰς θέσεις Ἀνδρὶ καὶ Πέντε Πηγάδια μάχας τῆς 26, 27 καὶ 28 τρέχοντος.

"Ἄρχηγὸς τῆς Ἡπείρου
Σαποντζάκης

Θεσσαλονίκη, Τρίτη 30 Ὀκτωβρίου 5.45 μ. μ.— Α. Μ. Βασιλεὺς ἀφίκετο ἐνταῦθα. Ἐνθουσιωδεστάτη
ὑποδοχῇ.

"Υποστράτηγος
Πάλλης

"Ἄρτα, Τρίτη 30 Ὀκτωβρίου.— Τουρκικὸς στρατὸς μετά βασιθυρίουν Ἀλβανῶν ἐξακολούθει ἕρμηνοιν Ἄπειρον, διαπόττων τρομερὰ καὶ ἀκατονόμαστα δργα. Οὕτω τουρκικὸς στρατὸς μὲ 800 πεζῶν, 150 χωροφυλάκων καὶ 300 Τουρκαλβανῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς διοικητοῦ χωροφυλακῆς Ἰωαννίνων διέπραξε πρὸ τινων ἡμερῶν ἀκολούθους φρικαλεότητας φέρων μεθ' ἑκατοῦ μεγάλην ποσότητα οἰνοπνεύματος εἰσῆχοτο εἰς ἀλλητικά χωρία καὶ ἀφοῦ ἐλεγέλατοι αὐτῷ, τὰ ἐπυπόδει. Οὕτω πλὴν ἀλλων χωρίων, ἀτίνα ἐτηλεγράφησαν ἡδη ὑπὸ Ν. Π. Ἐλευθεριάδου δ. ν., τεῦχος Α— Μιτιλήνη, Τυτ. Σάλπιγγος.

Τὰ νεοελληνικὰ κύρια δύομάτα ἱεροτεκνῶς καὶ γλωσσικὰ ἐφημηνόμενα ὑπὸ Ἀθανασίου Χ. Μπούτουρα. Αθῆναι, δρ. 4.

"Ως τὸν θάνατο— τὸ δομάτιον ἐνδὸς αἰσθητικοῦ— ὑπὸ Βάσου Α. Ἡλιοπούλου, ἔκδοσις Β'. Ἀθῆναι, δρ. 1.

ὑπάρχουσι καὶ πλεῖστα χωρία ὡς Γοτούνα, Μεγάλη, Κράτη, Σιδόκον, Λοζέτοιν, Φορτόσι, Κοτόρτσιον, Κολτσάνη, Πατερώ, Λαγανᾶ, Βαλιτσόρδα, περιφερεῖας Μαλακασίου, ἀτίνα διέφυγον μὲν τὴν γενισῆν πυρπόλησιν, ὑπέστησαν δύμας γενικὴν λεηλασίαν.

Οἱ κάτοικοι αὐτῶν κατέφυγον εἰς τὰ δρη καὶ τὰ δάση· ἐντὸς στηλαίων πλησίον Ἰωαννίνων ἔχουσι καταφύγει περὶ τὰς δικτύας γυναικόπαιδα, μὴ τολμῶντα νὰ ἔξελθωσι ἔνεκα τοῦ φόβου τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ, τρέφονται μὲ κόρτα καὶ φύλλα δένδρων, ἀναμένοντα προέστους ἀλληλικοῦ στρατοῦ, ἵνα ἔξελθωσιν ἐπὶ τῶν στηλαίων, πολλοὶ δὲ αὐτῶν ἀπέθανον, ἐτεραι 1000 φυγαὶ κατέφυγον εἰς χωρίον Χαλίκια ἐπὶ ἀλληλικοῦ ἔδαφους, στερούμενοι τῶν πάντων. Εἰς χωρία Μεγάλη Γοτούνα καὶ Μυράνη, τουρκικὸς στρατὸς συνέλαβε 25 χωρικοὺς προχρίτους δὲς καὶ γιρεῖς ὥστε κατεκρούγησε καποτὸν βασάνων. Κατὰ ιερέων ίδιων διεπράχθησαν ἀνήκουστοι ἀγριότητες. Εν χωρίοι Δεμότιον καταληφθεὶς ἐπὶ σῆσης ἐξ ἀπίνης, τουρκικὸς στρατὸς καὶ Τουρκοὶ Ἀλβανοὶ συνέλαβον 12 γυναικαὶ καὶ κορσία διτίνα ἀφοῦ ὑπέστησαν κτηνῶδη βίαν πλείστων Τουρκῶν, ἀνευστολοπίσθησαν καὶ ἡρωτηριάσθησαν ἄγριως, 10 γέροντες ἐξ χωρίον Προσούδη, μὴ δυνηθέντες ἔνεκεν γήρατός των πυρακολουθήσωσι συγχωρίας των, συνελήφθησαν καὶ ὑπέστησαν μαρτυρικὸν θάνατον· καὶ εἰς χωρία εἴποροι εἰσπράττονται βαρύτατοι φόροι, φονεύονται δὲ οἱ ἀγνούμενοι νὰ καταβληθῶσι τούτουσι.

Οὕτω προσχοντες Μετσόβου πωλοῦσι ὑπάρχοντά τουν, δύος καταβάλλονται φόροιν. Πρόκριτος ἐβίστη πληρώσῃ δος λίρας, ἐτερος δὲ ἐπίσης ἐπληρώσῃ 200· ἐπὶ τοῦ φόβου κατόπιν ἀπειλῶν ἀπέθανε. Πλεῖστοι διξιωματικοὶ ἀνώτεροι καὶ κατώτεροι τουρκικοῦ στρατοῦ, δές καὶ ἀρχηγοὶ Τουρκαλβανῶν εἶνε κατάφοροι χρυσοῦ ἀποστέλλονται εἰς οἰκογενείας των.

Η λειό τῶν λεηλατουμένων χωρίων καὶ αὐτὰ τὰ ποινια· Ἐλλήνικῶν χωρίων ἀπλάζονται καὶ ἀποστέλλονται εἰς Τουρκαλβανῶν. Οργια ταῦτα εἶνε μέρος διαπραττομένων ἀγριότητον, διότι ἔνεκα διακοπῆς συγκοινωνῶν δὲν κατέχομεν λεπτομερείας εἰς παρομοίων βανδαλισμῶν δισπραττομένων εἰς λοιπά διαμερίσματα Ἁπείρου. Χριστιανοὶ πληθυσμοὶ διατελοῦσιν εἰς ἀπόγνωσιν.

"Ἄρχηγὸς τῆς Ἡπείρου
Σαποντζάκης

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Μελέται Μονοσυλλαματικοῦ Δικαίου, Οδωμανικῆς Νομοθεσίας καὶ Δικαίου τῶν ἐν Τουρκίᾳ χριστιανῶν ὑπὸ Ν. Π. Ἐλευθεριάδου δ. ν., τεῦχος Α— Μιτιλήνη, Τυτ. Σάλπιγγος.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ ΔΡ. 60.000.000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Διεύθυνσις τηλεγραφική
«Διδηματής»

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ:

ΕΝ ΕΛΛΑΣΙ: Εν Πειραιεῖ, Πάτραις, Σύρω, Καλάμαις, Τριπόλει, Βόλω, Δαρύσση, Ἀγρινίῳ καὶ Καρδίτσῃ.

ΕΝ ΚΡΗΤΗ: Εν Χαντίοις, Ηρακλείῳ καὶ Ρεθύμνω.

ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ: Εν Κων/πόλεις ("Υμέντα η Γαλατᾶ μετὰ Πρακτορεῖον ἐν Σταμπούν"), Αμισθ, Τραπεζούντη, Κερασσούντη, Σμύρνη, Χίῳ, Μερσίνη, Ἀδάνοις, Ταρσῷ, Θεσσαλονίκη, Σέρραις, Καβάλλῃ, Ξάνθῃ καὶ Ιωαννίνοις.

ΕΝ ΑΙΓΑΙΤΩ: Εν Άλεξανδρείᾳ, (μετὰ παραγρήματος ἐν τῇ ονομασίᾳ Midan), Καϊρῳ, (μετὰ παραγρήματος ἐν τῇ ονομασίᾳ Mousky), Ζαραζινί, Μανσούρᾳ, Μιτ-Γιάρο, Τάγη, καὶ Μπενλ-Σουέφ.

ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ (N° 22 Fenchurch Street), **ΕΝ ΑΜΒΟΥΡΓΙΩ** (Domhof, Mönckeberg Strasse 18,

ΕΝ ΔΕΜΙΣΙΣΩ (Κύπρου), ἐν ΛΙΜΕΝΙ-ΒΑΘΕΟΕΣ (Σάμου), καὶ ἐν ΧΑΡΤΟΥΜ (Σουδάν).

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 17/30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1912

Διαθέσιμα :

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

Ἐν τῷ Ταμείῳ καὶ ποιῷ ἐγχωρίοις Τραπέζαις	Δρ. 11,568,065.99
Παρὸ Τραπέζ. ἐν Ενδρῷ καὶ Σ/ματι ἐν χαρτοφυλακίῳ	13,944,971.12
Προεξοφλήσεις καὶ Προκαταβολαὶ Ε/γράμματων	26,017,374.94

Ηγγυημένοι λογαριασμοί:

ἐπὶ ἐνεκχόρῳ χρεωγράφων	63,234,196.58
δι' ἐμπορ. καὶ ἄλλων ἐγγυησεων	79,897,245.38
ἐπὶ ὑποθήκῃ ἀκινήτων	10,568,072.11
Τρέχοντες λ/σμοὶ χρεωτικοί	26,467,321.3
Ομολογίαι Ἐθνικῶν Δανείων, Λιμενικῶν Ταμείων καὶ Ανωνύμων Εταιριῶν	24,523,340.91
Χρεώγραφα καὶ τοκομερδία	8,068,784.19
Συμμετοχαὶ εἰς ἐπιχειρήσεις	3,682,841.70
Υποκαταστήματα	726,363.37
Κτήματα Τραπέζης	5,351,258.51
Ἐγκαταστάσεις, ἐπιτλα, χρηματοκιβώτια κτλ.	1,339,366.90
Προσωρινοὶ λ/σμοὶ καὶ διάφορα	275,389,202.73

ΠΛΑΘΗΤΙΚΟΝ

Κεφάλαιον Εταιρικού	Δρ. 60,000,000.
Κεφάλαιον τακτικὸν Αποθεματικόν	5,676,250.
Αποθεματικὸν Προνοίας	504,301.95
Καταθέσεις ὄψεως	Δρ. 46,585,404.11
προθεσμίας	52,792,597.91
πολυτελεῖς καὶ μὲ προειδοποίησιν	28,808,153.56
Ταμευτήριον	18,043,708.28
Τρέχοντες λ/σμοὶ πιστωτικοί	26,148,554.79
Εξωτερικοὶ λ/σμοὶ	32,800,820.65
Προσωρινοὶ λ/σμοὶ καὶ διάφορα	4,029,411.48
Προσωρινοὶ λ/σμοὶ καὶ διάφορα	275,389,202.73

Ο Γενικὸς Διευθυντής

Ζ. Κ. ΜΑΤΣΑΣ

Η Τράπεζα Αθηνῶν ἐκτελεῖ πᾶσαν τραπεζικὴν ἔργασίαν, ήτοι: Προεξοφλήσεις ἐμπορικῶν γραμματίων καὶ συναλλαγματικῶν, Προκαταβολάς ἐπὶ χρεωγράφων καὶ ἐμπορευμάτων, Εἰσοργάζεις τοκομεριδῶν παντὸς εἰδῶνς χρεωγράφων, φρωτακιῶν, συναλλαγματικῶν, γραμματίων ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ, ἐπιταγῆς, πιστωτικᾶς καὶ τηλεγραφικᾶς ἐντολᾶς πληρωμῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ καὶ ἐξωτερικῷ. Ανοιγει τρέχοντας λ/σμοὺς ἡγγυημένους, Δέχεται καταθέσεις χρεωγράφων πρὸς φύλαξιν ἀντὶ ἐλοχίστων δικαιωμάτων καὶ ἐνοικιάζει διαμερίσματα χρηματοκιβωτίων διαφόρων διαστάσεων ὑπὸ δρούσιν λίσταν ενδογένειον διά τοι κεινόν.

Η Τράπεζα Αθηνῶν δέχεται καταθέσεις εἰς τραπεζικούς γραμμάτα, εἰς χρυσόν καὶ εἰς ἐπιταγάς (chèques) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικού ὑπὸ δροῦσιν λίσταν ενδογένειον.

Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις εἰναι ἀποδοτέαι εἰς δὲ εἰς ἐπιταγάς (chèques) δροῦσιν ὅμοιως ὅποδισται δι' ἐπιταγῆς

ΔΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ
ΩΤΩΝ ΡΥΝΟΣ ΔΑΡΥΤΓΓΟΣ
ΚΑΙ ΝΑΘΗΕΙΣ ΦΩΝΗΣ ΚΑΙ ΛΑΛΙΑΣ
Ο ειδικός
ΔΗΜ. ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ
Ἐπί τριετίαν ἐν Βιέννη καὶ Παρίσιοις
ἐπαδεύθεις
Δέχεται 9—11 καὶ 3—5
Οδός Ἀγίου Κωνσταντίνου 5^α

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ
ΧΗΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ
Α. Γ. ΦΩΚΑ, ΧΗΜΙΚΟΥ
ΟΔΟΣ ΕΔΟΥΑΡΔΟΥ ΑΩ ΠΡΩΗΝ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΕΙΟΥ ΑΡ. 12
Χημικαὶ καὶ μικροβιολογικαὶ ἀναλύσεις.—Ἀνάλυσις αἵματος, οὐρῶν, γαστρικοῦ χυμοῦ.—Ἀνάλυσις κοπράνων.—Ολαι αἱ βιοτιχαὶ ἀναλύσεις κατὰ τὰς νευτάτας δινοκαλύψεις.—Ἀναλύσεις μεταλλευμάτων.

ΜΕΓΑ
ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΝ καὶ ΓΑΛΑΚΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
“ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΒΟΥΣΤΑΣΙΩΝ,,”
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΓΕΩΡΓΑΝΤΗ
ΑΘΗΝΑΙ — ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 48 — ΑΘΗΝΑΙ
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 597

ΤΡΙΧΡΩΜΙΑΙ

δμοιαι εὐρωπαϊκῶν, ἐπελοῦνται μόνον ἐν τῷ τελείῳ ἐπιστημονικῷ ἐργαστηρίῳ Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ ἐν ὁδῷ Μεταξᾶ 17. Ἀναπαραγωγὴ παντὸς πολυχρόμον πίνακος ΕΛΑΙΟΓΡΑΦΙΩΝ, ΥΔΑΤΟΓΡΑΦΙΩΝ κ.τ.λ. Κλισὲ διὰ περιοδικά, συγγράμματα καὶ πολυτελεῖς ἔκδσεις. ΧΑΛΚΟΓΡΑΦΙΑΙ, ΤΣΙΓΚΟΓΡΑΦΙΑΙ. 3 ἡλεκτρονίητα μηχανήματα, ὁδὸς Μεταξᾶ 17, Ἀθῆναι.

ΜΑΡΜΕΛΑΔΕΣ ΑΓΓΛΙΑΣ ΝΕΑΣ ΕΙΣΟΔΙΑΣ

Ἄπο γνησίων ζάχαρων θρεπτικαὶ καὶ στομαχικαὶ παρελήφθησαν εἰς πλουσίαν συλλογήν, μὲ τὰς ἔξης πρωτοφανεῖς τιμάς: Φράουλα δρ. 1,40 — Φραμπουάς 1,35 — Βερύκοκο 1,40 — Πορτοκάλι 1,30 — Δαμάσκηνο 1,35 — Βατόμουρο 1,35 πλτ.

Τὰς κενάς φιάλας δέχθησθα πρὸς 20 λεπτὰ ἑκάστην.

ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ προμηθευτοῦ τῆς Αθήνης — 21 Σταδίου — Τηλέφ. 137

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ THOMSON HOUSTON.—ΕΔΡΑ: ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΕΙΣ ΜΕΤΟΧΑΣ: ΔΡΑΧ. 10,000,000. ≈ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΕΙΣ ΟΜΟΛΟΓΙΑΣ: ΦΡ. XΡ. 10,000,000

Κεντρικὸν Ἐργοστάσιον ἐν Νέῳ Φαλήρῳ. — Σταθμοί: Ἐν Ἀθήναις, Πειραιεῖ, Νέῳ Φαλήρῳ καὶ Κηφισίᾳ. — Ἡλεκτρικὴ κίνησις τοῦ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ Σιδηροδρόμου καὶ τῶν Τροχιοδρόμων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περικλώρων. — Προγόμιον φωτισμοῦ δι' ἡλεκτρισμοῦ καὶ ἀερίου: Πειραιῶς, Πατρών, Σύνου, Καλαμῶν, Αργοστολίου, Χαλαίδος. — Ἡλεκτρικὸς Τροχιοδρόμος Πατρών.

Ἐγκαταστάσεις φωτισμοῦ καὶ κινητηρίου δυνάμεως καὶ ἐν γένει πᾶσα ἐργασία σχετιζομένη μὲ τὸν ἡλεκτρισμόν. — Η Ἐταιρία προμηθεύει παντὸς εἰδοῦς ὑλικὰ ἡλεκτρισμοῦ; Ιδίᾳ δργανα καὶ μηχαναὶ **Thomson Houston** τῶν ὅποιων είναι ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΝ ΕΛΛΑΣΙ.

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

Στη Χώρα που δραματώνται, ποίημα.

Δ. ΣΩΜΕΡΕΙΤΗ

Έπικαιροι διπλωματικοί υπομνήσεις.

ΣΤΕΦΑΝΙΑΣ ΔΑΦΝΗ

Πόλεμος, ποίημα.

Ν. ΣΠΑΝΔΩΝΗ

Σκίτσα του πολέμου.

ΤΟ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

Λόγοι και Ανείλογοι, ύπο Κιμωνος Μιχαηλίδη. — Ο Πατριάρχης Ιωακείμ ὁ Γ'. ύπο Λ. — Από την ζωήν του Πατριάρχου. — Άρχαιολογικά, ύπο Κ. - Μακεδονία, ύπο Σπύρου Παναγιωτοπούλου. — Πολιτική σελίς, ύπο Αγρινία. — Περιδικά. — Χρονιά. — Ημερολόγιον του πολέμου.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ο Πατριάρχης Ιωακείμ ὁ Γ', έπος του κειμένου. — Κοινήκοι έθελονται εἰς τὴν ὄδον Σταδίου. — Ο πολύτιμος Νικόλαος. — Ο ο. Ραχτιβάν. — Ε. Στέλλακης. — Εννέα φονευμένοι ἀξιωματικοί. — Τρία σκήτα του Π. Ρούμπου. — Οκτώ εἰκόνες του πολέμου.

Άθηναι, όδος Αριστοτέλους 35

Έκαστον Τεύχος Λεπτά 40

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΑΣ

ΕΓΓΡΑΦΑΙ: Αι. ήν. έτος Δρ.-φρ. 25. — Δι. εξ μῆνας Δρ.-Φρ. 12.50.
ΚΑΤΑ ΔΟΣΕΙΣ: Δρ. Φρ. 2 κατά μήνα. Ή πρώτη δόσις Δρ.-Φρ. 3.
Δια τοὺς διδασκαλούς: Ελλάδος, Δρ. 18 ἐτησίως, Δρ. 7 δι. 6 μήνες.
Εγγραφούντος Δρ. 14. Δρ. 7.50.
ΝΙ ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΑΡΧΙΖΟΥΝ ΤΗΝ 15 ΕΚΑΣΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΝΗΡΟΝΤΑ
ΤΑ «ΠΑΝΑΘΗΝΑΤΑ» ένδονται τὴν 15 καὶ 30 ἑκάστου μηνὸς.
Έκαστον έτος άσκοτείται ἀπὸ 2 τόμους: ἀπὸ 15 'Οκτωβρίου καὶ ἀπὸ 15 Απριλίου. Τὸ τέλημα τῆς γεγονότης ἀσκοτείλεται διὰ ταχύδρου. Η τραπέζικη ἐπιταγὴς πέρα τὸν κ. Κίμωνα Μιχαηλίδην, διευθυντὴν «Παναθηναϊδῶν» Αθηναῖς.

ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΧΟΡΩΔΙΑ

35 — ΟΔΟΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ — 35

ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ «ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΩΝ»

Κατηστήθη χορωδία ἀντὶ 5 δραχμῶν μηνιαίως συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς θεατρίας. Ή χορωδία δὲ παρασκεύεται εἰς διαφόρους συναυλίας καὶ έστις. Εἰς τὴν ίδιαν σχολὴν δίδονται μαθήματα πονθόδια, πλειστονικά βιολίου καὶ πινακίου de chambre.

ΦΩΤΟΤΣΙΓΚΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
Ε. ΚΑΖΑΝΗ

ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΕΝ ΤΗΙ ΑΝΑΤΟΛΗΙ

ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΕΙΣ ΤΡΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΜΕ ΤΑ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ - ΣΤΟΑ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΥ

Μόνον τὸ τοιμογραφεῖον Ε. Καζάνη
ἔβραβενθη ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ Βορδᾶ.PROFESSOR MORMORIS
SERIES OF ENGLISH LESSONS

(Elementary, intermediate and advanced stage) after Pitman's system of « Individual Instruction ».

Every facility is offered to learners whilst preparing their lessons.

Daily tuition after 2.30 p. m. at N° 43 Themistocles Street.

ΙΟΥΛΙΟΥ Γ. ΜΟΡΜΟΡΗ, ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

Σειρὰ μαθημάτων τῆς Αγγλικῆς γλώσσης δι' αρχαρίους, μέσους καὶ προεγχωριανούς. Διδασκαλία μέτα τὰς 2.30 μ.μ., καὶ τὸ βοτέρας κατὰ τὸ σύστημα Pitman τῆς Διδασκαλίας κατ' Ατομον. Πᾶσα εὐκολία προσέχεται εἰς τοὺς διδασκωμένους κατὰ τὴν προσωποποιεύντων μαθημάτων των.

43 — Όδος Θεμιστοκλέους — 43

ΙΩΑΝΝ. Γ. ΚΡΑΝΙΩΤΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΙΑΤΡΟΣ ΣΤΟΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΟΔΟΝΤΩΝ

Παρακολουθῶν ἔγγυτα τὰς νεωτέρας θεραπευτικὰς μεθόδους καὶ πᾶσαν πρόδοτον τῆς ὀδοντοτεχνικῆς τέχνης, ἐφαρμόζει ταύτας τελείωτατα ἐν τῇ ἀπαραμέλῳ Κλινικῇ του διὰ γεντάτων μηχανημάτων, ἐργαλείων καὶ ἀντίνων Rontgen, εἰδικῶν διὰ τὸ στόμα καὶ τὸν ὀδόντα.

ΟΜΗΡΟΥ 5^α (ΕΝΑΝΤΙ ΒΟΥΛΗΣ) ΑΘΗΝΑΙ

ΤΑΝΤΑΛ

‘Ηλεκτρικοὶ λαμπτήρες οικόνομοις ἐν μετάλλου Tantal 70% οικόνομα ἐπὶ τῆς κατανάλωσεως τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος

ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΑΤΗΡΙΟΝ
ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

A. Δ. ΖΑΧΑΡΙΟΥ & ΣΑΣ

27 — ΟΔΟΣ Γ' ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ — 27

ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΣΙΤΣΙΚΑΣ

ΩΤΟ - ΡΙΝΟ - ΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΟΣ

Ἐπὶ τριετίαν εἰδικᾶς ἐν Εθράστῃ ἐπισταμένους

Δέχεται δόδος Γλάδοτανος 1 (πρώτη δεξιὰ πάροδος τῆς δόδου Πατησίων) 9—11 π. μ. καὶ 3—5 μ. μ.

Ἐκτελεῖ τὴν διασωλήνωσιν τοῦ λάρυγγος, τὴν βρογχο-οισοφαγοσύστησιν, ὡς καὶ πάσας τὰς χειρουργικὰς ἐπεμβάσεις τοῦ κλάδου του.

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ ΠΑΛΛΗ & ΚΟΤΖΙΑ

ΔΙΑΔΟΧΟΙ Α. ΠΑΛΛΗΣ & ΣΙΑ

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΝ ΤΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΩΝ, ΙΑΡΥΘΕΝ ΤΩ. 1870

Μεγάλαι ἀποθήκαι ἔργοτον Εφημερίδων, Συγγραμμάτων, Περιοδικῶν καὶ πάσης ποιότητος.
Μεγάλαι ἀποθήκαι εἰδῶν γραφικῆς ὑλῆς πάσης προελεύσεως.

Ατμοκίνητα Εργοστάσια Καταστήκων, Φακέλλων καὶ Φωτογραφικῶν Χαρτονίων.
Μόνοι ἔκδόται ἐν Ελλάδι Επιστολικῶν Δελταρίων. Δεκταὶ παραγγελίαι ἐκτελούμεναι τάχιστα. Εξεδόθησαν πλέον τῶν 3,000 εἰδῶν μέχρι τοῦδε.

Ατμοκίνητον Τυπογραφεῖον μὲ 10 πιεστήρια διὰ μικρὰς ἐπιμειλημένας ἐργασίας (Travaux de ville) ὡς καὶ διὰ μεγάλας καλλιτεχνικὰς τοιώντας.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΕΙΔΗ: Μεγάλη παρακατάθηκη φωτογραφικῶν πλακῶν καὶ χάρτου διαφόρων προελεύσεων.
Μόνοι ἀντιτόθουσι τῶν φωτογραφικῶν πλακῶν Imperial Dry Plate Co Ltd.

ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ ΣΤΙΓΜΙΑΙΩΣ

ΙΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ LIMITED

ΣΥΣΤΑΘΕΙΣΑ ΤΩ. 1839

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΝ £ 600.000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩΙ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ: Έν Αλεξανδρείᾳ, Κερκύρᾳ, Κεφαλληνίᾳ, Ζάκυνθῳ, Πάτραις,
Πειραιεῖ, Τριπόλει, Ναυπλίῳ.

Καταθέσεις. Η Ιονικὴ Τράπεζα Limited ἀπὸ τῆς ιης Ιανουαρίου 1910 μέχρι νεωτέρας εἰδοποιήσεως δέχεται καταθέσεις εἰς τραπεζογραμμάτια ἐπὶ τόκῳ ὑπὸ τοὺς κατάνοι δόρους:

3% ἐτησίως ἐπὶ ἀποδόσει εἰς τὴν ζήτησιν διὰ ποσὸν μέριμ 100,000 Δρ. — 3½% ἐτησίως εἰς τὴν ζήτησιν διὰ ποσὰ πέραν τῶν 100,000 Δρ. — 3½% ἐτησίως μετὰ 6 μῆνας μέχρι 2 ἑτῶν. — 4% ἐτησίως μετὰ 2 ἑτῶν μέχρι 4 ἑτῶν.

Η Τράπεζα δέχεται ἐτησίης καταθέσεις εἰς χέλεues ἐπὶ Γαλλίας καὶ Αγγλίας, ὡς ἐτησίης: 3% ἐτησίως εἰς τὴν ζήτησιν. — 3½% ἐτησίως μετὰ 6 μῆνας μέχρι 2 ἑτῶν. — 4% ἐτησίως μετὰ 2 ἑτῶν μέχρι 4 ἑτῶν. — 4½% ἐτησίως μετὰ 4 ἑτῶν καὶ ἐπέκεινα.

Αἱ εἰς πτηταγδῆς (chèques) ἐπὶ Γαλλίας καὶ Αγγλίας καταθέσεις ἀποδίδονται εἰς δὲ εἰδος ἐγένετο ἡ κατάθεσις παντὸς δικαιουμένους χαρτοσήμου εἰπιβαρύνοντος τὸν καταθέτην.

ΘΕΟΦ. Μ. ΧΑΛΚΩΜΑΤΑΣ

ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΗΣ

ΤΗΣ Α. Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΑΙ ΤΗΣ Α. Β. Υ. ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ

ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΑΓΓΛΙΑΣ ΚΑΙ ΓΑΛΛΙΑΣ

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 21^α

ΤΟ ΤΕΛΕΙΩΤΕΡΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΚΟΜΜΟΣΕΩΣ

Σ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΟΔΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 4

Τὰ ανώτερα καὶ οἰκονομικάτερα Ἑλληνικὰ υπόδηματα, θὰ εἴσετε εἰς τὰ παταστήματα

Γ. ΜΟΥΓΕΡ
ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ

Πλήρης συλλογὴ ἑτοίμων υποδημάτων. — Εἰδικότης εἰς τὰ γυναικεῖα.

ΤΙΜΑΙ
18-20 ΕΤΟΙΜΑ, 22-26 ΕΠΙ ΜΕΤΡΩΝ

La vraie ondulation Marcel.

Περὶ προμηθείας ἐξ Εὐρώπης μᾶς παταβρευτηρίουν αὐτοκινήτου ἀμάξης

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Διακηρύζεται ὅτι

Τὴν 2^{ην} Δεκεμβρίου ἡ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 11^{ην} π. μ. ἐνεργηθήσεται ἐν τῷ Δημαρχείῳ Ἀθηνῶν δημοπρασία δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν διὰ τὴν προμηθειαν μᾶς

αὐτοκινήτου παταβρευτηρίου ἀμάξης διὰ τὸ παταβρεγμα τῶν δημοτικῶν ὅδων καὶ πλατειῶν, συμφώνως πρὸς τὴν παρὰ τῆς τεχνικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Δήμου παταρτισθείσαν συγγραφὴν υποχρεώσεων, ἢς οἱ βιουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν, προσερχόμενοι εἰς τὸ τμῆμα τῆς δόδοιοις τοῦ Δήμου Ἀθηναίων.

Ἐν Ἀθηναῖς τῇ 29 Νοεμβρίου 1912

Ο Δήμαρχος
ΣΠΥΡ. ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ

ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΤΟΥ 1912

Ἡ μεγαλοπρεπής καὶ μοναδικὴ εἰς τὰ ἐκδοτικὰ χρονικὰ ἔκδοσις, αὕτη, ἐπὶ τῇ βάσει εἰκόνων ληφθεισῶν παρὰ ἐπὶ τούτῳ ἀποσταλέντων παλλιτεγνικῶν καὶ πολεμικῶν ἀνταποκριτῶν Ὁ' ἀποτελεσμῆ ἐκ 10 φυλλαδίων 16 σελίδων εἰς μέγα σχῆμα μὲν

120 ΟΔΟΣΕΙΔΟΥΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΚΑΙ 300 ΜΙΚΡΟΤΕΡΑΣ ΕΙΚΟΝΑΣ

Τὸν πόλεμον τοῦ 1912 εἰς τὴν Βιβλιοθήκην μας μᾶς μεταφέρουσιν οὕτω οἱ Ἐκδόται

Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΚΑΙ Σ^Α

ΑΘΗΝΑΙ — ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ

Τὸ δόλον ἔργον Δραχ. 8.—
Ἐκδοσίς πολυτελῆς > 16.—
Ἐκαστὸν φύλλάδιον > 1.—

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΝΕΥΡΙΚΩΝ

ΒΛΑΒΙΑΝΕΙΟΝ
ΠΑΤΗΣΙΑ

Ἡ πρώτη καὶ τελειοτάτη

ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν διαπρεπετέρων Νευρολόγων καὶ Ψυχιατρῶν μόνον ἐν τῇ Κλινικῇ θεραπεύονται τελείως Η ΝΕΥΡΑΣΘΕΝΕΙΑ, ΥΣΤΕΡΙΑ

καὶ λοιπαὶ ΝΕΥΡΩΣΕΙΣ καὶ ΨΥΧΩΣΕΙΣ ἀκόμη καὶ αἱ χρονιώταται καὶ δυσίστατοι ἐξ οἰστήσης αἵτιας προερχόμεναι, ὡσάντως δὲ πάνοπλος θεραπευτικῶς τελεῖται ἡ νοσηλεία τῶν ἐξ δργανικῶν νοσημάτων καὶ νευρο-ἀρθριτισμοῦ πασχόντων μετὰ ποικιλῶν ἐκδηλώσεων.

Ο Διευθυντὴς ο. ΒΛΑΒΙΑΝΟΣ δέχεται τοὺς εἰσακτέους καθ' ἄς ὧρας καὶ τοὺς πάσχοντας ἐκ

ΝΕΥΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΩΝ

νοσημάτων καθ' ἐκάστην 10-12 π. μ. καὶ 5-6 μ. μ. ἐν τῇ ἐν Ἀθηναῖς οἰκίᾳ του

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 45

Ἐναντὶ Ἀρσακίου, Μέγαρον Μελά

Αριθ. Τηλεφώνου 200

Περὶ προμηθείας ἐξ Εὐρώπης μᾶς παταβρευτηρίουν αὐτοκινήτου ἀμάξης

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Διακηρύζεται ὅτι

Ἡ διὰ τὴν 2^{ην} Δεκεμβρίου ἡ. ἔ. δρισθεῖσα δημοπρασία διὰ τὴν προμήθειαν μᾶς αὐτοκινήτου παταβρευτηρίου ἀμάξης διὰ τὸ παταβρεγμα τῶν δημοτικῶν ὅδων καὶ πλατειῶν τῆς πόλεως, ἐνεργηθήσεται τὴν 15^{ην} τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 11^{ην} (ἐνδεκάτην) πρὸς μεσημβρίας δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν ἐν τῷ Δημαρχείῳ Ἀθηνῶν, συμφώνως πρὸς τὴν τροποποιηθεῖσαν συγγραφὴν υποχρεώσεων, ἢς οἱ βιουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν προσερχόμενοι εἰς τὸ τμῆμα τῆς δόδοιοις τοῦ Δήμου Ἀθηναίων.

Ἐν Ἀθηναῖς τῇ 29 Νοεμβρίου 1912

Ο Δήμαρχος
ΣΠΥΡ. ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ

ΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΡΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Κ. Βελισσάριος, ὁδὸς Σταδίου 67. Καλάνια

Κομιδώσεις Κυριάνων

Κ. Βελισσάριος, ὁδὸς Σταδίου, 67.

Γαλακτοκομεῖα

Ι. Χρυσάνης, Πλατεία Συντάγματος.

Φαρμακεῖα

Π. Βασιλείου, ὁδὸς Σταδίου καὶ Αἰόλου.

Κανοτ. Σικαρᾶς, Σταδίου 2.

(Εἰδη ὅπτικα καὶ φωτογραφικά).

Φρίλιξ Ράνιος, ὁδὸς Σταδίου 8.

(Εἰδη ὅπτικα, φωτογραφικά, ἐπιστημονικά).

Βιβλιοδετεῖα

Β. Κοντομανάλη, ὁδὸς Τηλοκράτους 3.

Σ. Π. Α. Π.

Ἀναχωρήσεις ἐξ Ἀθηνῶν

6.30 π.μ. Διὰ Κόρινθον, Ναύπλιον, Τρίπολιν, Μεγαλόπολιν, Κυπαρισσίαν, Καλάμας.

7.05 > Διὰ Κόρινθον, Καλάβρυτα, Πάτρας, Κυλλήνην (λοντρά), Πύργον, Όλυμπια.

8.20 > Διὰ Κόρινθον καὶ τὰς μέχρις Ἀκράτας στάσεις.

1.00 μ.μ. Διὰ Κόρινθον, Ναύπλιον, Πάτρας.

Ἀναχωρήσεις ἐκ Πατρῶν

7.30 π.μ. Διὰ Κόρινθον, Αθῆνας.

11.40 > Διὰ Καλάβρυτα, Κόρινθον, Ναύπλιον, Αθῆνας.

6.30 > Διὰ Κυλλήνην (λοντρά), Πύργον, Όλυμπια, Κυπαρισσίαν, Καλάμας, Μεγαλόπολιν, Τρίπολιν.

3.45 μ.μ. Διὰ Κυλλήνην (λοντρά), Πύργον, Όλυμπια.

Ἀναχωρήσεις ἐκ Καλαμῶν

7.00 π.μ. Διὰ Κυπαρισσίαν, Ολύμπια, Πύργον, Πάτρας, Μεγαλόπολιν, Τρίπολιν, Ναύπλιον, Αθῆνας.

12.05 > Διὰ Πύργον, Όλυμπια, Τρίπολιν.

ΑΦΙΕΞΙΣ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

4.40 μ.μ. Ἐκ Πατρῶν, Τριπόλεως, Ναύπλιον.

6.15 > Τοπικὴ ἐκ Κορίνθου.

7.05 > Ἐξ Ολυμπίων, Πύργον, Κυλλήνης (λοντρών), Πατρῶν, Καλαβρύτων.

8.05 > Ἐκ Καλαμῶν, Κυπαρισσίας, Μεγαλόπολεως, Τριπόλεως, Ναύπλιον.

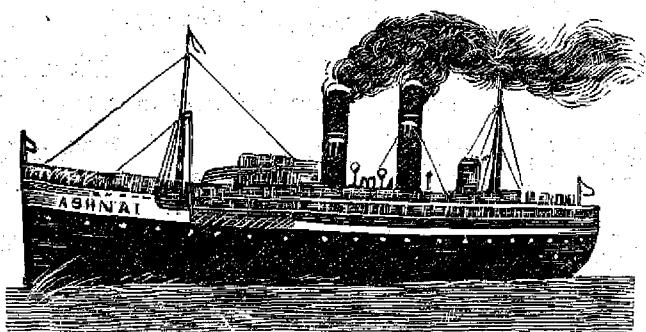
ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑΡΙΑ ΤΑΞΕΙΔΙΩΝ

1000 χιλιόμ. | Α' Θ. Δρ. 90 | διαρκεῖας
ἐκπτωτικής 25% | Β' > 75 | 6 μηνῶν
Γ' > 45 |

2500 χιλιόμ. | Α' Θ. Δρ. 210 | διαρκεῖας
ἐκπτωτικής 30% | Β' > 175 | 12 μηνῶν
Γ' > 105 |

ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ—ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΑΠΕΛΟΥ
παρα της Εθνικής Ατμοπλοΐας

"Ανευ σύρματος τηλέγραφος"

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΑΞΕΙΔΙΟΥ ΗΜΕΡΑΙ 14

Γραμμή ταχική κατά 25ήμερον
εξ Ελλάδος καὶ Ανατολῆς δι' Αμερικήν
Αντιπρόσωπεται εἰς ἀπαρτα τὰ μέρη
τοῦ Εσωτερικοῦ καὶ Εξωτερικοῦ

ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ { ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ τόνων 12000 μὲ 1200 θέσεις Γ'. 200 Α'-Β'.
ΑΘΗΝΑΙ } » 14000 μὲ 1500 » Γ'. 300 Α'-Β'.

Νέφτεικα, ταχύτατα, μὲ δικλούς έλικας, διπλάς μηχανάς, ταχύτερος 15 μιλλών, συγκεντρώνεται απαρτα τὰ προσόντα
διὰ τὴν τελείαν ἄνεσιν τῶν ἐπιβατῶν. Ήλεκτρικα-Παγοποιηταὶ μηχαναὶ, Νοσοκομεῖα, Λουτήσεις κ.λ.κ. κ.λ.π.

Δρομολόγιον ταχικὸν ἐξ Κωνσταντινουπόλεως, Σιάρης, Πειραιῶς, Γυμνείου, Καλαμῶν, Πατρῶν, κατ' εὐθείαν
διὰ Νέας Υόρκης μετ' ἐπιστροφῆς ἐκ Νέας Υόρκης, Πειραιᾶ, Κωνσταντινούπολιν, Σμύρνης.

Τερικά Πρακτορεῖα ἐν Κων/πόλει, Σμύρνη, Πειραιεῖ, Ἀλεξανδρείᾳ, Πάτραις, Καλάμαις, Βώλῳ, Νέα Υόρκη.

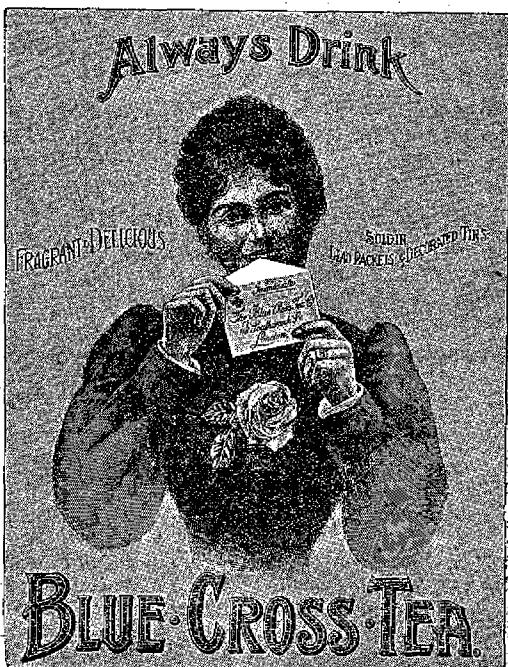
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ MANTICA

ΕΝ ΑΜΙΣΩ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ
ΦΩΤΟΤΕΙΓΚΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΚΑΙ ΞΥΛΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΡ. ΛΑΪΟΥ
ΟΔΟΣ ΚΟΚΟΤΡΩΝΗ
ΑΡ 55 Δ
ΑΘΗΝΑΙ

ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΕΝ ΤΗ ΕΚΔΟΣΕΙ ΤΟΥ ΒΟΡΔΟΥ 1907

ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΕΝ ΑΝΑΤΟΛΗΙ
ΜΕ ΤΑ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΑΧΕΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΕΪΑ ΚΥΑΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ἐλγαι τὰ δριῶτα πάντων. Διὰ τοῦτο δύον εἰσήχθησαν ἐπεβλήθησαν γενικῶς. Ή συσκευή, τῶν εἰς πανέτα καὶ κυτίο μὲ τὸ σῆμα τοῦ ΚΥΑΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ γίνεται ἐν Λονδίνῳ ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Ἀγγλικοῦ Κράτους.
Παλοῦνται εἰς ὅλα τὰ ἔδωδιμοτάτεσσι.

ΠΡΟΣΟΧΗ. ΕΙΣ ΤΟ ΣΗΜΑ

Γεν. ἀντιπρόσωπος διὰ τὴν Ελλάδα καὶ Κορήτην:
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΚΟΛΛΑΣ—Ἐν Πειραιεῖ (Στοά Ριζάρη)